

Eind 2016 zijn de meeste beleidsdoelen/speerpunten uit het Collegeprogramma 2014 -2018 uitgevoerd. In maart 2016 heeft de gemeenteraad normen gesteld voor de belangrijkste kengetallen over de financiële positie van de gemeente. Het oplopende schuldniveau van de gemeente maakt een behoudend financieel beleid de komende jaren noodzakelijk.

In de programma's en paragrafen wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid in 2016. Bij de jaarrekening is informatie over de financiële positie van de gemeente te vinden. Het jaarverslag 2016 is het laatste planning & control document voor de herziene regelgeving (BBV). De opzet volgt de begroting 2016 dat nog is opgesteld op basis van de 'oude' programma indeling.

Inhoud

Leeswijzer	5
1 Programmaresultaat 2016.....	7
Bestuur, organisatie en dienstverlening	9
Onderwijs, jeugd, sport en cultuur	15
Maatschappelijke ondersteuning	23
Sociale zaken en participatie	28
Ruimtelijke ordening en wonen	31
Buitenruimte	35
Algemene dekkingsmiddelen	41
Bedrijfsmatige exploitaties.....	45
2 Paragrafen	49
Inleiding	51
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	53
Inleiding	53
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	54
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	55
Kengetallen financiële positie.....	58
2.2 Lokale heffingen.....	61
Inleiding	61
Beleid tarieven en dekkingsgraad.....	62
Overzicht per heffing	64
Lokale lastendruk.....	68
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	71
Inleiding	71
1. Wegen	71
2. Riolering en water	72
3a. Openbaar groen	73
3b. Sportaccommodaties en sportvelden	75
4. Gebouwen en woningen	75
2.4 Grondbeleid	77
2.5 Bedrijfsvoering.....	81
Inleiding	81
Regionale Samenwerking	81
Automatisering en facilitaire diensten	82
Communicatie en dienstverlening.....	82
Financiën, planning en control	83
Inkoop en aanbesteding.....	84
Organisatie ontwikkeling	84
Tijdelijk personeel	86
2.6 Financiering	87
Inleiding	87
Algemene ontwikkelingen.....	87

Risicobeheer.....	87
Financiering	88
EMU saldo	90
2.7 Verbonden partijen.....	93
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	94
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	95
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ)	96
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ).....	97
BNG Bank	99
Eneco Energie N.V.....	100
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid Kennemerland (STOPOZ)	101
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'.....	102
De Meerlanden Holding N.V.	103
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland.....	104
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	105
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	106
3 Jaarrekening 2016	109
3.1 Balans met toelichting.....	110
3.1.1 Balans per 31 december 2016	110
3.1.3 Waarderingsgrondslagen.....	129
3.1.4 Overzicht reserves / voorzieningen.....	133
3.2 Overige overzichten	145
3.2.1 Overzicht baten en lasten	145
3.2.2 Baten en lasten naar kostensoorten	147
3.2.3 Incidentele baten en lasten	149
3.2.4 Structurele effecten op de reserves	153
3.2.5 Wet normering topinkomens	155
3.2.6 Single information single audit (SISA)	157
Controleverklaring	161
3.2.7 Kostenplaatsen	166
Bijlagen.....	175
Portefeuilleverdeling	175
Kerngegevens	177
Contactgegevens	177
Analyse begrotingsrechtmatigheid 2016	179
Verloop investeringen	181
Kengetallen kapitaalgoederen	203
Productrealisatie.....	205
Subsidies.....	207
Verantwoordingsinformatie IBT	209
Downloads.....	211

LEESWIJZER

A. Indeling jaarverslag 2016 volgt begroting 2016

Hoewel het jaarverslag 2016 net als de begroting 2017 digitaal wordt gepubliceerd, volgt de indeling de begroting 2016 die is opgesteld volgens de 'oude BBV structuur'. Vanaf 2017 is de financiële wetgeving veranderd en is sprake van onder meer een andere programma- en administratieve indeling.

In het jaarverslag en de jaarrekening legt de gemeente verantwoording af over het gevoerde beleid en de inzet van de middelen. Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen:

1. de programmaverantwoording.
2. de verplichte paragrafen.

De programmaverantwoording vormt het beleidsinhoudelijke deel van het jaarverslag. Hier geven we aan welke activiteiten zijn uitgevoerd en wat we hebben bereikt in 2016. Ook vindt u relevante kengetallen aan waaronder informatie over de prestatie-indicator 'Waar staat je gemeente'.

Verder vindt u een overzicht van de totaalcijfers van de programma's en de opbouw van de programma's in producten. Budgetverschillen tussen de werkelijk gerealiseerde baten en lasten en de laatst vastgestelde begroting na wijziging worden per programma weergegeven en toegelicht. Tot slot vindt u de verplichte paragrafen.

De jaarrekening is opgebouwd uit:

1. balans (incl. waarderingsgrondslagen, overzicht reserves en voorzieningen met toelichting);
2. overige overzichten waaronder het overzicht van baten en lasten en het overzicht van incidentele baten en lasten.

De balans geeft de bezittingen en schulden weer van de gemeente. De financiële overzichten worden van een korte toelichting voorzien en de af- en toename van de reserves en voorzieningen ten opzichte van de begroting wordt toegelicht.

Bedragen zijn afgerond op € 1.000 tenzij anders is vermeld. In de bijlagen vindt u aanvullende informatie.

B. Vergelijking resultaten rekening met vastgestelde begroting na wijziging.

Bij de programma's worden de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting toegelicht. De uitkomsten van de werkelijke baten en lasten worden vergeleken met de vastgestelde begroting na wijziging. Dit is de door uw raad vastgestelde programmabegroting 2016 plus de begrotingswijzigingen. Deze wijzigingen zijn met name aan uw raad voorgelegd bij de Voor- en Najaarsnota. Daarnaast is de programmabegroting tussentijds gewijzigd naar aanleiding van separate raadsvoorstellen/besluiten. In deze documenten is ook aangegeven hoe de betrokken lasten en baten worden verrekend/gedekt.

C. Personeelslasten en kantoorkosten (overhead)

De salarissen en de overhead worden in de begroting en jaarrekening verzameld op zogenoemde kostenplaatsen en vervolgens aan de programma's toegerekend op basis van de kostenverdeelsleutel inzet/uren vermenigvuldigd met een gemiddeld ambtelijk uurtarief op concernniveau. Zie 'kostenplaatsen' bij 'overige overzichten' van de jaarrekening.

D. Toelichting cijfermatige overzichten

Het rekeningresultaat wordt in de jaarrekening in verschillende overzichten nader gespecificeerd en toegelicht. Er wordt een toelichting gegeven op overschrijdingen en/of onderschrijdingen van meer dan € 50.000. Het gaat hier om afwijkingen van de zogenoemde 'out of pocket kosten' (= leveranties van derden) en niet om de interne kosten zoals personeels- en kapitaallasten.

E. Afrondingsverschillen

De programmabegroting en jaarrekening worden wat betreft het cijfermatige deel grotendeels op geautomatiseerde wijze vervaardigd. Als gevolg hiervan kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

1 PROGRAMMARESULTAAT 2016

BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING

Dit programma richt zich op het bestuur, de dienstverlening en de veiligheidszorg van de gemeente.

We willen duidelijke vormen van participatie van inwoners, waarbij de gemeente een gelijkwaardige partner is die minder bepaalt en meer ondersteunt. Door aandacht te hebben voor onze bestuursstijl willen we het vertrouwen van inwoners behouden en verder uitbouwen. Het uitgangspunt is een doeltreffende en doelmatige gemeentelijke organisatie, waarbij dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers centraal staat.

De zorg voor een veilige woonomgeving is een kerntaak. Toezicht en handhaving benaderen we vanuit een integraal programma. Uit evaluatie van de speerpunten en doelen blijkt dat in 2016 het collegeprogramma grotendeels is uitgevoerd.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Herijking taakstellingen bij Voorjaarsnota en begroting 2017.	In de Meerjarenbegroting 2017-2020 is de taakstelling verder teruggebracht van € 312.000 naar ongeveer €106.000.
Na het bekend worden van de herziene BBV wordt de raad een voorstel gedaan hoe e.e.a. ingevoerd wordt.	De begroting 2017 is compact, toegankelijk en digitaal beschikbaar gemaakt conform de eisen van de nieuwe BBV.
Verbonden partijen leveren tijdig de vereiste informatie aan.	In 2016 is een start gemaakt met een nieuwe manier om 'grip te krijgen op samenwerking'.
Het vaststellen door de raad van de dereguleringsvoorstellen ten aanzien van de Algemene plaatselijke verordening (Apv).	In de vergadering van 22 december 2016 is de Algemene plaatselijke verordening 2017 vastgesteld. In het kader van deregulering is een aantal artikelen geschrapt. Ook is een aantal artikelen gewijzigd.
Uitvoering plan doorontwikkeling organisatie, in samenhang met het traject 'Huis van de democratie'.	In de tweede helft van 2016 is het werk van pijlergroepen grotendeels afgerond.
Integraal Handhavingsbeleid	
Voorkomen en bestrijden van o.a. parkeer-overlast, vandalisme, geluidsoverlast, illegaal bouwen, bestemmingsplan bepalingen en drankgebruik door jongeren.	Het aantal geregistreerde vernielingen aan auto's is gedaald van 76 in 2015 naar 61 in 2016. Het aantal overige geregistreerde vernielingen is gedaald van 59 in 2015 naar 53 in 2016.
Jaarlijks verslag 'aan de dorpen' van de handhavingsresultaten	Er zijn geen naleeftekorten gemeld. De evaluatie van toezicht en handhaving wordt jaarlijks bekendgemaakt op de site. Nieuwe onderwerpen voor toezicht komen in het uitvoeringsprogramma.
Opstellen veiligheidsanalyse en actualiseren veiligheidsbeleid.	Huidige veiligheidsbeleid loopt tot 2018. In 2018 vindt actualisatie plaats, mede n.a.v. de veiligheidsanalyse.
Informatievoorziening en ICT	
Eind Q1 2016 is het informatie beleid bestuurlijk vastgesteld	In 2016 is het Informatiebeleidsplan 2016-2020 bestuurlijk vastgesteld.

Voor eind 2016 zijn alle werkprocessen zaakgericht opgezet en worden ondersteund door Mozard.	Een groot deel van de dienstverleningsprocessen zijn in 2016 ingericht in Mozard. De overige werkprocessen volgen in 2017, zodat Corsa verder kan worden uitgefaseerd.
Eind Q1 2016: Principebesluit over vervanging software voor Burgerzaken in relatie tot de BRP.	Eind 2016 is de overeenkomst ondertekend voor de aanschaf van iBurgerzaken. De implementatie hiervan vindt begin 2017 plaats.
Eind Q2 2016: de BGT wordt goed benut in verschillende werkprocessen.	Bloemendaal is in 2016 BGT proof en aangesloten op de Landelijke Voorziening.
Eind Q2 2016: GRIT levert passende dienstverlening en het initiële bedrijfsplan is geactualiseerd in een concept jaarplan/begrotingsvoorstel.	De dienstverlening door GRIT vraagt nog de nodige aandacht. Er zijn concrete maatregelen genomen om de GRIT organisatie naar een hoger niveau te brengen.
Eind Q3 2016: in samenwerking met GRIT is uitwerking gegeven aan het beveiligingsbeleid en de daarbij behorende maatregelen zijn uitgevoerd.	Bloemendaal en Heemstede hebben vanaf 2016 een gezamenlijke CISO (chief information security officer). De CISO is verantwoordelijk voor het beveiligingsbeleid en de melding van datalekken.
Doorontwikkeling nieuwe dienstverleningsorganisatie:	
Verbetering werkprocessen (klantgericht, doelmatig en doeltreffend).	De meeste werkprocessen van burgerzaken, de servicebalie en het TIC zijn ingericht in Mozard.
Verbetering dienstverlenings-vaardigheden.	In 2016 zijn de medewerkers die dagelijks te maken hebben met klantcontacten individueel gecoachd. Daarnaast zijn er leergangen gevolgd voor zowel mondelinge als schriftelijke communicatie.
Digitale statusinformatie via de website.	Door het gebruik van Mozard wordt digitale statusinformatie met de klant uitgewisseld.
Meer e-formulieren.	Aanvragen voor producten en diensten wordt vrijwel uitsluitend nog via webformulieren gedaan.
Dienstverlening op locatie.	Dienstverlening op locatie is nog in onderzoek. Hiervoor wordt in 2017 aangesloten bij een pilot voor het bezorgen van waardepapieren.
Kanaalsturing.	In 2016 is een start gemaakt om het aantal klantcontacten via email te vervangen door het invullen van een webformulier (contactformulier). In 2016 is onderzoek gedaan naar de behoefte van burgers naar communicatie via social media.
Burger- en overheidsparticipatie en communicatiebeleid	
Uitvoeren en implementeren van het vernieuwde beleid voor burger- en overheidsparticipatie.	Er is een handreiking vastgesteld door de raad. Een nieuwe werkwijze is geïntroduceerd binnen de gemeente. De evaluatie is opgezet in 2016.
Uitvoeren vernieuwd communicatiebeleid.	Het communicatiebeleid is gericht op het communicatiever maken van de organisatie. Onder andere zijn schrijftrainingen ingezet en een deel van de standaardbrieven zijn herschreven.

Uitvoering digitale burgerpeiling.	Er is een proef geweest voor een digitale burgerpeiling. Hierop hebben 423 inwoners gereageerd.
Specifieke aandacht voor raadscommunicatie, zowel projectmatig (raadslid in de klas, politieke jongerendag) als actief door het beleggen van persmomenten voor de raad, een actueel RIS en het bezoeken aan de dorpskernen.	Er hebben 12 basisscholen meegedaan aan raadslid in de klas. Van 10 basisscholen zijn leerlingenraden geïnstalleerd.

KENGETALLEN

	2016	2017
Formatie per 1.000 inwoners	6,71	6,96
Bezetting per 1.000 inwoners	6,59	6,79
% externe inhuur		12,50%

In bovenstaande tabel zijn enkele kengetallen opgenomen die vanaf 2017 verplicht worden. Voor 2016 was voor deze kengetallen geen raming opgenomen. De formatie en bezetting in 2016 per 1.000 inwoners ligt iets onder de raming voor 2017.

Burgeronderzoek Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgers tevredenheid over onze algemene gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven. Ook geeft de tabel de beoordeling van inwoners over aspecten van veiligheid in de buurt weer. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens zijn vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal resultaat 2013	Bloemendaal resultaat 2016	Gemiddelde gemeenten < 25.000 inw.
Burgertevredenheid over gemeentelijke prestaties en dienstverlening			
Kiezer	5,6	4,8	5,9
Klant	7,6	8,1	7,8
Onderdaan	6,4	6,2	6,3
Partner	5,7	5,4	5,8
Wijkbewoner	7,0	7,0	7,0
Veiligheid in de buurt			
Aandacht gemeente voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid	6,4	6,3	6,4
Informatie vanuit gemeente over aanpak leefbaarheid en veiligheid	6,0	5,7	5,9
Betrekken van buurt door gemeente bij aanpak sociale leefbaarheid en veiligheid in de buurt	5,7	5,5	5,7
Bereikbaarheid gemeente voor meldingen en klachten over onveiligheid en overlast en veiligheid in de buurt	6,7	6,5	6,7
Reactie gemeente op meldingen en klachten over onveiligheid en overlast in de buurt	6,2	6,1	6,2

De gemeente doet wat ze zegt bij verbetering van leefbaarheid en veiligheid	5,8	5,7	5,8
Leefbaarheid in de buurt	8,0	8,0	7,6

WAT MAG HET KOSTEN?

Bestuur, organisatie en dienstverlening (x € 1.000)	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Vershil Rek./Begr. 2016
Lasten	-8.151	-8.647	-8.383	264
Baten	737	757	817	60
Resultaat voor reservering	-7.413	-7.890	-7.566	323

Toevoeging aan de reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	25	25	3	-22

Resultaat na reservering	-7.388	-7.865	-7.563	302
---------------------------------	---------------	---------------	---------------	------------

Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Vershil Rek./Begr. 2016
09 . OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	-2.612	-2.665	-2.609	56
18A. ALGEMEEN BESTUUR	-3.072	-3.399	-3.212	187
19 . BURGERZAKEN EN RECEPTIES	-1.205	-1.264	-1.210	54
20 . COMMUNICATIE	-499	-537	-533	4
Totaal	-7.388	-7.865	-7.563	302

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Bestuur, organisatie en dienstverlening		
+/+ = voordeel; -/- = nadeel		
Openbare orde en veiligheid		
Lokaal veiligheidsbeleid: o.a. cameratoezicht kop Zeeweg en verkeersregelaars strand.	-/-	41.000
Lokale veiligheidsmonitor.	+/+	11.000
Bijdrage veiligheidsregio.	+/+	16.000
Rampen oefeningen.	+/+	12.000
Personele inzet parkeren.	+/+	17.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	+/+	41.000
Totaal	+/+	56.000
Algemeen bestuur		
Representatiekosten en recepties.	+/+	31.000

Lagere kosten digitale dienstverlening, uitvoering loopt door in 2017.	+/+	10.000
Dienstverleningsconcept. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+/+	20.000
Frictiekosten reorganisatie. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+/+	155.000
Lagere kosten invoering wabo/durp/bag: de processen van Heemstede en Bloemendaal moeten eerst op elkaar afgestemd worden waardoor de uitvoering plaatsvindt in 2017. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+/+	46.000
Mutaties wachtgeld/appa.	-/-	155.000
Controle accountant.	-/-	34.000
Bijzondere vergoedingen gemeenteraad.	+/+	32.000
Huur grond en erfpacht.	+/+	20.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	+/+	62.000
Totaal	+/+	187.000
Burgerzaken en recepties		
Bureaubehoefden en materialen.	+/+	10.000
Het budget Verkiezingen (referendum) gaat uit van jaarlijks 1 verkiezing en 1 referendum. In 2016 is in april het Oekraïne referendum gehouden.	+/+	44.000
Totaal	+/+	54.000

ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR

Het programma Onderwijs, Jeugd, Sport en Cultuur bestaat uit de volgende producten:

1. Onderwijs (11);
2. Jeugd (12);
3. Sport (15);
4. Kunst en Cultuur (16).

Het product Onderwijs is gericht op het openbaar onderwijs en de huisvesting (voornamelijk vervangende nieuwbouw en uitbreiding) van alle scholen. Ook gaat het over leerplicht, leerlingenvervoer, vakonderwijs en de relatie met Passend Onderwijs. Daarnaast is de afstemming met het jeugdbeleid door middel van het Centrum van Jeugd en Gezin van belang.

Wat betreft Sport, Kunst en Cultuur richt het programma zich op het creëren van condities zodat instellingen, die de kunst bevorderen c.q. culture vorming stimuleren en sportverenigingen, hun doelstellingen kunnen realiseren.

Het product Jeugd is gericht op de ontwikkeling en toepassing van de vrij toegankelijke - en niet vrij toegankelijke voorzieningen voor de jeugd.

Vrij toegankelijke voorzieningen zijn: de contactmomenten en vaccinaties door de GGD en het consultatiebureau; de activiteiten en workshops georganiseerd door Welzijn Bloemendaal en de jeugdgezondheidszorg; de eerste vijf gesprekken door de Opvoedpoli en het maatschappelijk werk.

Niet vrij toegankelijke voorzieningen zijn voorzieningen waarvoor een indicatie nodig is, zoals jeugdbescherming; gespecialiseerde jeugd ggz; intensieve jeugd- en opvoedhulp; gesloten jeugdzorg; begeleiding en behandeling van jongeren met een beperking; het onderzoek en toekenning van persoonsgebonden budgetten en jeugdreclassering. De indicaties worden afgegeven door de - namens B en W - gemandateerde CJG coaches onder "leiding" van de CJG coördinatoren.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een netwerkorganisatie van Kontext maatschappelijk werk, Welzijn Bloemendaal, de Jeugdriagg, OCK 't Spalier, de Opvoedpoli, de GGD, Jeugdgezondheidszorg Kennemerland (het consultatiebureau), de Hartekampgroep en de Jeugd-en gezinsbeschermers als kernpartners. De gemeente is organisator van de hele jeugdhulp, regievoerder, eigenaar, voorzitter van het management-en hulpverlenersteam en financier. Overige ingekochte zorginstellingen worden - indien nodig - voor het jeugdhulpteam uitgenodigd.

Het product jeugd is verder gericht op het jongerenwerk en jeugdparticipatie.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Onderwijs (huisvesting)	
Oplevering (medio 2016) van nieuwbouw Bos en Duinschool, incl. ondergronds gymlokaal. Verwijdering noodlokalen Bos en Duinschool.	De nieuwbouw van de Bos en Duinschool is na de zomervakantie 2016 in gebruik genomen. Dit is incl. een ondergronds gymnastieklokaal. De noodlokalen zijn verwijderd.
Realisatie permanente uitbreiding Kon. Wilhelminaschool (max. 200 m2).	Het schoolbestuur is in 2016 niet gestart met de noodzakelijke uitbreiding.

Uitbreiding/algehele vervangende nieuwbouw gymnastieklokaal Theresiaschool: 1. Duidelijkheid over locatie/wijze van uitvoering (al dan niet op huidige schoolterrein, eventueel ondergronds). 2. Beschikbaarstelling krediet door gemeenteraad. 3. Duidelijkheid over eventueel medegebruik door Hartenlust VMBO. 4. Zo mogelijk start bouwwerkzaamheden.	Besloten is met betrekking tot het gymlokaal van de Theresiaschool geen afzonderlijk plan uit te werken c.q. een voorstel te doen, maar deze voorziening te betrekken bij het in 2017 op te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.
Formele regeling, op te stellen in overleg met regiogemeenten en schoolbesturen, ter zake het buitenonderhoud van gymnastieklokalen.	Er is nog geen regeling opgesteld.
Jaarrekening 2015 van STOPOZ sluit met een positief exploitatieresultaat en een financieel gezond meerjarenperspectief.	In de vergadering van juni 2016 heeft de raad de jaarrekening 2015 van Stopoz goedgekeurd.
Vaststelling nieuw toezichtkader openbaar onderwijs.	In de vergadering van juni 2016 heeft de raad ingestemd met de inwerkingtreding van het 'raad van toezicht-model' per 1 juli 2016.
Afstemming onderwijs- en jeugdbeleid	
Een goed functionerend(e) LEA - Lokale Educatieve Agenda - ten behoeve van afstemming jeugd- en onderwijsbeleid.	In 2016 heeft er een oriënterend overleg plaatsgevonden over de invulling van het LEA.
Sluitende afspraken met onderwijsveld over aanpak dyslexieproblematiek in de gemeente.	In het in het laatste kwartaal van 2016 gehouden Directeurenberaad is, in aanwezigheid van de portefeuillehouder Onderwijs, overleg gevoerd over een gezamenlijke aanpak (gemeente, scholen, zorgaanbieders) van dyslexieproblematiek.
Overleg, samen met regiogemeenten, over afstemming gemeentelijk jeugdbeleid met Passend Onderwijs.	In 2016 heeft, in regionaal verband, ongeveer tienmaal overleg plaatsgevonden met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs voor primair en voortgezet onderwijs. Daarbij ging het om de afstemming tussen Passend Onderwijs en het gemeentelijk jeugdbeleid.
Peuterspeelzalen - kinderopvang	
Het toezien (handhaving) op kinderopvang en peuterspeelzaal voorzieningen.	De wettelijke verplichting is nagekomen. De GGD heeft de controles uitgevoerd.
Start herziening subsidiebeleid peuterspeelzalen t.b.v. periode 2016-2018.	In 2016 is er een enquête uitgedaan onder de gebruikers van de peuterspeelzalen.
Preventief jeugdbeleid	
Inzetten van jongerenwerkers op basis van een door Welzijn Bloemendaal opgesteld goedgekeurd activiteitenplan.	De jongerenwerkers zijn actief binnen de gemeente. Er heeft 4 keer per jaar overleg plaatsgevonden waarin de activiteiten zijn getoetst aan de taakstelling.

Faciliteren Jeugdhonk Vogelenzang.	In 2016 heeft de gemeente bijgedragen aan de instandhouding van het Jeugdhonk.
Financiële ondersteuning basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs t.b.v. bijv. angstreductie, vergroting weerbaarheid, vergroting sociale vaardigheden en overige trainingen in kader van sociaal-emotionele ontwikkeling leerlingen op maat.	Door alle scholen voor voortgezet onderwijs en 10 van de 16 basisscholen is in 2016 een beroep op de regeling gedaan.
Vroegtijdige en voldoende inzet van de Opvoedpoli in het kader van opgroei- en opvoedondersteuning, mede gericht om te voorkomen dat in een later stadium intensievere zorg nodig is.	In 2016 is de Opvoedpoli in en vanuit het CJG ingezet.
Jeugdhulp	
Jongeren toeleiden naar voor hen passende, noodzakelijke jeugdhulp. In samenwerking met regiogemeenten zijn de hiervoor noodzakelijke voorzieningen ingekocht bij zorgaanbieders, vrij gevestigden en groepspraktijken.	In (boven)regionaal verband - geheel Zuid-Kennemerland en 3 gemeenten in de regio IJmond - zijn ten behoeve van het jaar 2016 jeugdhulpvoorzieningen ingekocht bij 46 zorgaanbieders en ca. 50 vrij gevestigde aanbieders van met name jeugd-GGZ. De VNG heeft daarnaast voor alle gemeenten overeenkomsten gesloten met Landelijk Werkende Instellingen (LWI).
Gemeente voert daadwerkelijk regie op het CJG. Binnen CJG functioneert het transitieteam, bestaande uit de van div. kernpartners afkomstige, gemandateerde CJG-coaches. Het transitieteam is ervoor verantwoordelijk dat cliënten daadwerkelijk de nodige zorg ontvangen. Gemeente zit het transitieteam voor.	De gemeentelijke toeleiding naar jeugdhulp loopt via het Centrum voor Jeugd en Gezin. Hierbij vervult het Jeugd Hulp Team (JHT) een cruciale rol. De CJG-coördinator is bevoegd toegang tot jeugdhulp te verlenen.
Zorgaanbieders werken aan de hand van een door de samenwerkende gemeenten opgesteld 'Verantwoording- en controleprotocol'.	Op bovenregionaal niveau is, na overleg met een aantal zorgaanbieders, een Verantwoordings- en controleprotocol opgesteld.
De cliënten zijn opgenomen in het systeem Mens Centraal. De professionals werken volgens het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 gezinsregisseur.	Binnen het CJG is, op basis van het aangegeven principe, in 2016 gewerkt met Mens Centraal.
Minimaal eenmaal per jaar overleg van de verantwoordelijk portefeuillehouder met (een vertegenwoordiging van) de huisartsen over de uitvoering van de Jeugdwet 2015.	Mede namens de portefeuillehouder heeft de CJG-coördinator met enkele huisartsen gesproken.

Aan de hand van door de zorgaanbieders in de 2e helft van 2015 ingediende transformatieplannen - en de gezamenlijk gemaakte afspraken hierover - met ingang van de 2016 concreter invulling geven aan de transformatie van de jeugd hulp.	In 2016 is in regionaal verband regelmatig met zorgaanbieders gesproken over transformatie van jeugdhulp.
Privacyregels in acht nemen.	Binnen de front- en backoffice worden de privacyregels ter harte genomen. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met de aanbevelingen van de Autoriteit Persoonsgegevens.
Meewerken aan de Monitor Sociaal Domein.	Over 2016 kon met betrekking tot het onderdeel Jeugd geen voor 100% betrouwbare informatie over de kosten aan het CBS worden aangeleverd.
Deelnemen aan het landelijk project 'collectieve aanpak (vereenvoudiging) administratie uitvoering Jeugdwet en Wmo 2015'.	In (boven)regionaal verband wordt in het kader van de Verwerving voorzieningen Jeugdwet 2018-2020 gewerkt aan vereenvoudiging van de administratieve lasten.
Periodiek overleg met IASZ (back-office) over gegevensoverdracht.	Er heeft frequent overleg plaatsgevonden tussen (leden van) het JHT, coördinator van het CJG en (een) medewerker(s) van de IASZ.
Afspraken over voortzetting -zo mogelijk in gewijzigde vorm - van regionale solidariteitsafspraken.	De gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland hebben besloten de in eerste aanleg alleen voor 2015 gemaakte solidariteitsafpraak (betrekking hebbende op de 1e tranche van de jeugdhulp) niet te verlengen.
Bij (dreiging van ontstaan van) wachtlijstproblematiek zo spoedig mogelijk in overleg treden met de betreffende zorgaanbieder(s) - en eventueel andere gemeenten - over een tijdige, adequate voorziening.	In 2016 is gehandeld als aangegeven.
Alle crisisvoorzieningen uiterlijk per 1 januari 2016 onderbrengen bij Veilig Thuis. E.e.a. in samenwerking met de regiogemeenten.	Dit voornemen is tot op heden niet geëffectueerd. De uitvoering van de crisisdienst is ook in 2017 ondergebracht bij 3 partijen: De Jeugd- en Gezinsbeschermers, Vereniging Gehandicaptenzorg Utrecht (VGU) en GGZInGeest.
Sluitende afspraken (met scholen en de betreffende zorgaanbieders) over EED (Ernstige Enkelvoudige Dyslexie).	Zie de toelichting bij het 2e punt van het onderdeel 'afstemming onderwijs- en jeugdbeleid'.

Eventuele inkoop (in regionaal verband) van met ingang van 2016 noodzakelijke kindergeneeskundige voorzieningen.	In regionaal verband zijn met ingang van 2016 bij 3 ziekenhuizen kindergeneeskundige voorzieningen ingekocht.
Protocolafspraken overgang/overdracht cliënten i.v.m. bereiken leeftijd van 18 jaar.	Dit voornemen is nog niet geëffectueerd.
Sport	
In 2015 gelden twee kunstgrasregelingen: 1. voor het omzetten van natuurgras in kunstgras (bijdrage in de onderlaag); 2. voor de aanleg c.q. vervanging van de top laag van kunstgrasvelden. Als gevolg van een bezuinigingstaakstelling op subsidies zijn minder incidentele geldmiddelen beschikbaar voor sport.	In 2016 is geen natuurgras omgezet in kunstgras. Er is een subsidie uitbetaald aan HBS voor het vervangen van de top laag op veld 3. Er is in 2016 geen bezuinigings-taakstelling geweest op sportsubsidies.
Cultuur	
Vaststelling nieuwe cultuurnota gezamenlijk met culturele partners.	Onder de titel "Cultuur Samen Beleven in Bloemendaal" is de nieuwe cultuurnota vastgesteld in de raadsvergadering van 28 september 2016.
In 2015 stellen we een nota vast over de rol en functie van de bibliotheek. Tezamen met partners worden de taken van de bibliotheek verruimd.	De nota is in mei 2016 in de commissie Samenleving.
De vestiging Bennebroek van de bibliotheek verhuist naar de nieuwe locatie in de voormalige Franciscusschool.	De bibliotheek is in december 2015 verhuist naar het CSB.
Bloemendaal faciliteert basisscholen bij het aanstellen van muziekdocenten.	Vanaf 2015 verzorgt de gemeentelijke muziekschool het muziekonderwijs op alle basisscholen. Daar is € 40.000 extra voor beschikbaar gesteld.
In het laatste kwartaal 2015 en begin 2016 wordt een besluit genomen over de kunstcollectie en overige waardevolle historische stukken van de gemeente.	In het laatste kwartaal van 2016 zijn de kunstwerken geïnventariseerd en ondergebracht op een bewaarplaats op de gemeentewerf. In 2016 is veel moeite gedaan in contact te komen met BKR kunstenaars. Zij moeten instemmen met een eventuele verkoop.

KENGETALLEN

Relevante kengetallen	2016	2015	2014
Aantal leerlingen			
Aantal leerlingen basisonderwijs (teldatum)	3455	3.416	3.460
- waarvan openbaar	1102	1.112	1.122
- waarvan bijzonder	2353	2.304	2.338
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	1678	1.794	1.804
Percentage buitenleerlingen basisonderwijs	40	41,3	42,3

Aanvragen leerlingenvervoer			
- aangepast vervoer	46	36 inhoud	
- openbaar vervoer	3	2 inhoud	
- eigen vervoer	4	6 inhoud	
Bezettingsgraad Tetterodehal			
's avonds + weekend	niet gemeten	36%	35%
overdag	niet gemeten	75%	51%
Bezettingsgraad sporthal De Kooi			
's avonds + weekend	21%	21%	20%
overdag	54%	54%	76%
Jeugdhulp			
Aantal jongeren dat jeugdhulp ontvangt op grond van de Jeugdwet	inhoud	inhoud	n.v.t.

Burgeronderzoek "Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgers tevredenheid over onze gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven op het gebied van onderwijs, jeugd, sport en cultuur. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens worden vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal resultaat 2013	Bloemendaal resultaat 2016	Gemiddelde gemeenten < 25.000 inwoners
Onderwijs			
Onderwijsvoorzieningen in de gemeente	7,7	7,6	7,4
Basisonderwijs in de buurt	8,3	8,3	7,9
Welzijnsvoorzieningen			
Welzijnsvoorzieningen (zoals een buurthuis of een jongerencentrum)	6,0	6,0	6,1
Speelmogelijkheden en voorzieningen voor jongeren			
Speelmogelijkheden in de buurt	6,6	6,4	6,7
Voorzieningen voor jongeren in de directe omgeving	5,2	5,1	5,3
Sport			
Beoordeling sportvoorzieningen	7,7	7,6	7,6
Recreatieve voorzieningen			
Tevredenheid burger over de uitgaansmogelijkheden, horeca etc.	6,9	6,9	6,6
Tevredenheid burger over het aanbod aan culturele voorzieningen	6,3	6,1	6,4
Tevredenheid burger over het aanbod aan verenigingen, clubs, cursussen etc.	7,3	7,1	7,5

WAT MAG HET KOSTEN?

Onderwijs, jeugd, sport en cultuur (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
Lasten		-7.356	-7.436	-7.647	-210
Baten		817	815	722	-92
Resultaat voor reservering		-6.539	-6.622	-6.924	-303
Toevoeging aan de reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves		58	55	55	0
Resultaat na reservering		-6.481	-6.567	-6.870	-303

Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
11 .	ONDERWIJS	-2.184	-2.215	-2.229	-14
12 .	JEUGD	-2.885	-2.950	-3.087	-138
15 .	SPORT	-441	-433	-503	-70
16 .	KUNST EN CULTUUR	-970	-969	-1.051	-82
Totaal		-6.481	-6.567	-6.870	-303

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Onderwijs, jeugd, sport en cultuur		
+/- = voordeel; -/- = nadeel		
Product 11: Onderwijs		
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	-/-	14.000
Totaal	-/-	14.000
Product 12: Jeugd		
Lagere huuropbrengst kinderopvang. Met ingang van 2017 is de begrotingsraming structureel verlaagd.	-/-	72.000
Eind 2015 is de Stichting Kinderopvang Bennebroek failliet verklaard. In het kader van een garantstelling heeft de gemeente € 122.500 moeten betalen.	-/-	123.000
Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg in plaats van het Rijk. Het Rijk heeft aan de gemeente een integratie uitkering Jeugdzorg verstrekt. Het verschil van - € 30.848 tussen de werkelijke inkomsten ad. € 2.067.955 en de werkelijke uitgaven ad. € 2.098.803 zal via saldobestemming jaarrekening worden onttrokken aan de reserve sociaal domein.	-/-	31.000
Per saldo lagere personeelslasten	+/-	22.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	+/-	66.000

Totaal	-/-	138.000
Product 15: Sport		
Hogere kosten belastingen (hogere WOZ-waarden).	-/-	10.000
Hogere onderhoudskosten sportveld Rottegat voor doorspuiten drainage (1x per 5 jaar).	-/-	17.000
Lagere onderhoudskosten sportveld cricket Vogelenzang door recente renovatie.	+/+	15.000
Hogere kosten beheerder sporthal De Kooi.	-/-	9.000
Hogere kosten OZB/rioolrechten.	-/-	29.000
Te hoog geraamde huuropbrengsten	-/-	11.000
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	-/-	9.000
Totaal	-/-	70.000
Product 16: Kunst en cultuur		
Niet gerealiseerde eenmalige ombuiging.	-/-	80.000
Te laag geraamde subsidie bibliotheek (in begroting 2017 aangepaste raming).	-/-	17.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	+/+	15.000
Totaal	-/-	82.000

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Het programma Maatschappelijke ondersteuning richt zich op het geven van ondersteuning op gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en maatschappelijke opvang van burgers. Het programma Maatschappelijke ondersteuning bestaat uit de (sub) producten: algemene voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, vrijwilligers-/mantelzorgbeleid, gezondheidszorg, overige voorzieningen, senioren en subsidies.

De wettelijke basis voor de onderdelen van dit programma wordt gevormd door de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), die sinds 1 januari 2015 van kracht is. De Wmo is een van de drie (de overige twee zijn Jeugdzorg en Participatiewet) decentralisaties binnen het sociaal domein waarvoor gemeenten met ingang van 2015 verantwoordelijk zijn.

Basis voor het beleid van Bloemendaal op genoemde terreinen is de Beleidsnota Sociaal Domein 2015-2018 en hieruit voortvloeiende verordeningen op deelterreinen.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Algemene voorzieningen	
Evaluatie/inventarisatie bestaande algemene voorzieningen om dubbelingen en leemtes in kaart te brengen. Hierbij betrekken we burgers, ook om de mogelijkheden te bezien algemene voorzieningen 'zo dichtbij mogelijk' te organiseren.	Dit is in 2016 nog niet gerealiseerd. In 2016 is er binnen het project Vitaal Vogelenzang een begin mee gemaakt.
Bekendheid geven aan het bestaan van algemene voorzieningen.	Algemene voorzieningen zijn in 2016 bekend gemaakt via de websites van de gemeente en van Welzijn Bloemendaal, via de gemeentegids en via de loketten Wmo en CJG. Deze worden regelmatig geactualiseerd.
Bekendheid geven aan het bestaan van een regeling voor burgerinitiatieven.	De regeling voor burginitiatieven is bekend gemaakt via de gemeentelijke website en via bloemendaalsamen.nl.
Organisatie van activiteiten omtrent toegankelijkheid om de lokale samenleving bewust te maken van fysieke en sociale toegankelijkheid.	In 2016 organiseerde de werkgroep Toegankelijkheid Bloemendaal de jaarlijkse Dag van de Toegankelijkheid in de winkelstraat van Overveen. Een panel van ervaringsdeskundigen toetste de winkelstraat Bloemendaal Dorp. De werkgroep werkt continu aan de aanbevelingen van het onderzoek naar toegankelijkheid uit 2012.
Toegankelijkheid is een criterium bij nieuwe voorstellen en beleid.	Is bestaand beleid.
Zorg dragen voor een actuele 'sociale kaart'.	Dit is nog niet gerealiseerd. Wordt meegenomen bij de inventarisatie van de algemene voorzieningen.
Maatwerkvoorzieningen	
Ten behoeve van alle overgangsccliënten is in overleg met betrokkenen de zorg voor 2016 gecontinueerd.	De zorg voor overgangsccliënten is in overleg gecontinueerd.

Alle 'nieuwe' aanvragen zijn afgedaan. Per ultimo 2016 zijn er geen wachtlijsten.	Er zijn op 1 januari 2017 geen wachtlijsten.
Het Wmo-loket functioneert naar wens.	Het Wmo-loket functioneert goed en is in het cliëntervaringsonderzoek ook zo beoordeeld.
Een in principe budgettair-neutrale uitvoering, waarbij rekening is/wordt gehouden met de wijziging in de hoogte van het rijksbudget als gevolg van de invoering van het objectief verdeelmodel per 2016.	Dit is gerealiseerd.
Het nauwgezet volgen van de transformatie van het ondersteuningsaanbod door aanbieders als voorwaarde voor contractverlenging vanaf 2017.	Dit is samen met de regiogemeenten uitgevoerd.
Veilig Thuis, Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang	
Het inrichten van een stichting Veilig Thuis in samenwerking met de gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en de gemeente Haarlemmermeer.	Dit is samen met de regiogemeenten uitgevoerd.
Het opzetten van een integrale crisisdienst voor jeugd en volwassenen, die vanaf 2017 onderdeel is van Veilig Thuis.	Dit is nog niet gerealiseerd.
Het reserveren van een bedrag op de begroting 2016 voor de nieuwe stichting Veilig Thuis.	De subsidie voor de stichting Veilig Thuis is opgenomen in de begroting.
Aan alle inwoners die hiervoor in aanmerking komen wordt Beschermd Wonen of Maatschappelijke opvang geboden. Er is geen sprake van wachtlijsten.	Voor inwoners van Bloemendaal waren er in 2016 geen wachtlijsten.
Vrijwilligers	
Inzetten op deskundigheidsbevordering.	De Vrijwilligerscentrale Haarlem (VWC) bood in 2016 een scala aan deskundigheidsbevordering en bracht dit actief onder de aandacht van de Bloemendaalse vrijwilligers.
Informatie aan de professionals over mogelijkheden, die vrijwilligers hen kunnen bieden.	Dit is opgenomen in de prestatieafspraken met VWC.
Een digitaal systeem voor vraag en aanbod van vrijwilligers en vrijwilligerswerk op één centraal punt.	De website van VWC brengt vraag en aanbod samen.
Maatschappelijk ondernemen bevorderen voor projecten van relatief korte duur en eenmalige grote klussen.	Bij projecten in het sociale domein is in 2016 rekening gehouden met de maatschappelijke effecten. Voorbeeld is de tijdelijke huisvesting van statushouders.
Specifieke aandacht voor de 'zorgvrijwilliger' die een belangrijke rol kan spelen bij het ondersteunen en tijdelijk overnemen van taken van de mantelzorger.	In 2016 zijn zorgvrijwilligers geworven en opgeleid door Tandem.
Werken aan vrijwilligerswerk door mensen met een beperking.	Een van de speerpunten in 2016 was voor VWC het bevorderen van de inzet van kwetsbare burgers in de maatschappij.

	Hiertoe ondersteunde zij zowel organisaties en hun professionals als mensen met een beperking. De werkgroep Toegankelijkheid Bloemendaal bestaat uit vrijwilligers met een beperking.
Organiseren van een jaarlijkse vrijwilligersdag.	In 2016 is in samenwerking met de Vrijwilligerscentrale en Welzijn Bloemendaal de jaarlijkse dag voor de vrijwilligers georganiseerd.
Mantelzorgers ondersteunen en waarderen door onder andere:	
Mantelzorgers in kaart brengen.	Dit is nog niet via een brede publiekscampagne gerealiseerd.
Bieden van respijtzorg.	In 2016 zijn 5 locaties voor dagbesteding voor kwetsbare groepen geopend dan wel gecontinueerd.
Adequate advies- en informatieverstrekking.	Tandem gaf in 2016 advies en informatie aan mantelzorgers.
Laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden.	Tandem organiseert ontmoetingsmogelijkheden. Deze zijn nog niet lokaal in Bloemendaal gerealiseerd.
Ondersteuning initiëren van mantelzorgers door vrijwilligers.	Tandem en VWC werkten in 2016 samen aan de inzet van vrijwilligers in de informele zorg. Zorgvrijwilligers en netwerkcoaches werden geworven en getraind. Dit is een continue activiteit.
Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid als gemeente verder vormgeven.	Dit is in 2016 nog niet gerealiseerd.
Jaarlijkse Dag van de Mantelzorg.	In 2016 is de jaarlijkse regionale Dag van de Mantelzorg door Tandem georganiseerd.
Mantelzorgcompliment.	De bij Tandem geregistreerde en bij Welzijn Bloemendaal bekende mantelzorgers ontvingen in 2016 het mantelzorg-compliment.
Lokaal gezondheidsbeleid	
Preventieve gezondheidszorg stimuleren door initiatieven aan te moedigen, te faciliteren/ financieren en zo nodig te coördineren.	Onderhoud AED's en bijeenkomst eenzaamheid (in kader uitvoering nota Gezondheidsbeleid).
Alcohol- en verslavingsproblematiek heeft de blijvende aandacht. Niet alleen de preventie, maar ook misbruik.	Aan Stichting Brijder is subsidie verleend voor preventieactiviteiten op het terrein van verslaving, gericht op de doelgroepen jongeren, ouders en verwanten, professionals en consumenten.
Voldoende aanbod 'sport en bewegen' voor mensen met een beperking organiseren.	Organisaties die dit in Bloemendaal en in de regio organiseren ontvingen in 2016 subsidie.
Senioren	
Het opzetten van ontmoetingspunten.	Welzijn Bloemendaal organiseerde in 2016 ontmoetingen. Specifieke ontmoetingspunten zijn nog niet gerealiseerd.
Seniorenverenigingen, kerken en ouderenbonden spelen een belangrijke rol bij de bestrijding van eenzaamheid van senioren,	Seniorenverenigingen, buurtverenigingen en ouderenbonden ontvingen in 2016 subsidie van de gemeente.

bij sport/bewegen en vervoer. Door bijv. financiële ondersteuning dienen zij in staat te worden gesteld hun rol te continueren.	
Subsidies	
Screening subsidiebeleid op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. In 2015 screenen we het subsidiebeleid. Deze screening wordt gebruikt om bezuinigingen door te voeren in 2016 van € 45.000 oplopend tot € 50.000 in 2018.	In de raadsvergadering van 28 oktober 2015 is besloten op diverse subsidieposten te bezuinigen. Deze bezuiniging is doorgevoerd vanaf het jaar 2016. De structurele bezuiniging betreft een bedrag van € 47.584.

KENGETALLEN

Effectindicator (wat vindt de burger ervan)					
		2015	2014	2013	2012 2011
Beoordeling aanvraag-procedure hulp bij het huishouden en gehandicaptenvoorzieningen	inhoud	7,1	7,5	7,6	7,9
Beoordeling geboden hulp bij het huishouden	inhoud	7,6	7,9	ZIN: 7,6 PGB: 8,0	7,7
Beoordeling kwaliteit hulpmiddelen: Rolstoelen, scootmobielen en woonvoorzieningen	inhoud	7,4	7,5	7,7	7,9
Bekendheid Wmo-raad	inhoud	-	-	25%	24%
De ondersteuning helpt bij het zelfstandig kunnen blijven wonen	inhoud	81%	83%	84%	81%
De ondersteuning helpt bij het kunnen blijven meedoen aan de maatschappij	inhoud	72%	80%	73%	80%

Gemeentelijke monitor sociaal domein		
Vragen	(helemaal)	eens (helemaal) oneens
Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag	91%	4%
Ik werd snel geholpen	95%	3%
De medewerker nam mij serieus	92%	5%
De medewerker en ik hebben in het gesprek samen naar een oplossing gezocht	86%	7%
Wist u dat u gebruik kon maken van een onafhankelijk cliëntondersteuner	ja: 17%	nee: 83%
Ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed	85%	6%
De ondersteuning die ik krijg, past bij mijn hulpvraag	85%	8%
Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil	88%	6%
Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik mij beter redden	91%	3%
Door de ondersteuning die ik krijg, heb ik een betere kwaliteit van leven	91%	4%

WAT MAG HET KOSTEN?

Maatschappelijke ondersteuning (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
Lasten		-6.637	-6.535	-5.364	1.171
Baten		654	654	457	-197
Resultaat voor reservering		-5.983	-5.881	-4.907	974
Toevoeging aan de reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves		0	0	0	0
Resultaat na reservering		-5.983	-5.881	-4.907	974
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
13 .	OUDEREN				
14A.	OVERIGE ZORG EN WELZIJN	-5.983	-5.881	-4.907	974
17 .	SUBSIDIES				
Totaal		-5.983	-5.881	-4.907	974

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Maatschappelijke ondersteuning		
	+ / + = voordeel; - / - = nadeel	
Product 14A: Overige zorg en welzijn		
IASZ voert voor de gemeente Bloemendaal de WMO huishoudelijke hulp, PGB budget, rolstoelen en woonvoorzieningen uit. Uit de jaarrekening opgesteld door IASZ blijkt dat er in 2016 minder is uitgegeven dan geraamd. Deze lagere uitgaven betreffen apparaatskosten + € 9.000, WMO huishoudelijke hulp + € 169.000, PGB budgetten + € 155.000, vervoer + € 74.000, rolstoelen + € 71.000 en woonvoorzieningen + € 161.000. Daarnaast lagere eigen bijdrage WMO huishoudelijke hulp, leef- en woonvoorzieningen - € 225.000.	+ / +	413.000
Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO in plaats van het Rijk. Het Rijk heeft aan de gemeente een integratie uitkering WMO verstrekt. Het verschil van + 582.537 tussen de werkelijke inkomsten ad. € 2.074.472 en de werkelijke uitgaven ad. 1.491.935 zal via saldobestemming jaarrekening worden gestort in de reserve sociaal domein.	+ / +	583.000
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	- / -	22.000
Totaal	+ / +	974.000

SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE

Naast de nieuwe WMO en Jeugdzorg vormt de Participatiewet de derde decentralisatie binnen het sociale domein. Zoals ook in het programma 'Maatschappelijke ondersteuning' geschetst, vormen het Beleidsplan Sociaal domein en de hieruit voortvloeiende verordeningen de basis voor het beleid voor de komende jaren.

Het programma Sociale zaken en participatie bestaat uit de (sub) producten die zijn ondergebracht bij de intergemeentelijke afdeling sociale zaken (IASZ) te weten:

- Wsw en Re-integratie;
- Inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW en IOAZ;
- Inkomensvoorzieningen BBZ;
- Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid;
- Maatschappelijke begeleiding statushouders.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Aanbieden re-integratietrajecten: 25 tot 35 beëindigde uitkeringen WWB door werkaanvaarding.	Een uitkering kan worden vertrekt aan een alleenstaande (ouder) of aan een echtpaar. In 2016 zijn in Bloemendaal 21 uitkeringen PW beëindigd in verband met werkaanvaarding. In totaal zijn daarmee 28 personen niet langer uitkeringsafhankelijk. Daarnaast zijn er 30 personen in Bloemendaal gestart met parttime werk in 2016.
Inkomensvoorziening: Aanvragen afhandelen binnen de gestelde termijn.	In 64% van de gevallen is er binnen 4 weken beslist op een uitkeringsaanvraag levensonderhoud. In 96% van de gevallen is er binnen de wettelijke termijn van 8 weken beslist op een uitkeringsaanvraag levensonderhoud. In 4% van de gevallen is er pas na afloop van de wettelijke termijn beschikt. In al deze gevallen is dit geweest in overleg met de aanvrager.
WSW: De cliënten met een kans op een garantiebaan zijn uitgestroomd.	Uitstroom is afhankelijk van het aanbod van werkgevers van garantiebanen en de matching daarop van potentiële kandidaten. Los van de WSW staan er in Bloemendaal 8 personen met een uitkering van de IASZ in het doelgroepenregister. Twee daarvan hebben in 2016 een garantiebaan gekregen.
Bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhulp: Meer mensen maken gebruik van de regelingen.	In 2016 hebben de volgende aantallen mensen gebruik gemaakt van bijzondere bijstand en/of het minimabeleid. Uiteraard kunnen mensen, indien van toepassing, gebruik maken van meerdere regelingen. <u>Bijzondere bijstand:</u> incidentele verstrekkingen: 140 maandelijkse verstrekkingen: 50 <u>Minimabeleid:</u>

	studiekosten voor kinderen : 77 declaratieregeling maatschappelijke participatie : 144 tegemoetkoming collectieve ziektekostenverzekering : 122 computerregeling : 4 Gemiddeld hebben ca.35 Bloemendaalse inwoners per kwartaal gebruik gemaakt van een voorziening vanuit de schuldhulpverlening.
Maatschappelijke begeleiding Statushouders: Nieuwe statushouders krijgen per gezin een begeleidingstraject.	In 2016 ontvingen 101 statushouders maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk NWH.

KENGETALLEN

Koptekst, titel van de tabel	2016	2015	2014	2013	2012
Gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen	194	194	188	170	175
Aantal beëindigde uitkeringen door werkaanvaarding	21	23	27	19	10

WAT MAG HET KOSTEN?

Sociale zaken en participatie (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
Lasten		-4.754	-5.331	-5.252	79
Baten		2.542	2.990	2.772	-218
Resultaat voor reservering		-2.212	-2.341	-2.479	-138
Toevoeging aan de reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves		0	0	0	0
Resultaat na reservering		-2.212	-2.341	-2.479	-138
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
14B.	OVERIGE ZORG EN WELZIJN	-64	-252	-333	-81
25A.	SOCIALE ZAKEN	-2.148	-2.089	-2.146	-57
Totaal		-2.212	-2.341	-2.479	-138

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Sociale zaken en participatie		
+ / + = voordeel; - / - = nadeel		
Product 14B: Overige zorg en welzijn (Inburgering)		
Aanpassing gebouw Dennenheuvel.	- / -	62.000
Hogere huur- en energiekosten.	- / -	12.000
Maatschappelijke begeleiding: hogere kosten coördinator.	- / -	35.000
Lagere onvoorziene uitgaven.	+ / +	16.000
Lagere kosten kinderopvang sociaal medische indicatie.	+ / +	12.000
Totaal	- / -	81.000
Product 25A: Sociale zaken		
IASZ voert voor de gemeente Bloemendaal de uitkeringsregelingen uit zoals de WWB, BBZ, bijzondere bijstand en fraudebeheersing. Uit de jaarrekening opgesteld door IASZ blijkt dat er in 2016 minder is uitgegeven dan geraamd. Deze lagere uitgaven betreffen:		
Lagere sociale uitkeringen BBZ	+ / +	132.000
Lagere intertemp.rijksverg./BUIG	- / -	120.000
Lagere rijksvergoeding en terug ontvangst leningen BBZ	- / -	108.000
Lagere uitgaven inzake bijzondere bijstand en minimabeleid	+ / +	21.000
Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet in plaats van het Rijk. Het Rijk heeft aan de gemeente een integratie uitkering participatie verstrekt. Het verschil van € 39.429 tussen de werkelijke inkomsten ad. € 834.007 en de werkelijke uitgaven ad. € 873.436 zal via saldobestemming jaarrekening worden onttrokken uit de reserve sociaal domein.	- / -	39.000
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten.	+ / +	57.000
Totaal	- / -	57.000

RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

Dit programma richt zich op het behoud en versterking van het groene - en cultuurhistorische karakter van de inrichting van Bloemendaal. Wonen in Bloemendaal is en moet aantrekkelijk en uniek blijven. Wij beogen een gemêleerde bevolkingssamenstelling.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Actualiseren uitvoeringsparagraaf Structuurvisie. Raadsvoorstel begin 2016.	Gereed.
Raadsvoorstel Nota Landgoederen (na inspraak) voor zomerreces 2016.	Gereed. De nota is opgesplitst. De nota Villagebieden volgt in 2017.
In 2016 is er een aanspreekpunt landgoedeigenaren ingesteld.	Gereed.
Actualiseren nota Ruimtelijke beoordeling. Behandeling raadsvoorstel medio 2016.	Vertraagd. Wordt medio 2017.
Actualiseren bestemmingsplan Bennebroek. Begin 2016 voorontwerp ter visie.	Gereed.
Actualiseren prestatieafspraken. Raadsvoorstel en ondertekening zomer 2016.	Gereed.
Actualiseren verordening Sociale woningbouw. Raadsvoorstel zomer 2016.	Gereed.
Locatiestudie Sociale Woningbouw	Gereed.
Vaststellen raadsvoorstel RAP 2016-2020 eind 2016.	Gereed. Vastgesteld in juni 2016.
Uitvoering notitie Economisch beleid.	Gereed.
Project Winkelstraten.	Loopt nog.
Begin 2016 overdracht resterend openbaar gebied Park Brederode. Begin 2016 nieuw plan herstructurering hoofdgebouw.	Overdracht restant openbaar gebied in Q3 2017. Bouwplan hoofdgebouw onherroepelijk vergund.
Reinwaterpark. 2016 anterieure overeenkomst en start nieuw bestemmingsplan.	Anterieure overeenkomst is verlengd. Geen start nieuwe bestemmingsplanprocedure gerealiseerd wegens ontbreken vastgesteld stedenbouwkundig plan.
Begin 2016 transport grond Vijverpark Overveen.	Gerealiseerd eind 2016.
2016 woonrijp maken en afronden project Haringbuys.	Loopt tot en met de zomer van 2017 i.v.m. lange bouwtijd restant kavels.
Bloemendaal aan Zee. Voorjaarsnota besluitvorming over financiën. Najaar opstellen voorontwerp.	Project is tijdelijk stopgezet. In 2018 wordt besloten of het project alsnog wordt uitgevoerd.
Park Vogelenzang/Geestgronden. Medio 2016 vastgesteld stedenbouwkundig plan. 2016 start bestemmingsplanprocedures.	Stedenbouwkundig plan is in januari 2017 vastgesteld.
Herontwikkeling Oldenhove. Aanpassing bestemmingsplan in 2016.	Loopt. Afronding in 2017.
Landgoed Dennenheuvel. In het eerste kwartaal van 2016 wordt een gebiedsvisie vastgesteld door de raad.	Vertraagd. Initiatiefnemer heeft pas in januari 2017 een concept voorgelegd.

Herontwikkeling Vijverwegkerk.	Stedenbouwkundig plan vastgesteld. Bestemmingsplanprocedure loopt.
Herontwikkeling Kweekduin.	Coördinatiebesluit in januari 2017 genomen.
Herontwikkeling Dr. Dirk Bakkerlaan	Stedenbouwkundig plan is in januari 2017 vastgesteld.
Herontwikkeling Bos, Tuin en Dier.	Planvorming loopt.
Herontwikkeling Wildhoef.	Anterieure overeenkomst afgesloten in 2016.
Herontwikkeling Raakterrein.	Anterieure overeenkomst af te sluiten in 2017.
Vitaal Vogelenzang.	Vaststellen projectplan en start uitvoering scenariostudie.

KENGETALLEN

Overige kengetallen op jaarbasis	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal aanvragen omgevingsvergunningen	296	262	284	212	202
Totaal aantal activiteiten	331	301	327	266	240
Waarvan activiteit bouwen	286	208	281	210	149
Activiteit aanleggen	11	34	43	21	10
Activiteit brandveiligheid	1	2	17	14	12
Activiteit handelsreclame	3	6	8	4	3
Activiteit ruimtelijke procedure	112	52	36	30	48
Activiteit wijzigen monument/archeologie	2	28	35	17	6
Handhaving (illegale bouw) aanschrijvingen	75	73	75	61	73
Vergaderingen Welstandscommissie	24	24	24	24	24
Sloopvergunningen (zie toelichting)	0	0	0	8	29
Slopmeldingen (zie toelichting)	0	97	67	66	28

Burgeronderzoek "Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgers tevredenheid over onze gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven op het gebied van voorzieningen. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens

worden vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal resultaat 2013	Bloemendaal resultaat 2016	Gemiddelde gemeenten < 25.000 inw.
Voorzieningen in de wijk			
Directe woonomgeving	8,1	8,1	7,7
Winkels in de buurt	7,8	7,8	7,7
Voorzieningen in de gemeente			
Winkels in gemeente	7,2	7,2	7,1

WAT MAG HET KOSTEN?

Ruimtelijke ordening en wonen (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
Lasten		-7.935	-8.269	-8.699	-429
Baten		6.789	6.932	8.202	1.270
Resultaat voor reservering		-1.146	-1.338	-497	841
Toevoeging aan de reserves		0	0	0	0
Onttrekking aan de reserves		5	5	5	0
Resultaat na reservering		-1.141	-1.333	-492	841
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
06 .	BOUWZAKEN	-61	-80	145	225
07A.	RUIMT.ORDERING/VOLKSHUISVEST.	-1.081	-1.253	-637	616
Totaal		-1.141	-1.333	-492	841

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Ruimtelijke ordening en wonen		
+ / + = voordeel; - / - = nadeel		
Product 06: Bouwzaken		
Lagere uitgaven inzake kosten toepassen bestuursdwang.	+ / +	13.000
Hogere uitgaven externe adviezen omgevingsaanvragen.	- / -	27.000
Hogere opbrengst heffing leges omgevingsvergunningen.	+ / +	236.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product bouwzaken.	+ / +	3.000
Totaal	+ / +	225.000
Product 07: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		
Lagere uitgaven bestemmingsplannen.	+ / +	20.000
Lagere uitgaven uitvoering lokaal economisch beleid. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+ / +	24.000
Lagere uitgaven project Vogelenzang Vitaal. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+ / +	54.000
Lagere uitgaven budget prestatieafspraken. Dit bedrag is overgeheveld van 2016 naar 2017.	+ / +	10.000
Lagere uitgaven regionale samenwerking volkshuisv.	+ / +	10.000
Lagere uitgaven monumentenbudget.	+ / +	14.000
Lagere uitgaven budget onderzoek herinrichting winkelstraten. Dit bedrag is overgeheveld naar 2017.	+ / +	22.000
Kostenverhaal diverse projecten (Brederode, Vogelenzang en Vijverwegkerk).	+ / +	41.000
Ontvangst boetebeding verstrekte hypotheke.	+ / +	34.000
Lagere opbrengst leges welstand-monumenten.	- / -	23.000
Saldo liquidatie grondexploitatie Vijverpark Overveen.	- / -	23.000
Saldo liquidatie grondexploitatie Haringbuys.	+ / +	734.000
Storting voorziening BTW claim grondexploitatie Haringbuys.	- / -	315.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.	+ / +	14.000
Totaal	+ / +	616.000

BUITENRUIMTE

Dit programma omvat het creëren van een leefbare omgeving waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor en/of de regie voert over de inrichting en het beheer van de openbare ruimten. De gemeente dient het algemeen belang; het scheppen van een voor iedere burger gelijk voorzieningenniveau, interactief met de bewoners, duurzaam en aangepast aan de lokale omstandigheden.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
De bermen worden minder vaak gemaaid en zijn bloemrijker, met meer waarde voor bijen en vlinders.	Dit is sinds 2015 gerealiseerd.
Bij de uitvoering van de plantsoenrenovaties 2016 wordt expliciet rekening gehouden met de waarde voor insecten.	Dit is sinds 2015 gerealiseerd.
Gifloos onkruid bestrijden is ingevoerd.	Dit is sinds 2015 gerealiseerd. Zowel op verhardingen als in het openbaar groen.
Eventuele negatieve gevolgen van de wet Natuurbescherming worden in 2016 waar mogelijk gerepareerd.	Dit is in 2016 gerealiseerd. Grens bebouwde kom volgens de Boswet is vastgesteld in de raad oktober 2016.
Op grond van het in 2015 vastgestelde plan van aanpak wordt het beleid burgerparticipatie geëvalueerd en herzien.	Gepland voor eind 2017.
Bijdrage in realisatie van een 4 tal buitenspeelvoorzieningen bij scholen, alsmede een renovatie van het speelterrein aan de Hyacinthenlaan in Bennebroek.	Dit is in 2016 gerealiseerd in een interactief traject met en tot grote tevredenheid van de omwonenden.
In 2016 worden ca. 8-10 zebra's voorzien van LED-beveiliging.	In 2016 uitgevoerd op de volgende 8 locaties: Zwarteweg (Bennebroek), Zandvoorteweg, Burgemeester den Texlaan, Julianalaan, Mollaan en Brederodelaan (3x)
Het beleidsplan Openbare verlichting 2012-2020 is begin 2016 herzien. De consequenties zijn verwerkt in het uitvoeringsprogramma. Direct na goedkeuring wordt een aanvang gemaakt met het per straat of buurt vervangen door dimbare led.	Het beleidsplan is in april 2016 vastgesteld door de raad. In het voorjaar van 2017 worden de eerste 600 led-armaturen geplaatst in Aerdenhout.
In 2016 wordt de onderzoeksopdracht voor het herijken van de VCP gedefinieerd.	Het Plan van aanpak voor actualisatie is volgens planning vastgesteld. Uitvoering in 2017.
In 2015 wordt de onderzoeksopdracht voor levendige winkelstraten gedefinieerd en waar nodig vertaald in inrichtingsplannen, zodat de uitvoering in 2016 en 2017 kan plaatsvinden.	In Overveen bleek geen behoefte/noodzaak voor een inrichtingsvisie. In Bennebroek is een beperkt plan afgesproken met de winkeliers (m.n. vervanging en/of opknappen van straatmeubilair). Dit moet nog worden uitgevoerd. Voor de Bloemendaalse winkelstraat heeft de winkeliersvereniging een visie aangekondigd. Deze is in 2016 niet verschenen, maar zal eind 2017 gereed zijn.

Binnen de regio inzetten op plannen, die de leefbaarheid en mobiliteit in Bloemendaal en voor de Bloemendalers kunnen verbeteren.	De samenwerking in de Bereikbaarheidsvisie heeft een extra impuls gekregen door voorbereidingen te treffen voor het aantrekken van een regiobrede programmamanager. Het uitvoeren van de jaarplannen gaat onverminderd door.
In 2015 komt voor de Duinpolderweg het MER-advies uit en wordt een keuze verwacht voor een voorkeurstracé.	De MER-studie is i.v.m. de 'maatschappelijke tussenstap' opgeschoven naar 2016-2017. In 2016 zijn 7 varianten benoemd, waaronder een aantal nieuwe. Medio 2017 moet het MER worden opgeleverd, incl. keuze voorkeursvariant.
In 2015 wordt het duurzaamheidsprogramma 2015-2018 vastgesteld.	Omgevingsdienst IJmond adviseert over GPR Gebouw en duurzaam bouwen. In de afgelopen periode zijn de volgende acties ondernomen: •Energie top •Energiebesparingsonderzoeken gemeentelijke gebouwen •Wij wonen wijzer (140 huiseigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling voor isolatieProject •Eigen PV op openbare gebouwen Bloemendaal (Reddingsbrigade en De Kooi) •Prestatieafspraken met de woningbouwverenigingen •Subsidieregeling Duurzame energie non-profitorganisaties •Verduurzamen sportvereniging (Hockeyclub Bloemendaal en BSM) •Verduurzamen scholen •Wijkgerichte energiebesparingsprojecten (Een van de meest succesvolle projecten uit het voorjaar waren de bewonersacties gericht op verduurzaming. Duurzaam Overveen heeft als doel ze veel mogelijk woningeigenaren in Bloemendaal en Overveen maatregelen te laten treffen om energieuiniger te leven. Samen met het Duurzaam Bouwloket is ze het project 'Duurzaam Bloemendaal' gestart, met ondersteuning van de gemeente. Zo ontstond er een samenwerking tussen een bewonersinitiatief, de gemeente, Duurzaam Bouwloket en Omgevingsdienst IJmond.)
In 2015 worden speerpunten voor recreatie en toerisme geformuleerd als onderdeel van de nota voor het Economisch beleid.	De speerpunten voor recreatie en toerisme zijn opgenomen in de economische nota. Deze is in december 2016 vastgesteld.
Eind 2015/begin 2016 wordt de strandnota Bloemendaal 2016-2020 vastgesteld.	De strandnota Bloemendaal is in september 2016 vastgesteld.

KENGETALLEN

Burgeronderzoek Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgertevredenheid over onze gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven op het gebied van de buitenruimte. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens worden vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal resultaat 2013	Bloemendaal resultaat 2016	Gemiddelde gemeenten < 25.000 inwon.
Onderhoud wegen en fietspaden	7,0	7,2	6,8
Verkeersveiligheid gemeente	6,4	6,6	6,6
Verkeersveiligheid buurt	6,4	6,6	6,5
Onderhoud openbaar groen	7,2	7,4	6,7
Straatverlichting	7,5	7,5	7,4
Schoonhouden buurt	7,0	7,4	6,8
Onderhoud wegen, paden, pleintjes	6,9	7,1	6,6
Bereikbaarheid buurt met auto	8,0	7,9	7,9
Parkeermogelijkheden in buurt	7,0	7,0	6,9
Parkeermogelijkheden in gemeente	6,9	7,0	6,9
Openbaar vervoer in buurt	5,6	5,9	6,5
Openbaar vervoer in gemeente	5,4	5,5	6,4

WAT MAG HET KOSTEN?

Buitenruimte (x € 1.000)	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Vershil Rek./Begr. 2016
Lasten	-7.219	-7.472	-7.507	-35
Baten	1.587	1.666	2.122	456
Resultaat voor reservering	-5.632	-5.806	-5.385	421
Toevoeging aan de reserves	-424	-424	-424	0
Onttrekking aan de reserves	490	490	443	-46
Resultaat na reservering	-5.567	-5.741	-5.366	375
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Vershil Rek./Begr. 2016
01A. VERKEER/WEGBEHEER	-1.704	-1.708	-1.198	510
02A. WATER EN RIOLERINGEN	-141	-203	-234	-31
03A. REINIGING	-562	-568	-645	-77
04A. NATUUR	-2.390	-2.485	-2.521	-35
08 . MILIEU	-541	-549	-574	-25

10 .	RECREATIEVE VOORZIENINGEN	-228	-227	-193	34
Totaal		-5.567	-5.741	-5.366	375

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Buitenruimte		
+/+ = voordeel; -/- = nadeel		
Product 01: Verkeer en wegbeheer		
Hogere parkeeropbrengsten Kop Zeeweg.	+/+	440.000
Hogere vergoedingen van nutsbedrijven voor het repareren van straatwerk n.a.v. het leggen van kabels en leidingen in gemeentegrond.	+/+	27.000
In de Nota reserves en voorziening 2017 is bepaald dat de bestemmingsreserve rationeel wegbeheer wordt omgezet naar een voorziening. De stand van de reserve per 31 december wordt gestort in de voorziening.	-/-	71.000
Op subproduct 'Openbare verlichting' is een onderschrijding ontstaan doordat de vervanging van de straatverlichting door LED in voorjaar 2017 start.	+/+	78.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Verkeer en wegbeheer.	+/+	36.000
Totaal	+/+	510.000
Product 02: Waterwegen		
Uitgaven juridische procedure afwikkeling claim bagger project.	-/-	62.000
Lagere lasten voor schoonhouden sloten.	+/+	20.000
Geen lasten voor verwerking vervuilde bagger.	+/+	11.000
Totaal	-/-	31.000
Product 03: Reiniging		
Hogere uitgaven gladheidsbestrijding door areaaluitbreiding (CSP Bennebroek) en de weersomstandigheden.	-/-	85.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Reiniging.	+/+	8.000
Totaal	-/-	77.000
Product 04: Natuur		
Hogere uitgaven op diverse posten, o.a. onderhoud laanbomen, plantsoenen en maaiwerkzaamheden door de extreem natte en warme zomer 2016.	-/-	70.000
Geen uitgaven aan maatregelen voor geluidreductie speelterrein achter de Vondelschool (wordt uitgevoerd in 2017).	+/+	20.000
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Natuur.	+/+	15.000
Totaal	-/-	35.000
Product 08: Milieu		
Hogere uitgaven aan Milieudienst IJmond. Hierin zit een bedrag van € 9.000 voor toezicht op de uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen (zgn. richtlijn	-/-	35.000

EED: Energy Efficiency Directive). Deze extra uitvoeringstaak wordt vergoed via de algemene uitkering uit het gemeentefonds.		
Per saldo een voordeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Milieu.	+/+	10.000
Totaal	-/-	25.000
Product 10: Recreatieve voorzieningen		
Per saldo lagere uitgaven onderhoud strand en meubilair inclusief plaatsen meubilair, huur toiletunit en bloembakken.	+/+	21.000
In 2016 is de subsidie 2015 van de opgeheven Jouw FM terugontvangen. In 2016 is geen subsidie meer verstrekt.	+/+	14.000
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten van het product Recreatieve voorzieningen.	-/-	1.000
Totaal	+/+	34.000

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onder dit programma vallen de producten Beheer Eigendommen (5) en Financiën (22). Ook wordt ingegaan op de kostenplaatsen. Het beleid rond eigendommen is gericht op instandhouding en geleidelijke afstoting van gemeentelijke eigendommen. Het financiële beleid van de gemeente is erop gericht om te sturen op het evenwicht tussen baten en lasten.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Vaststellen van een reëel duurzame meerjarenbegroting 2016-2019 in de Begrotingsraad.	De begroting 2017 is vastgesteld in de raad van 3 november 2016. De begroting is na eliminatie van de incidentele effecten structureel en reëel sluitend.
Vaststellen belastingverordeningen, waaronder aanpassing van het tarief gebruikers niet-woningen 3e tranche aan tarief eigenaren woningen.	Uitgevoerd.
Vaststellen belastingverordeningen, waaronder meer vrijstelling van precariobelasting voor ondernemers voor bepaalde zaken.	Uitgevoerd.
Daadwerkelijke afstoting gemeentelijke eigendommen zonder publieke taak.	In 2016 is opdracht gegeven voor een strategisch vastgoedonderzoek. Medio 2017 wordt de raad een voorstel gedaan welke gemeentelijke eigendommen op korte en lange termijn afgestoten kunnen worden.

KENGETALLEN

Burgeronderzoek "Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgertevredenheid over onze gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven op het gebied van belastingen. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens worden vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal resultaat 2013	Bloemendaal resultaat 2016	Gemiddelde gemeenten < 25.000 inwon.
Ik krijg voldoende terug voor mijn belastinggeld	6,0	6,0	5,6

WAT MAG HET KOSTEN?

Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
Lasten		-470	-704	-866	-162
Baten		28.333	28.846	28.623	-223
Resultaat voor reservering		27.863	28.142	27.757	-385
Toevoeging aan de reserves		-180	-310	-6.957	-6.647
Onttrekking aan de reserves		311	1.358	8.070	6.712
Resultaat na reservering		27.994	29.190	28.871	-319
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)		Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
05 .	BEHEER EIGENDOMMEN	-493	-531	-321	210
22 .	FINANCIËN	28.488	29.721	29.192	-529
Totaal		27.994	29.190	28.871	-319

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Algemene dekkingsmiddelen			
+/+ = voordeel; -/- = nadeel			
Product 05: Beheer eigendommen			
Verkoopopbrengst moestuin Bennebroek.		+/+	93.000
Geluidswal Vogelenzang (niet uitgevoerd). Dit bedrag wordt overgeheveld van 2016 naar 2017.		+/+	112.000
Per saldo een voordeel aan onder- c.q. overschrijdingen van diverse budgetten op product Beheer eigendommen.		+/+	5.000
Totaal		+/+	210.000
Product 22: Financiën			
Hogere storting voorziening dubieuze debiteuren GBKZ.		-/-	104.000
Hogere opbrengst belastingen, voornamelijk OZB.		+/+	94.000
Belastingen (x € 1.000)	Begroot	Werkelijk	Verschil
a OZB	7.030	7.125	94
b Toeristenbelasting	736	739	3
c Hondenbelasting	0	-/- 1	-/- 1
d Precariorechten	733	724	-/- 9
e Leges	14	10	-/- 4
f Invorderingskosten belastingen	25	36	11
Totaal	8.538	8.633	94
De post 'inkoopvoordeel Stichting Rijk' is via de VJN 2013 in de begroting opgenomen. Omdat op voorhand niet aan te geven is op welke budgetten voordelen worden behaald, is deze post als stelpost in dit programma opgenomen.			
		-/-	95.000

Stelposten taakstelling gemeentelijke huisvesting en slim samenwerken zijn voor een deel in de VJN 2016 ingevuld. Het restant staat nog open.	-/-	156.000
Door beëindiging van de projectfinanciering per oktober 2015 met AM maakt de rentekosten onderdeel uit van de integrale financiering van de gemeente.	-/-	186.000
Door wijziging van de te betalen rente over vaste geldleningen per jaar is er eenmalig een nadeel.	-/-	98.000
Door historische lage marktrente voor kasgeldleningen is er eenmalig een rentevoordeel.	+/+	56.000
De vaststelling van de jaarrekening 2015 en de Nota reserves en voorzieningen 2017 hebben uitwerkingen op diverse reserves. Dit moet via dit product verwerkt worden.	+/+	71.000
Herijking voorziening dubieuze debiteuren.	-/-	76.000
Hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds 2016. De raming is gebaseerd de septembercirculaire en de werkelijke opbrengst is gebaseerd op de decembercirculaire 2016. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een bijdrage als gevolg van de uitwerking verhoogde asielinstroom.	+/+	151.000
Lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds 2015 (gebaseerd op de decembercirculaire 2016) door aanpassing van het macro-budget van de WMO huishoudelijke hulp t.b.v. prijs- en volumecompensatie (-/-€ 95.000) en hoeveelheidsverschillen (-/- € 72.000).	-/-	166.000
Per saldo een nadeel aan onder- c.q. overschrijdingen van diverse budgetten op product Financiën.	-/-	20.000
Totaal	-/-	529.000

BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES

Het programma Bedrijfsmatige exploitaties bestaat uit de volgende onderdelen:

- Begraven
- Afval
- Riool

De gemeente is volgens de Wet op de Lijkbezorging verplicht een Algemene Begraafplaats te hebben. Bloemendaal heeft er twee. Hiermee wordt aan de burgers van Bloemendaal de mogelijkheid geboden een begrafenis, urn bijzetting of asverstrooiing te laten uitvoeren.

De gemeente is de wettelijke inzamelaar van huishoudelijke afvalstoffen. Bij afvalinzameling en verwerking wordt de balans gezocht tussen dienstverlening, duurzaamheid en kosten.

De rioolexploitatie wordt uitgevoerd volgens het verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP). Naast exploitatie van de riolering (afvalwater en regenwater) gaat het ook om drainagesystemen en oppervlaktewateren.

WAT WILLEN WIJ BEREIKEN?

Speerpunten	Wat is gerealiseerd?
Begraafplaatsexploitatie	
Het beleid voor begraafplaatsen is inclusief kostendekkendheid van de begraafplaats-exploitatie vastgesteld door de gemeenteraad.	Dit is gerealiseerd. Het begraafplaatsenbeleid Algemene Begraafplaatsen Bloemendaal is vastgesteld in de raad van januari 2017.
Afvalexploitatie	
Nieuwe kader afvalbeleid is vastgesteld voor 2015-2018.	Besluit over participatietraject 2017 is genomen.
Structurele communicatie leidt tot meer afvalscheiding.	Communicatieplan is voorbereid en vastgesteld.
De uitvoering van het afvalbeleid heeft vorm gekregen door concrete maatregelen in te voeren.	• Kosten doorrekenen milieustraat boven 1.000 kilo; • Groter verschil tarief kleine en grote rolemmer; • Grofvuil tegen betaling.
Rioolexploitatie	
In 2016 wordt samen met Heemstede een nieuw gemeentelijk rioleringsplan opgesteld voor de periode 2017-2022. Vaststelling door de gemeenteraad is gepland in het najaar van 2016.	Het opstellen van het vGRP is gestart. De vaststelling wordt voorzien in juni 2017.

KENGETALLEN

Jaar/ soort bijzetting						
	Bijzetting As verstrooiing			Totaal	Bergweg Bloemendaal	Binnenweg Bennebroek
	Begrafenis	urn				
2010	71	7	4	82	80	2
2011	63	8	3	74	69	5
2012	74	15	7	96	87	9
2013	70	4	4	78	74	4

2014	60	15	0	75	72	3
2015	62	15	0	77	72	5
2016	56	10	3	69	61	8
Gemiddeld	65	11	3	79	74	5

In 2016 is het aantal begrafenissen op de algemene begraafplaatsen achtergebleven vergeleken met het gemiddelde. Dit is in lijn met de landelijke trend: meer crematies en minder begrafenissen.

Burgeronderzoek "Waar staat je gemeente?"

In onderstaande tabel wordt de burgertevredenheid over onze gemeentelijke prestaties en dienstverlening weergegeven op het gebied van afvalinzameling. De meest recente gegevens zijn gebaseerd op de uitkomsten van het burgeronderzoek "Waar Staat Je Gemeente?" van februari 2016. Deze gegevens worden vergeleken met het resultaat uit 2013 en het gemiddelde van alle deelnemende gemeenten met minder dan 25.000 inwoners.

Prestatie-indicator	Bloemendaal	Bloemendaal	Gemiddelde
	resultaat 2013	resultaat 2016	25.000 inwon.
Afvalinzameling	7,2	7,8	7,7

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedrijfsmatige exploitaties (x € 1.000)				Verschil
	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Rek./Begr. 2016
Lasten	-5.879	-6.667	-6.015	652
Baten	6.320	7.111	6.512	-600
Resultaat voor reservering	441	444	497	53
Toevoeging aan de reserves	-53	-53	-47	6
Onttrekking aan de reserves	403	380	374	-6
Resultaat na reservering	790	771	824	53
Uitsplitsing rekening per product (x € 1.000)				Verschil
	Begroting 2016	Begr. na wijziging 2016	Rekening 2016	Rek./Begr. 2016
021 RIOLERINGEN	381	381	416	35
031 AFVALVERWIJDERING	414	414	412	-2
043 ALGEMENE BEGRAAFPLAATS	-5	-24	-4	20
Totaal	790	771	824	53

Financiële toelichting van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Bedrijfsmatige exploitaties		
+/- = voordeel; -/- = nadeel		
Product 02.1: Rioleringen		
Project watersysteem Bennebroek (uitvoering loopt door in 2017) Dit bedrag wordt overgeheveld van 2016 naar 2017.	+/+	613.000
Bijdrage Rijnland inzake het watersysteem Bennebroek wordt afgerekend na gereedmelding project. Dit bedrag wordt overgeheveld van 2016 naar 2017.	-/-	388.000
Hogere uitgaven o.a. reparatie en reiniging riolering.	-/-	61.000
Lagere uitgaven o.a. inrichten meetlocaties, basis rioleringsplan en opstellen vGRP 2016-2020.	+/+	100.000
Meer opbrengst rioolheffing.	+/+	102.000
Lagere kosten riolering leidt tot een lagere bijdrage uit de egalisatievoorziening rioolheffing.	-/-	366.000
Hogere verrekenbare BTW dan begroot.	+/+	35.000
Totaal	+/+	35.000
Product 03.1: Afvalverwijdering		
Hogere uitgaven vervanging duobakken en inzamelen plasticverpakkingen.	-/-	52.000
Lagere uitgaven verwerking grofvuil, schoonhouden wegen en ondergrondse glas- en papierbakken.	+/+	37.000
Hogere opbrengsten afvalstoffenheffing en vergoeding voor oud papier.	+/+	31.000
Lagere bijdrage Nedvang inzake ingezameld plastic.	-/-	24.000
Lagere verrekenbare BTW.	-/-	9.000
Hogere kosten afvalverwijdering leidt tot een hogere bijdrage uit de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing.	+/+	15.000
Totaal	-/-	2.000
Product 04.3: Algemene begraafplaatsen		
Hogere opbrengst begrafenisrechten door ruiming van een deel van oude begraafplaatsen op Park Brederode.	+/+	28.000
Lagere opbrengst afkoop onderhoud graven.	-/-	6.000
Per saldo een nadeel aan onder- en overschrijdingen van diverse budgetten (o.a. onderhoud, schoonhouden aula en waterverbruik).	-/-	2.000
Per saldo is het nadeel van de begraafplaatsexploitatie 2016 € 4.000 ten laste van de algemene middelen. Dit is € 20.000 lager dan begroot.	+/+	20.000

2 PARAGRAFEN

INLEIDING

De verplicht voorgeschreven paragrafen geven een “dwarsdoorsnede” van de begroting. Rond enkele thema’s (bijvoorbeeld het risicoprofiel, de bedrijfsvoering of de kwaliteit van het openbaar gebied) wordt aanvullende informatie gegeven.

De volgende paragrafen zijn verplicht voorgeschreven:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Lokale heffingen;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Grondbeleid;
5. Bedrijfsvoering;
6. Financiering;
7. Verbonden partijen.

Waar mogelijk zijn de paragrafen gebaseerd op het reeds vastgestelde beleid voor het betrokken beleidsterrein. Waar mogelijk wordt verwezen naar de betrokken beleidsnota’s. De paragrafen behandelen voor het desbetreffende onderwerp de voortgang van de beleidsuitvoering zoals aangegeven in de nota('s), de nieuwe ontwikkelingen en de vraag of de inhoud van het beleid nog steeds van toepassing is. Bij deze benadering is het van belang dat de betreffende beleidsnota actueel blijft door deze periodiek (bijvoorbeeld één keer in de vier jaar) op actualiteit door te lichten en eventueel bij te stellen.

Soms kan in de onderliggende paragrafen nog niet naar actuele beleidsnota’s worden verwezen, waardoor de paragrafen in die gevallen uitgebreider zijn dan wenselijk.

De paragrafen hebben, evenals de programma’s, een functie in de planning en control van uw raad.

2.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

INLEIDING

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobebereiding wordt de robuustheid van de begroting weergegeven ofwel het vermogen om niet begrote kosten te kunnen dekken. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Vanaf de begroting 2016 wordt de paragraaf opgesteld conform de door de gemeenteraad in juni 2015 vastgestelde nota Weerstandsvermogen en risicobebereiding 2015.

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote risico's van materiële betekenis in financiële zin af te dekken. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Voor Bloemendaal bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit € 5,27 miljoen en de structurele weerstandscapaciteit € 2,15 miljoen. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt toegelicht onder A.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een andere wijze zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een nadelig gevolg. De risico's worden ingeschat op € 1,9 miljoen incidenteel en € 0,12 miljoen structureel. De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt toegelicht onder B.

Ratio's weerstandsvermogen

De te berekenen ratio's worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandvermogen

> 2,0	uitstekend
1,4 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,4	voldoende
< 1,0	onvoldoende

De ratio's van het weerstandsvermogen zijn als volgt berekend en uitgesplitst in een ratio incidenteel weerstandsvermogen en een ratio structureel weerstandsvermogen.

Ratio incidenteel weerstandsvermogen

A. Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit	€ 5.267.726	
	=	= 2,70
B. Benodigde incidentele weerstandscapaciteit	€ 1.946.390	
Ratio incidenteel weerstandsvermogen inclusief niet vrij aanwendbaar		= 9,7
Benodigde bufferreserve (90% incidenteel weerstandsvermogen)	€ 1.751.751	
Vereist niveau flexibele algemene reserve (3% begrotingstotaal)	VOLDOENDE	

Zoals uit voorgaande blijkt heeft Bloemendaal voor het incidentele weerstandsvermogen een berekende ratio van 2,70. Dit komt volgens de normtabel overeen met de kwalificatie "Uitstekend" voor het aanwezige incidentele weerstandsvermogen. Inclusief stille reserves-niet vrij aanwendbaar, rekening houdend met objecten die nodig zijn voor de bedrijfsvoering, is de ratio indicatief 9,7. De bufferreserve

dient 90% te bedragen van het benodigde incidenteel weerstandsvermogen en de flexibele algemene reserve dient tenminste 3% te bedragen van het begrotingstotaal.

De bufferreserve kan worden verlaagd van € 2.270.061 eind 2015 naar € 1.751.751 eind 2016 (verlaging € 518.310). Het risicoprofiel van de gemeente is vooral lager, omdat de risico's grondexploitatie lager zijn.

Ratio structureel weerstandsvermogen			
A. Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	€ 2.154.642		
	=		= 17,9
B. Benodigde structurele weerstandscapaciteit	€ 120.000		

De ratio structureel weerstandsvermogen is met 17,9 uitstekend. Daarbij wordt aangetekend, dat het heffen van precariobelasting op netwerken vanaf 2022 op basis van huidige informatie niet meer is toegestaan en de derving van ongeveer € 750.000 door andere baten vervangen moet worden en/of de lasten verlaagd moeten worden.

BEREKENING VAN DE BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De beschikbare weerstandscapaciteit van Bloemendaal bestaat uit het geheel van middelen, die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit	
- Bufferreserve	2.270.061
- Flexibele algemene reserve	<u>2.997.666</u>
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	5.267.726

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten eenmalig op te vangen. Het zijn de direct aan te wenden middelen voor financiële tegenvallers. Dit betreft de algemene reserve en de bufferreserve. Bestemmingsreserves rekenen we niet mee, omdat de onttrekking uit deze reserves direct invloed heeft op de dekking van kosten in meerjarenperspectief. Ook worden de stille reserves buiten beschouwing gelaten. Ter indicatie is wel een "ratio incidenteel weerstandsvermogen inclusief stille reserves opgenomen".

Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	
- OZB woningen 5% boven macronorm	592.352
- Hondenbelasting opnieuw invoeren (2016)	136.000
- Ombuigingsruimte (3% beïnvloedbare lasten)	<u>1.426.290</u>
Totaal	2.154.642

De structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen, die permanent (jaarlijks in meerjarenperspectief) ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Mogelijkheden zijn er om de OZB te verhogen, de hondenbelasting opnieuw in te voeren alsmede 3% op de lasten te bezuinigen. Dat laatste zal naar verwachting gevolgen hebben voor de dienstverlening en het voorzieningenniveau.

BEREKENING VAN DE BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (DE RISICO'S)

De berekening is conform de nota Weerstandsvermogen 2015.

Een gemeente is vrij zelf de uitgangspunten en systematiek vast te stellen voor de wijze waarop het weerstandsvermogen wordt berekend. De manier om dit te doen is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen 2015 Gemeente Bloemendaal. De gehanteerde methode is normatief voor wat betreft risico's in de klasse 'laag' en specifiek voor de risico's in de klassen 'gemiddeld' en 'hoog'. De klasse 'laag' omvat veel risico's waarvan het niet doenlijk en zinvol is voor elk risico apart een waardering in geld aan te geven. Daarom wordt voor alle kleine en onbekende risico's samen 3% van de structurele beïnvloedbare lasten als uitgangspunt genomen. Risico's 'midden' en 'hoog' worden gewaardeerd in geld conform onderstaande systematiek.

De onderscheiden risico's worden niet afzonderlijk gekwantificeerd, maar ingedeeld in de klassen 'hoog', 'midden' of 'laag'. De inschatting hangt vooral samen met de mate waarin het risico zich voor kan doen. Bij de vertaling naar het weerstandsvermogen wordt voor risico's uit de klasse 'hoog' rekening gehouden met 60% van de geschatte financiële gevolgen. Bij risico's uit de klasse 'midden' wordt rekening gehouden met 30% van de geschatte financiële gevolgen. Voor risico's uit de klassen 'hoog' en 'midden' wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele risico's. Voor de dekking van structurele risico's is veelal een structurele aanpassing binnen de exploitatie nodig. Voor incidentele risico's kan het vermogen (reserves) ingezet worden.

Het overzicht van risico's wordt jaarlijks geactualiseerd bij begroting en jaarrekening. De lijst kan worden beschouwd als een reële inschatting op basis van de beschikbare informatie.

Onderstaand een samenvatting van de inventarisatie van de risico's, die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en een financieel gevolg kunnen hebben.

Berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)					
	Maximaal risico	Kans	%	Incidenteel risico	Structureel risico
1. Tegenvallers bij uitvoering van de APPA				P.M.	
2. Grondexploitatie Vijverpark Overveen (vm. Marinehospitaalterrein)	96.500	hoog		96.500	0
3. Grondexploitatie Haringbuys	87.600	hoog		87.600	
4. Claim aannemer baggerwerkzaamheden	320.000	midden	30%	96.000	
5. Afschaffing van precariobelasting op netwerken vanaf 2022 (€ 750.000)			PM		PM
6. Mogelijk is de gemeente btw verschuldigd over parkeren openbare weg. Er is een uitspraak gedaan in 2016 dat gemeenten 21 procent btw betalen over de parkeerinkomsten aan de openbare weg. Dat is een opmerkelijke uitspraak omdat het oordeel afwijkt van alle eerdere	200.000	hoog			120.000

jurisprudentie en beleidsregels over dit thema. Er wordt beroep ingesteld.					
7. Mogelijk nieuwe ronde herverdeling gemeentefonds					P.M.
8. Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk (zoals WMO, WWB, leerlingen vervoer, Paswerk). Gezien de uitkomsten sociaal domein wordt het risico vooral opgevangen door de egalisatiereserve sociaal domein. Daarom geen sprake van structureel risico, het incidenteel risico is € 150.000.	150.000	hoog	60%	90.000	0
9. Explosievenopsporing. Mogelijk dienen hiervoor onverwachts substantiële kosten gemaakt te worden.	500.000	midden	30%	150.000	
10. Weerstandsvermogen risico's laag en onbekend (3% van beïnvloedbare lasten)		laag		1.426.290	
Totaal	1.354.100			1.946.390	120.000

Hieronder worden de risico's nader toegelicht.

1. Tegenvallers bij uitvoering van de APPA	
Omschrijving:	Tegenvallers bij uitvoering van de APPA
Impact	P.M.
	APPA: Bij de daadwerkelijke pensionering van wethouders (na hun 65e) moet nog een bedrag worden nabetaald voor de actuariële ophoging van het wethouderspensioen. Om welk geldbedrag het gaat valt niet te zeggen. Verder bestaat het risico dat door (verdere) renteverlaging de gemeente moet bijstorten i.v.m. de APPA-verplichtingen.
2. Grondexploitatie Vijverpark Overveen (vm. Marinehospitaalterrein)	
Omschrijving:	Grondexploitatie Vijverpark Overveen (vm. Marinehospitaalterrein)
Impact	96.500
	De grondexploitatie is per balansdatum 31 december 2016 geliquideerd. Er zijn verplichtingen opgenomen voor de afrondende werkzaamheden. Resteert risico voor claims planschade. Het bedrag is overgenomen uit de grondexploitatie.
3. Grondexploitatie Haringbuys	
Omschrijving:	Grondexploitatie Haringbuys
Impact	87.600
	De grondexploitatie is per balansdatum 31 december 2016 geliquideerd. Er zijn verplichtingen opgenomen

	voor de afrondende werkzaamheden. Er resteren risico's voor planschadeclaims en bijdragen derden. Voor de fiscale claim inzake dispuut met de fiscus over de BTW-belaste levering van 6 kavels is een voorziening ad € 315.000 gevormd ter hoogte van het maximale bedrag aan naheffing vermindert met een correctie van de vooraf trek BTW en de reeds betaalde overdrachtsbelasting. Het bedrag is overgenomen uit de grondexploitatie.
--	---

4. Claim aannemer baggerwerkzaamheden

Omschrijving:	Claim aannemer baggerwerkzaamheden
Impact	midden
	Mogelijk wordt de gemeente veroordeeld tot het voldoen van een claim van maximaal € 320.000

5. Afschaffing precariobelasting op netwerken vanaf 2022

Omschrijving:	Afschaffing van precariobelasting op netwerken vanaf 2022 (verlies € 750.000 aan structurele baten).
Impact	PM
	Op 21 februari 2017 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel om precario op netwerken af te schaffen, daarbij is de overgangstermijn bij amendement verkort van 10 naar 5 jaar. Om de effecten voor gemeenten op te vangen stelt de minister in een brief aan de Tweede Kamer van 10 februari 2016 dat het beste is dit te regelen bij een komende grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarin kunnen de nadelige financiële effecten mogelijk worden opgevangen. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing, maar geeft gemeenten nog wel vijf jaar (was tien jaar) de mogelijkheid om precariobelasting te heffen. Na afloop van deze termijn is precarioheffing op nutsnetwerken niet meer mogelijk.

6. Mogelijk is de gemeente BTW verschuldigd voor parkeren op de openbare weg

Omschrijving:	Mogelijk is de gemeente BTW verschuldigd voor parkeren op de openbare weg
Impact	Hoog, maximaal € 200.000
	Mogelijk is de gemeente btw verschuldigd over parkeren openbare weg. Er is een uitspraak gedaan in 2016 dat gemeenten 21 procent btw betalen over de parkeerinkomsten aan de openbare weg. Dat is een opmerkelijke uitspraak omdat het oordeel afwijkt van alle eerdere jurisprudentie en beleidsregels over dit thema. Er wordt beroep ingesteld.

7. Mogelijk nieuwe herverdeling van Gemeentefonds (onderhoud)

Omschrijving:	Mogelijk nieuwe ronde onderhoud/herverdeling Gemeentefonds
Impact	P.M.
	Mogelijk opnieuw herverdeeeffecten onderhoud gemeentefonds (Grote steden leveren het meest in bij de herverdeling van het gemeentefonds. Gemeenten met een groot buitengebied gaan er het meest op vooruit)

8. Open einde regelingen / decentralisatie taken sociale domein

Omschrijving:	Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk.
Impact	Hoog
	Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk (zoals WMO, WWB, leerlingenvervoer, Paswerk). Gezien de uitkomsten 2015 Sociaal domein wordt het risico vooral opgevangen door de egalisatiereserve Sociaal domein. Daarom is er geen sprake meer van een structureel risico. Het incidenteel risico is berekend op € 150.000.

9. Explosievenopsporing

Omschrijving:	Mogelijk zijn incidenteel extra middelen nodig voor explosievenopsporing en -ruiming.
Impact	Midden
	Het berekende risico is € 150.000.

10. Risico's laag en onbekend

Omschrijving:	Conform de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015 wordt voor risico's laag en onbekend 3% van de beïnvloedbare lasten berekend.
Impact	Laag
	Weerstandsvermogen risico's laag en onbekend (3% van beïnvloedbare lasten)

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, voldoet de gemeente Bloemendaal voor de meeste kengetallen aan de normen die de gemeenteraad stelt. Alleen de solvabiliteitsratio voldoet met 38,41% niet aan de norm van hoger dan 50%. Ten opzichte van 2015 is de solvabiliteit wel verbeterd. Daarom is de financiële positie goed te noemen met daarbij de aantekening, dat het gewenst is het schuldniveau de komende jaren geleidelijk te laten dalen om de robuustheid van de begroting te vergroten.

Kengetallen		Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Normering raad
1a	Netto schuldquote	50,14%	74,56%	59,61%	Lager dan 90%
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	50,14%	74,56%	59,61%	Lager dan 90%

2	Solvabiliteitsratio	33,90%	30,61%	38,41%	Hoger dan 50%
3	Structurele exploitatieruimte	3,44%	0,36%	4,06%	Hoger dan 0%
4	Grondexploitatie	6,95%	27,62%	0%	Lager dan 20%
5	Belastingcapaciteit / woonlasten	158,43%	160,28%	161,79%	Hoger dan 105%

2.2 LOKALE HEFFINGEN

INLEIDING

Deze paragraaf biedt inzicht in het gevoerde beleid en de ontvangen en verantwoorde lokale heffingen en belastingen in 2016. Hiermee ontstaat inzicht in de totale lastendruk binnen onze gemeente. Dit is van belang voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Ongeveer een derde van de inkomsten van de gemeente Bloemendaal is komt uit lokale heffingen waarmee deze een belangrijke inkomstenbron van de gemeente vormen.

Doelstelling

Doelstelling van lokale heffingen is het door de gemeente binnen de vastgestelde regelgeving verwerven van eigen middelen uit belastingen en overige heffingen ter dekking van algemene en specifieke uitgaven voor de uitvoering van gemeentelijke taken.

Wettelijk kader

In artikel 216 en volgende van de Gemeentewet is de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en heffingen geregeld. Naast de in de Gemeentewet benoemde lokale heffingen bieden ook bijzondere wetten de mogelijkheid tot het opleggen van gemeentelijke heffingen, bijvoorbeeld de wet Milieubeheer (afvalstoffenheffing). Invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen geschiedt op basis van door de gemeenteraad vast te stellen belastingverordeningen.

Bij heffingen is er een onderscheid tussen belastingen en retributies.

Belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Zij worden onder meer geheven als een bijdrage in de algemene kosten van voorzieningen van openbaar nut die de gemeente heeft getroffen. Er is sprake van autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven.

Retributies

Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals afvalverwijdering, rioleringen, begraafplaats en vergunningen/leges. Deze gelden bestemd de gemeente uitsluitend als dekking voor die taken. Bij retributies mogen de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten van de betreffende uitvoeringstaak (maximaal kostendekkende tarieven).

Verordeningen in 2016

De tarieven, grondslagen en overige bepalingen van de heffingen in deze paragraaf worden jaarlijks door de raad uiterlijk in de maand december voor het eerstvolgende belastingjaar vastgesteld.

Op 16 december 2015 heeft de gemeenteraad besloten tot vaststelling van de hierna genoemde verordeningen voor het heffen van belastingen en rechten in 2016. In genoemde vergadering is ook de intrekkingverordening van de verordening Hondenbelasting 2015 vastgesteld.

In 2016 zijn de volgende verordeningen van kracht:

- verordening onroerende-zaakbelastingen Bloemendaal 2016;
- verordening belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten Bloemendaal 2016;
- verordening afvalstoffenheffing Bloemendaal 2016;
- verordening rioolheffing Bloemendaal 2016;
- verordening toeristenbelasting Bloemendaal 2016;
- verordening parkeerbelasting Bloemendaal 2016;
- verordening precariobelasting Bloemendaal 2016;
- verordening lijkbezorgingsrechten Bloemendaal 2016;
- Legesverordening Bloemendaal 2016.

Uitvoering

De onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden via een gecombineerde aanslag opgelegd. De aanslagoplegging en invordering wordt verzorgd door de gemeenschappelijke regeling 'Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid' (GBKZ). Zij verzorgt de heffing en invordering ook voor de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. Wanneer de belastingplichtige er voor kiest gebruik te maken van automatische incasso dan kan de gecombineerde aanslag in zeven termijnen worden voldaan. Is hier geen sprake van dan moet de aanslag binnen twee maanden betaald zijn.

De heffing en invordering van de grafrechten wordt door de gemeente Bloemendaal zelf verzorgd.

Ontwikkelingen

In 2016 komt het totaal aan lokale heffingen ontvangen bedrag uit op afgerond € 15,1 miljoen. Hiermee vormt dit bedrag naast de Algemene Uitkering van het Rijk de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Het merendeel van de lokale inkomsten in 2016 bestaat uit onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De hondenbelasting is met ingang van het belastingjaar 2016 afgeschaft.

Precariobelasting

De gemeente heft al enige jaren precariobelasting op kabels en leidingen die nutsbedrijven in gemeentegrond hebben aangelegd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd dat bij de eerstvolgende grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied de precariobelasting op netwerken kabels en leidingen zal worden afgeschaft. Hierop vooruitlopend heeft de minister in 2016 een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd, waarin de heffingsbevoegdheid van precariobelasting voor enige openbare werken van algemeen nut wordt beperkt. Aan het wetsvoorstel is tussentijds een nota van wijziging toegevoegd, waarin het overgangsrecht wordt aangepast. Deze aanpassing houdt in dat de voorwaarde, waarbij bepaald is dat decentrale overheden in 2015 inkomsten dienden te hebben genoten uit precariobelasting op openbare werken van algemeen nut, komt te vervallen. Wel blijft gehandhaafd de voorwaarde dat in gemeenten op 10 februari 2016 een belastingverordening van kracht is voor de heffing van precariobelasting op nutsnetwerken. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing, maar geeft gemeenten nog tien jaar de mogelijkheid om precariobelasting te heffen op basis van het tarief dat op 10 februari 2016 in de verordening stond. Na uiterlijk tien jaar zou het heffen van precario op netwerken kabels en leidingen niet meer mogelijk zijn. De Tweede Kamer heeft op 21 februari 2017 ingestemd met het wetsvoorstel, maar daarbij ook een amendement aangenomen om de overgangsregeling van 10 jaar terug te brengen naar 5 jaar. Bij instemming van de Eerste Kamer met het wetsvoorstel en het amendement zal dit tot gevolg hebben dat de precariobelasting op nutswerken nog slechts geheven kan worden tot en met het belastingjaar 2021.

Wanneer deze situatie zich voor gaat doen zal er voor Bloemendaal vanaf 2022 sprake zijn van een forse inkomstenderving binnen de algemene middelen. Hierop dient tijdig geanticipeerd te worden binnen de kaders van het vast te stellen financieel meerjarenbeeld.

Een versnelde toename van het risicoprofiel van de gemeente is dan aan de orde.

BELEID TARIEVEN EN DEKKINGSGRAAD

Het beleid ten aanzien van de tarieven van de in deze paragraaf genoemde belastingen en retributies voor het jaar 2016 is als volgt bepaald:

- onroerende zaakbelastingen: inflatie 1,65% gelijk met het landelijk inflatiecijfer voor de loon- prijsontwikkeling volgens het Centraal Planbureau (CPB);
- roerende belasting op woon- en bedrijfsruimten: inflatie 1,65%;
- rioolheffing: uitgangspunt op termijn is 100% kostendekking. Om dit te bereiken is de tariefaanpassing voor 2016 vastgesteld op een inflatiecorrectie van 1,65% en extra verhoging met 4% per jaar gedurende de jaren 2016 t/m 2020;
- afvalstoffenheffing: 100% kostendekking;

- e. begrafenisrechten: uitgangspunt is 100% kostendekking. Om dit te bereiken is de aanpassing voor 2016 vastgesteld op een algemene tariefsverhoging van 2% en voor een 2-tal activiteiten de tarieven extra aan te passen met respectievelijk 3 en 15%;
- f. leges: inflatie 1,65%, waarbij op onderdelen rekening wordt gehouden met maximaal voorgeschreven tarieven;
- g. precariobelasting: inflatie 1,65% en extra aanpassing voor kabels en leidingen;
- h. parkeerbelasting: inflatie 1,65%, en aanpassing winter- en zomertarief na heroverweging op basis van regionale tarieven;
- i. toeristenbelasting: inflatie 1,65% en extra aanpassing tot € 2,15 per overnachting.

Inflatiecorrectie

Voor heffingen en belastingen geldt een koppeling met de loon- en prijsontwikkelingen op basis van de landelijke inflatiecijfers van het CPB.

Dit beleid betekent dat de onroerende zaakbelastingen, precariobelasting, parkeerbelasting, toeristenbelasting en de legestarieven ten opzichte van de tarieven 2015 voor 2016 – naast genoemde extra aanpassingen - minimaal trendmatig zijn verhoogd met 1,65%.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is vanaf het belastingjaar 2016 afgeschaft.

Afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten

De afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de grafrechten gaan alleen omhoog indien dit nodig is om 100% kostendekkend te zijn. Op 29 november 2012 is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal 2011-2016 (VGRP) vastgesteld. Uit het VGRP is gebleken dat er bij de rioolheffing nog geen sprake is van 100% kostendekking. Dit is reden geweest om voor de jaren 2016 tot en met 2020, naast de correctie voor inflatie, een extra verhoging van 4% door te voeren om op termijn toch de 100% kostendekking te bereiken. De hieruit voortvloeiende financiële consequenties zijn in de tarieven 2016 verwerkt en vertaald in de verordening rioolheffing Bloemendaal 2016.

OZB

De grondslag voor het heffen van onroerende zaakbelastingen in 2016 is de waarde van de woningen en niet-woningen per 1-1-2015 volgens de Wet waardering onroerende zaken (wet WOZ). GBKZ had deze waarden in het najaar van 2015 beschikbaar. Op basis van de bestandsgegevens destijds is een prognose gemaakt van de belastingcapaciteit woningen en niet-woningen 2016. In de berekeningen voor 2016 is uitgegaan van een geraamde waardevermeerdering tussen 1-1-2014 en 1-1-2015 van 3,5% voor woningen en waardevermindering van 1% voor niet-woningen. Daarnaast is voor 0,3% waardevermindering ingeboekt als gevolg van bezwaar en beroep voor woningen en 1,5% voor niet-woningen. Bij de berekening van de niet-woningen is ook rekening gehouden met een correctie van 6,5% voor leegstand. Op basis van de in de begroting 2016 geraamde opbrengst zijn de definitieve tarieven berekend waarbij rekening is gehouden met de hiervoor genoemde ontwikkeling van de WOZ waarde. In december 2015 zijn aan uw raad de belastingverordeningen 2016 ter vaststelling aangeboden. Ook de tarieven voor de rioolheffing eigenaren zijn een afgeleide van de WOZ waarde. Voor de rioolheffing geldt daarom ook dat dit pas definitief in het najaar voorafgaande aan het belastingjaar kan worden berekend. Het tarief voor het gebruikersdeel van niet-woningen wordt conform het Coalitieakkoord in de periode 2015-2017 afgebouwd tot 140% ten opzichte van het tarief voor woningen van eigenaren. Deze hervorming leidt tot een lastenverlichting voor de winkeliers en de ondernemers. De lastenverlichting zal in 3 jaar en afhankelijk van de jaarlijks wisselende belastingcapaciteit geleidelijk worden gerealiseerd. In 2016 is de 2e tranche van de afbouw naar 140% doorgevoerd.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente voert een kwijtscheldingsbeleid conform de regeling uit de Invorderingswet 1990. Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, wordt voor 100% kwijtschelding verleend indien uit een vermogenstoets en een inkomenstoets blijkt dat het inkomen gelijk is aan of minder dan het wettelijk minimuminkomen (bijstandsnorm).

Kwijtschelding wordt alleen verleend indien het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelastingen, roerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing (alleen voor de eerste afvalcontainer, niet voor extra containers) en rioolheffing voor het gebruikersgedeelte. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Het bedrag aan kwijtscheldingen in het verslagjaar bedroeg (bedragen in €):

Kwijtschelding			
	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Hondenbelasting	1.049	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	18.710	40.000	48.619
Rioolheffing	10.878	22.000	29.676
OZB/RZB	76	0	-
Totaal	30.713	62.000	78.295

OVERZICHT PER HEFFING

Onroerende zaakbelastingen

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" worden twee directe belastingen geheven over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken: een gebruikersbelasting voor niet-woningen en een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde per 1 januari van het voorafgaand kalenderjaar vastgesteld. De waarde, die op het aanslagbiljet 2016 staat is dus de waarde per 1-1-2015.

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten

Onder de naam "belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten" worden twee directe belastingen geheven over binnen de gemeente gelegen roerende zaken: een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting van roerende woon- of bedrijfsruimten. Op basis van de wet WOZ wordt van elke individuele roerende zaak de waarde per 1 januari van het voorafgaand kalenderjaar vastgesteld.

Voor de heffingsmaatstaf wordt uitgegaan van een te betalen percentage van de vastgestelde waarde van de (niet) woning. De waarde op het aanslagbiljet 2016 is de waarde per 1-1-2015.

Tabel overzicht onroerende zaakbelastingen (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:			
Eigenaren woningen	5.665.434	5.684.407	5.819.443
Eigenaren niet-woningen	835.245	845.995	949.577
Gebruikers niet-woningen	439.200	499.036	354.271
Totaal	6.939.879	7.029.438	7.123.291
Roerende zaakbelasting	785	898	1.657
Tarieven:	2015	2016	
Eigenaren woningen	0,1127%	0,1085%	
Eigenaren niet-woningen	0,2495%	0,2597%	
Gebruikers niet-woningen	0,1983%	0,1743%	
Netto belastingcapaciteit o.b.v. WOZ-waarden: per peildatum			
	01-01-2013	01-01-2014	01-01-2015
Woningen	5.163.876.460	4.960.972.799	5.338.910.000
Niet-woningen	365.276.770	333.590.738	342.191.000
Totaal	5.529.153.230	5.294.563.537	5.681.101.000

Normpercentages ministerie BZK (mei-circulaire).

	2015	2016
OZB eigenaren woning	0,1135%	0,1139%
OZB eigenaren niet-woningen	0,1504%	0,1546%
OZB gebruikers niet-woningen	0,1213%	0,1246%
Totaal ozb niet-woningen	0,2717%	0,2792%

Uit deze tabel komt naar voren dat het Bloemendaalse tarief 2016 voor de OZB eigenaren woning onder het normpercentage ligt. Bij de eigenaren en gebruikers van niet woningen ligt het Bloemendaalse percentage boven het normpercentage voor 2016. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat in Bloemendaal tariefdifferentiatie wordt toegepast. De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen wordt gedurende 3 jaar vanaf het belastingjaar 2015 afgebouwd. Het tarief OZB voor eigenaren niet-woningen wordt geleidelijk verlaagd tot uiteindelijk 140% van het tarief onroerende zaakbelasting voor eigenaren woningen.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen. De geraamde opbrengst wordt in de verhouding 40-60 toegerekend aan respectievelijk eigenaren en gebruikers. De rioolheffing voor gebruikers wordt geheven op basis van het aantal m3 afvalwater van de gebruiker. Naast een basistarief voor de schijf wordt een variabel tarief boven het basis-tarief per m3 gehanteerd. De staffel kent een fijne opbouw en spreiding voor de grootverbruikers. Dit zijn in de regel bedrijven, waarbij minder watergebruik wordt beloond en zodoende invulling wordt gegeven aan het profijtbeginsel. De rioolheffing voor de eigenaren wordt geheven op basis van de vastgestelde WOZ waarde. De rioolheffing is gebaseerd op het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal 2011-2016 (VGRP) dat in de raad van 29 november 2012 is vastgesteld.

Tabel overzicht rioolheffing (bedragen in €).

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:			
Woningen	2.238.600	2.490.008	2.501.665
Niet-woningen	291.747	255.725	346.044
Totaal	2.530.347	2.745.733	2.847.709
Dekkingspercentage:	96	100	90,9
Tarieven:	2015	2016	
Eigenaren woningen	0,01901%	0,01901%	
Eigenaren niet-won.	0,02898%	0,03136%	
Gebruik 1-250 m3	131,39	147,35	
Gebruik 251-500 m3	131,39+1,53 var.	147,35+ 1,72 var.	
Gebruik 501-1.000 m3	513,39+1,26 var.	576,30+ 1,41 var.	
Gebruik 1.001-5.000 m3	1.143,17+1,21 var.	1.282,81+1,36 var.	
Gebruik 5.001-10.000 m3	5.974,94+0,88 var.	6.710,59+0,99 var.	
Gebruik10.001-20.000 m3	10.362,76+0,55 var.	11.644,94+0,62 var.	
Gebruik meer dan 20.000 m3	15.834,63+0,28 var.	17.812,87+0,31 var.	
Aansluitingen:	2014	2015	2016
Riool gebr. woning	9.174	9.142	9.152
Riool gebr. niet woning	502	462	480

Afvalstoffenheffing

De gemeente is onder meer verantwoordelijk voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Het restafval en GFT-afval in de gehele gemeente wordt om en om elke twee weken ingezameld. Deze inzamelmethodiek evenals de harmonisatie heeft als basis gediend voor de tariefbepaling.

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Tabel overzicht afvalstoffenheffing (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	2.377.039	2.518.054	2.536.574
Dekkingspercentage:	93	100	99,5
Tarieven:	2015	2016	
Verzamelcontainer	210,59	221,65	
Restafvalcontainer 140 liter	210,59	221,65	
Restafvalcontainer 240 liter	285,89	300,83	

Begraafenisrechten

Op basis van de verordening Lijkbezorgingsrechten Bloemendaal 2016 zijn rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen (het recht om begraven te worden) en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten (het onderhouden van het graf). De begraafenisrechten worden alleen verhoogd indien dit nodig is om kostendekkend te zijn.

Tabel overzicht begraafenisrechten, incl. afkoopsommen onderhoud (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	310.387	344.899	367.460
Dekkingspercentage:	78	80	87,8

Hondenbelasting

De verordening Hondenbelasting is per 1 januari 2016 ingetrokken. In 2016 zijn nog betalingen ontvangen over voorgaande belastingjaren.

Tabel overzicht hondenbelasting (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	132.248	n.v.t.	1.058
Tarieven:	2015	2016	
1e hond	92,47	n.v.t.	
Voor iedere volgende hond	127,84	n.v.t.	
Voor kennels	603,83	n.v.t.	
Aantal honden	1.173	n.v.t.	

Legesverordening

Onder de naam 'leges' wordt een aantal verschillende rechten geheven over het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Hierbij valt te denken aan leges voor de afgifte van vergunningen, zoals kapvergunningen, omgevingsvergunningen en het afgeven van documenten zoals reisdocumenten en rijbewijzen. De belangrijkste zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel overzicht leges (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengsten:			
GBA (8191200)	13.047	17.986	17.955
Huwelijksvoltrekkingen (8192200)	77.784	115.902	93.012

Reisdocumenten (8193200)	287.257	261.458	308.575
Rijbewijzen (8193201)	68.232	81.873	93.115
Eigen verklaringen (8193202)	8.696	17.617	12.696
Naturalisatie (8193203)	8.904	8.385	8.462
Verklaring omtrent gedrag (8193217)	13.282	16.470	13.888
Gebruiksmeldingen (8092200)	0	2.290	0
Ontheffing/verg.bijz.wetten (80911201)	5.087	3.500	7.740
Evenementen (8091202)	3.306	2.500	2.744
Uitwegvergunningen/Kabel (8013200)	1.034	418	0
Leges onth./verg. APV (8074200)	8.792	6.500	6.702
Welstand en monumenten (8073200)	0	22.559	0
Kapvergunningen (8042201)	24.864	18.736	25.387
Registratie kinderopvang (8123201)	0	5.000	5.950
Bouwvergunningen (8061200)	842.211	745.047	981.418
Werkterr./sloopvergunningen (8064202)	0	5.831	0
Woonruimtevergunning (8072200)	875	611	735
Parkeervergunningen (8012206/208)	0	16.725	52.784
Totaal	1.363.371	1.349.408	1.631.163
Tarieven:	2015	2016	
Paspoort ouder dan 18 jaar	67,10	64,40	
Paspoort jonger dan 18 jaar	51,20	51,20	
Identiteitskaart ouder dan 18 jaar	53,05	50,40	
Identiteitskaart jonger dan 18 jaar	28,45	28,45	
Rijbewijs	38,45	38,80	

Precariobelasting

Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt een precariobelasting geheven.

Tabel overzicht precariobelasting (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	799.486	732.900	723.641

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering wordt een parkeerbelasting geheven.

Tabel overzicht parkeerbelasting (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	1.138.375	1.005.619	1.158.772
Tarieven:	2015	2016	
Max. naheffingsaanslag	59,00	60,00	
Kop Zeeweg Bloemendaal aan Zee per uur (zomer-/wintertarief)	2,40	2,50	
Bloemendaal-dorp per uur	1,35	1,35	

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf binnen de gemeente door natuurlijke personen, die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven, wordt een toeristenbelasting geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Tabel overzicht toeristenbelasting (bedragen in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2016 (W)
Opbrengst:	654.864	736.000	739.440
Aantal overnachtingen	311.256	317.073	327.700
Tarieven:	2015	2016	
Per overnachting	2,00	2,15	

Het beleid is erop gericht de bedoelde heffingen op een efficiënte wijze op te leggen en te innen. In het raadsvoorstel bij de belastingverordeningen wordt nader ingegaan op de belastingtarieven en belastingaanpassingen.

LOKALE LASTENDRUK

In onderstaande tabellen wordt inzicht verstrekt in de ontwikkeling van de woonlasten over de voorbije jaren.

Woonlasten eigen woning

De woonlasten van een gezin in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 530.000 in 2015, een afvallemmer van 240 liter en een waterverbruik van 160 m3.

Tabel overzicht (bedragen in €)

Woonlasten eigen woning	2014	2015	2016	Afwijking in % tussen 2015 en 2016
Bloemendaal				
Onroerende-zaakbelastingen	586,22	597,31	595,18	- 0,35%
Afvalstoffenheffing	273,94	285,89	300,83	5,2%
Rioolheffing eigenaar	94,61	100,75	104,28	3,5%
Rioolheffing gebruik	127,26	131,39	147,35	12,1%
Totaal woonlasten	1.082,03	1.115,34	1.147,64	2,9%
Stijging t.o.v. voorgaand jaar		33,31	32,30	
Stijging t.o.v. voorgaand jaar per maand		2,78	2,69	

Woonlasten huurwoning

De woonlasten van een gezin in een huurwoning met een afvallemmer van 240 liter en een waterverbruik van 160 m3.

Tabel overzicht (bedragen in €)

Woonlasten huurwoning	2014	2015	2016	Afwijking in % tussen 2015 en 2016
Bloemendaal				
Afvalstoffenheffing	273,94	285,89	300,83	5,2%
Rioolheffing gebruik	127,26	131,39	147,35	12,1%
Totale woonlasten	401,20	417,28	448,18	7,4%
Stijging t.o.v. voorgaand jaar		16,08	30,90	

Stijging t.o.v. voorgaand jaar per maand		1,34	2,58	
--	--	------	------	--

Tenslotte wordt u een overzicht geboden van de woonlasten voor een éénpersoons- en meerpersoonshuishouden en de tarieven voor de onroerende zaakbelastingen van Bloemendaal ten opzichte van het landelijk gemiddelde zoals deze door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (=Coelo) in de atlas van de lokale lasten worden gepresenteerd. Het Coelo hanteert hiervoor zijn eigen normen. In de hierna gepresenteerde tabel wordt weergegeven wat een huishouden in een woning met een gemiddelde waarde betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

	Bloemendaal			Nederland gemiddeld		
Woonlasten	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Eénpersoonshuishouden	1.012	1.040	1.079	636	645	651
Meerpersoonshuishouden	1.082	1.115	1.158	704	716	723
Onroerende zaakbelastingen						
Tarief woningen (%)	0,1062	0,1127	0,1085	0,1184	0,1251	0,1259
Tarief niet-woningen (%)	0,4177	0,4478	0,4340	0,4143	0,4413	0,4572

Uit de Coelo atlas voor de lokale lasten 2016 blijkt dat het tarief OZB voor woningen (0,1085%) in Bloemendaal ca. 16% onder het landelijk gemiddelde van 2016 (0,1259) ligt.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

INLEIDING

In overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV) bevat deze paragraaf de verantwoording van de volgende kapitaalgoederen:

1. Wegen;
2. Riolering en water;
- 3a. Openbaar groen;
- 3b. Sportaccommodaties en sportvelden;
4. Gebouwen en woningen.

Hieronder worden de belangrijkste prestaties van 2016 genoemd, of wat de stand van zaken is ten aanzien van nog niet (helemaal) gerealiseerde onderwerpen. Verder wordt aangegeven welke in de begroting 2016 niet geplande zaken zijn gerealiseerd.

1. WEGEN

Uitgevoerd groot onderhoud

Het groot wegonderhoud in 2016 is uitgevoerd volgens het door het college van B&W op 2 februari 2016 vastgestelde uitvoeringsplan.

Bij het vaststellen van de begroting 2016 heeft de gemeenteraad voor het geplande groot wegonderhoud een bedrag van € 451.000 uit de reserve Rationeel wegbeheer beschikbaar gesteld. Daarnaast is een budget van € 50.500 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de kwaliteit van fiets- en voetpaden.

In 2016 zijn de volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd:

Straat	Omschrijving	Kosten geraamd	Kosten werkelijk
Koepellaan	vervangen asfalt voetpad	16.000	17.427
Duinlustparkweg	vervangen asfalt rijbaan	30.000	22.607
J.W. Frisolaan	vervangen asfalt pleintje	31.700	39.738
diverse wegen	oppervlak behandeling	43.859	34.543
Noorder Stationsweg	renoveren trottoirs	32.000	35.288
De Waal Malefijtlaan, Spiegfelenburghlaan	opheffen fietspad, renovatie trottoir	77.000	59.150
Distellaan	renoveren trottoirs en parkeerstroken	38.000	48.083
Vrijburglaan	renoveren trottoir westzijde	29.000	32.024
Bennebroekerdreef	renoveren ventweg nr. 67-71	12.000	16.353
Zandvoorterweg	vervangen asfaltlaag rotonde	40.000	0
Hofje van Stoel	asfaltonderhoud voetpad	11.250	0
Donkerelaan	asfalt deklaag fietspad	0	13.917
diverse wegen	kleine reparaties	100.000	124.369
Henk Lensenlaan	renoveren trottoir oostzijde	0	10.250
TOTAAL		€ 501.500	€ 453.749

Het geplande asfaltonderhoud aan de Zandvoorterweg kon wegens slecht weer niet uitgevoerd worden. Dit wordt in 2017 opnieuw in het uitvoeringsplan opgenomen.

De werkzaamheden aan het Hofje van Stoel zijn wegens bouwwerkzaamheden uitgesteld en doorgeschoven naar 2017.

Naast het groot wegonderhoud zijn wegreconstructies uitgevoerd in combinatie met rioolvervanging op de volgende wegen:

- Brederodelaan;
- Nachtegalenlaan;
- Leeuwerikenlaan;
- Koekoeksweg;
- Schulpweg;
- Spechtlaan;
- Oosterduinweg.

In de Oscar Mendliklaan, Vijverweg, Rijperweg en Zomerzorgerlaan zijn voetpaden met asfalt gerenoveerd of vervangen door een tegelbestrating.

Uitgevoerd klein onderhoud	
Bruggen	Groot onderhoud ten laste van de voorziening Onderhoud bruggen: • vervangen brugdek fietsbrug Kennemerpark; • vervangen brugdek verkeersbrug Narcissenlaan; • herstel voegen Roohellerbrug Binnenweg; • constructief onderzoek aan drie betonnen bruggen.
Openbare verlichting	In 2016 zijn alle lampen in de straatverlichting vervangen. In de Brederodelaan en de Dennenweg zijn nieuwe lichtmasten geplaatst.
Verkeersregelininstallaties	In december 2016 is de verkeersregelininstallatie op de kruising Rijksweg-Zwarteweg in Bennebroek geheel vervangen.
Kabels en leidingen	In 2016 zijn 70 vergunningen aan nutsbedrijven verleend en 359 meldingen van graafwerkzaamheden in openbaar terrein afgehandeld.

Kleine verkeersmaatregelen 2016

In 2016 zijn ten laste van het budget "Kleine verkeersmaatregelen" de volgende werkzaamheden verricht:

• verkeersonderzoek t.b.v. parkeren sportclubs Bennebroek	13.125
• aanpassen fietspad Prins Hendriklaan-Randweg	11.320
• bijdrage aan fietsparkeervoorzieningen station Overveen	16.000
• diverse aanpassingen drempels en bushaltes	23.200
• verbeteren zichtbaarheid palen in fietspaden	6.780
• bijdrage ledverlichting oversteekplaatsen	14.345
• diverse kleine aanpassingen	4.026
Totaal	€ 88.796

2. RIOLERING EN WATER

In het kader van het dagelijks beheer zijn in 2016 de volgende activiteiten uitgevoerd:

Onderdeel	Activiteiten
Riolering	Riool reinigen en inspecteren in Bloemendaal.
Duikers	Doorspuiten en bladvrij houden van duikers.

IBA's, rioolpompen en riool gemalen	Inspecteren alle rioolgemalen en IBA's, uitvoeren onderhoudsadviezen naar aanleiding van inspecties.
Straatkolken	In het voorjaar 2016 zijn alle kolken gereinigd.
Drainage	Doorspuiten drainage, reinigen leidingen diepdrainage.
Grondwater	
Waterwegen	Regulier onderhoud.
Beschoeiingen	Ten laste van de voorziening Onderhoud beschoeiingen zijn in 2016 de volgende werkzaamheden uitgevoerd: • constructief onderzoek kademuur Meerweg; • reinigen kademuur Veen en Duinpad; • vervangen beschoeiing van Kempenhof.

3A. OPENBAAR GROEN

De gemeentelijke groenvoorzieningen zijn divers van samenstelling. Het groenbeheer en -onderhoud is onder te verdelen in openbaar groen en bos- en duinparken.

Openbaar groen

Het openbaar groen is in 2016 onderhouden op het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau 'basis' (rapportcijfer 5-7). Binnen dit onderhoudsniveau is er geen sprake van het ontstaan van achterstanden of kapitaalvernietiging. De volgende onderhoudswerkzaamheden zijn in 2016 o.a. uitgevoerd:

Soort openbaar groen	Belangrijkste onderhoudsmaatregel	Kosten uitbesteed werk / leveringen
Laan - en parkbomen	1x gecontroleerd; 2x aandachtsbomen; ± 25% van het bomen-bestand gesnoeid	150.000
Boomspiegels	4x onderhouden	15.000
Stamlot	1x geknipt	22.000
Bosplantsoen	5x onderhouden	48.000
Sierheesters	7x onderhouden	74.000
Bodembedekkers	7x onderhouden	19.000
Vaste planten	7x onderhouden	10.000
Wisselperken oorlogsmonumenten	10x onderhouden	
Hagen	2x geknipt; 4x onderhouden	27.000
Gazon	gedurende groeiseizoen wekelijks (31x) gemaaid	90.000
Bermen	4x gemaaid	25.000
Bloemrijke berm	1 of 2x gemaaid	28.000
Ruiterpaden / hoefslagen	1x gesnoeid en aangevuld; 2x gemaaid	8.000

Onderhoud plantsoen

Door het uitzonderlijke warme en natte jaar is in 2016 bovengemiddeld veel mankracht ingehuurd om het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau 'basis' vast te kunnen houden. Door de combinatie van verhoogde inhuur en meer afvoer van materiaal (onkruid, blad, takken) zijn in 2016 de budgetten voor inhuur van tijdelijk personeel en afvoer/stort van groenafval overschreden.

Laanbomen

In 2016 is veel werk uitgevoerd om de schade van de zomerstorm 2015 te herstellen. Er zijn enkele grotere projecten uitgevoerd, zoals het vervangen van laanbomen in de Acacialaan en herstel van stormschade rond de Tetterodehal. Meer bomen dan in andere jaren zijn risicovol bevonden, verwijderd en vervangen. Er is veel schade in boomkronen (gebroken takken) verwijderd. Dit alles heeft in 2016 tot een overschrijding van de budgetten voor stormschade en laanbomenonderhoud geleid.

Groot onderhoud / renovatie

Als groen niet meer door regulier onderhoud naar een basiskwaliteit te krijgen is, komt het in aanmerking voor groot onderhoud/renovatie. In 2016 zijn de volgende renovaties uitgevoerd:

Soort openbaar groen	Locatie	Kosten
Renovatie plantsoenen	Van Lieroppark, Narcissenlaan, Meerweg, Godfried Bomanslaan, De Jong Schouwenburglaan, Burg. Peereboom Vollerlaan, Wethouder Laanpark, Houtvaartkade, Oosterduinweg/Bilderdijklaan, Prins Hendrikvijver, Korte Zijlweg, Cearáalaan, Bispinckpark bibliotheek, Zonnehof en Bloemendaalseweg thv 94/	32.000
Laanbomen	Brederodelaan, Acacialaan, Tetterodehal omgeving, voorbereiding Leidsevaart	136.000

Overlast door damherten

Damherten en reeën	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal geregistreerde overlastmelding-en gemeente Bloemendaal	75	36	15	10	5
Aantal geregistreerde aanrijdingen met reewild in Kennemerland-Zuid	84	92	55	52	35 (tot juli 2016)

De afgelopen 3 jaar heeft zich een duidelijke daling voorgedaan in het aantal meldingen en (in mindere mate) in het aantal aanrijdingen met herten en reeën. De natuurbeheerders en particuliere grondeigenaren zijn begonnen met het beheer van de populatie damherten binnen de duinen. De verwachting is dat de overlast door damherten binnen 5 jaar geheel tot het verleden zal behoren en dat de nieuwe natuurbrug "Zeepoort" ook voor herten opengesteld kan worden. De meldkamer is met ingang van juli 2016 gestopt met het bijhouden van de aanrijdingscijfers.

Kapvergunningen en kap- en rooijlijst

Omgevingsvergunning vellen van houtopstand	
Verleende kapvergunningen	306
Geweigerde kapvergunningen	9
Verleende snoeivergunningen	8
Kap aanvraag aangepast in overleg met gemeente	59
Aantal bomen	1.173
Aantal vergunningen per direct	118
Aantal vergunningen met herplant	109
Iepziekte	
Aantal verwijderde gemeentelijke iepen	138
Aantal verwijderde particuliere iepen	20
Kap- en rooijlijst en plantlijst gemeentelijke bomen	
Aantal verwijderde bomen	55
Herplant bomen	92

Bos- en duinparken

De uitvoering van het herstelplan voor het Brouwerskolkpark is gestart. In 2016 is een klankbordgroep in het leven geroepen. De voorbereidingen zijn in het voorjaar gestart. De uitvoering is in het najaar van 2016 begonnen. Het gaat vooral om esdoornbestrijding en het dunnen van het bomenbestand verspreid over het park (wegwerken achterstallig onderhoud).

In wandelpark Caprera zijn banken vernieuwd of opgeknapt en is, verspreid over het park, het bomenbestand uitgedund. Esdoorns zijn verwijderd.

De omvorming van de 7 bosparken naar een door uw gemeenteraad vastgesteld kwaliteitsniveau vordert daarmee redelijk volgens planning en met regulier onderhoud wordt dit niveau behouden.

Oppervlakte bos	52,6 ha
Oppervlakte duin	9,9 ha
Kosten uitvoering herstel bosparken	35.000
Kosten regulier onderhoud bosparken	50.000

3B. SPORTACCOMMODATIES EN SPORTVELDEN

Sportvelden

Het onderhoud van het Rottegat en de Donkerelaan is voor het grootste deel door Paswerk Groen uitgevoerd op basis van het groenbestek. De huurders (BSM Bennebroek en cricketclub Bloemendaal) zijn tevreden over de kwaliteit van het in 2016 geleverde werk.

Jaarlijks wordt in mei op alle bij de gemeente in onderhoud zijnde velden groot onderhoud uitgevoerd. In 2016 betreft dit in Vogelenzang het ijsbaanveld, het cricketveld aan de Donkerelaan, het speelveld aan de Vrijburglaan, Hertenkamp en Willinkveld. Op het speelveld aan de Zomerzorgerlaan was tot eind 2016 de Bos- en Duinschool tijdelijk gehuisvest.

Bij voetbalclub Vogelenzang is in 2016 veld 2 gerenoveerd. Door de bijzonder natte maand juni liep het herstel van de grasmat vertraging op en was het in september nog niet bespeelbaar. Inmiddels is de vereniging wel tevreden met het veld.

Bij voetbalclub BSM voldoet veld 2 niet geheel aan de verwachtingen. In 2016 is dit onderzocht. Conclusie is dat de toplaag te schraal is geworden na de renovatie van 2013. Planning is het probleem in 2017 aan te pakken door verzaaid groot onderhoud uit te voeren.

In 2016 voldeden de in gemeentelijke beheer zijnde sportvelden in voldoende mate aan de normen van de betreffende sportbonden.

Speelplaatsen

In verband met de wettelijke aansprakelijkheid zijn op grond van het Attractiebesluit de 200 speeltoestellen op de speelplaatsen in 2016 één keer op veiligheid gecontroleerd. Noodzakelijke reparaties en vervangingen zijn uitgevoerd, zoals onder andere het vervangen van kapotte onderdelen, vervangen of het aanvullen van houtsnippers en het verversen van zandbakzand.

Renovatie en groot onderhoud speelplaatsen

In 2016 is de speelplaats aan het Anemonenplein in Bennebroek in samenspraak met de buurt en tot grote tevredenheid van gebruikers en omwonenden gereconstrueerd.

4. GEBOUWEN EN WONINGEN

In hoofdlijnen gaat het om de volgende gebouwen en woningen:

1. het onderhoud van 30 gemeentelijke huurwoningen;
2. het onderhoud van diverse gebouwen, die in gebruik zijn bij de bestuursdienst;

3. het onderhoud van openluchttheater Caprera, de algemene begraafplaats van Bloemendaal, de cricketclub Bloemendaal, het dorps huis Vogelenzang, de Vrijwillige Bloemendaalse Reddingsbrigade, sporthal Tetterode en sporthal de Kooi, de Bokkedoorns, gebouw scouting Elswout, diverse kinderdagverblijven, gebouw Dennenweg 15 en Paradijsvogel.

Activiteiten 2016	
Huurwoningen	Verbouw Sterreboslaan 18
Gebouwen bestuursdienst	Bloemendaalseweg 158/160; Begeleiding onderhoud aan WKO/CV ketels, elektrische installaties, automatische deuren, bedrijfsdeuren; Controle van blusmiddelen; Begeleiding garantie werkzaamheden; Uitvoering wensenlijst huisvesting. Brouwerskolkweg; Asbestsanering zolder, gebouw Publieke werken; Garage voorzien van nieuwe heathers. Centraal Servicepunt Bennebroek, Kerklaan 6; Begeleiding bij start buurttuin; Begeleiding garantiwerk; ontwikkeling plan gymzaal; opzet renovatie kap. Buitenschilderwerk diverse panden.
Sporthal de Kooi	Realiseren oefenruimte t.b.v. douane; Aanleg legionella automatisch spoelsysteem.
Begraafplaats Bergweg	Herstel waterleiding in buitengebied.
Dennenweg 15	Reparatiewerken binnen en buitenriolering.
Muziekschool	Aanbrengen gedeeltelijke buitengevel isolatie.

2.4 GRONDBELEID

Grondbeleid in Bloemendaal

Vanaf 1950/1960 voert de gemeente een behoudende (grond)-politiek. Dit is een direct gevolg van het ruimtelijk beleid in deze gemeente om niet uit te breiden. Er is destijds voor gekozen het groene karakter van de gemeente zoveel mogelijk te behouden. Het beleid is erop gericht het bijzondere woon- en leefmilieu te beschermen en daar waar volgens een bestemmingsplan gebouwd mag worden, dit zoveel mogelijk over te laten aan het particulier initiatief (Park Vogelenzang).

Op het gebied van volkshuisvesting richt het beleid zich op het behoud, de vervanging van, aanpassing en indien mogelijk uitbreiding van de woningvoorraad. Om invloed te kunnen uitoefenen op het aantal sociale woningen verkrijgt de gemeente soms de regie over de invulling van een bouwlocatie of door grondaankoop of vanuit het bestemmingsplan.

Nota Grondbeleid

De in november 2012 vastgestelde Nota Grondbeleid is een strategische nota die op hoofdlijnen de kaders schetst voor het grondbeleid van de gemeente Bloemendaal. De kaders voldoen aan het gestelde in het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) en sluiten aan op de door de commissie BBV uitgebrachte richtlijn "Notitie grondexploitatie" van februari 2012.

De nota biedt op de diverse taakvelden in het grondbeleid duidelijkheid over de taak- en rolverdeling tussen de raad, het college en het ambtelijk apparaat. De nota gaat in op de principes van grondbeleid bij de gemeente Bloemendaal, de wettelijke grondslag, de risicobeheersing en de vertaling naar de P&C-cyclus, het projectmatig werken in relatie tot het grondbeleid en tenslotte de principes die worden gehanteerd bij grondexploitatieberekeningen.

De nota is van toepassing op elk project waarbij de gemeente een (tijdelijke) eigendomspositie heeft wat betreft grond/onroerend goed of wil verwerven en daarmee risico loopt.

De gemeente Bloemendaal heeft een aantal grondposities met de daarbij behorende financiële risico's. Als belangrijkste zijn te noemen de grondexploitaties Haringbuys en Vijverpark Overveen. Met de liquidatie van beide exploitaties per 31 december 2016 is de portefeuille Grondbeleid afgenomen.

Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG)

Bij de vaststelling van de Nota Grondbeleid is een Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) in het leven geroepen. Door het instellen van een aparte reserve voor de grondexploitaties worden de financiële resultaten en risico's van het grondbedrijf gescheiden van de financiële huishouding voor de overige gemeentelijke taken. De ARG heeft het karakter van een vereveningsreserve. Bij een positieve afsluiting van een gemeentelijke grondexploitatie of bij tussentijdse winstneming wordt de gerealiseerde winst toegevoegd aan de ARG. Bij een verwacht tekort wordt de voorziening 'risico's grondexploitatie' ten laste van de ARG bijgesteld. Mocht een deel van deze voorziening vrijvallen dan vindt restitutie aan de ARG plaats. Op basis van de financiële afwikkeling van de twee voornaamste grondexploitaties Haringbuys en Vijverpark Overveen hebben de afgelopen jaren geen dotaties aan de reserve plaatsgevonden. De verwachting is ook niet, mede door de liquidatie van beide exploitaties per 31 december 2016, dat dit nog gaat plaatsvinden. Instandhouding van de reserve is om die reden niet meer noodzakelijk.

Kostenverhaal

De Grondexploitatiewet geeft als onderdeel van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening de gemeente meer mogelijkheden om kosten te verhalen op derde partijen. Voor de volgende projecten zijn overeenkomsten opgesteld: Park Vogelenzang; Reinwaterpark; Landgoed Dennenheuvel; Bos, Tuin en Dier; Oldenhove; Vijverwegkerk; Park Brederode; Kweekduin; dr. Dirk Bakkerlaan; Carré van Bloemendaal en Wildhoeve.

Projecten

In Bloemendaal is er bij één project nog sprake van actieve grondpolitiek te weten het project Ignatius Bispinckpark/Landje van Van Riessen. Verder is er één project waarbij sprake is van verkoop en herontwikkeling namelijk het project Publieke Werken Brouwerskolk.

Overige projecten vallen buiten deze categorieën. De gemeente heeft hierbij geen grondpositie en het betreffen geen bouwgrondcomplexen in de zin van het BBV. In feite gaat het hier om herziening van een bestemmingsplan en overige activiteiten ruimtelijke ordening. De gemeente streeft bij projecten waarbij de grond niet in eigendom is van de gemeente naar eenduidige afspraken en kostenverhaal. De verantwoordingsinformatie van die projecten is opgenomen in de programmatoelichting.

De belangrijkste ontwikkelingen in 2016 zijn:

Bispinckpark / Landje van Van Riessen

Kenmerk

Bouwgrondcomplex, niet in exploitatie genomen grond. Vanaf 1 januari 2017 wordt de boekwaarde niet meer aangemerkt als voorraad grond maar in de balans verantwoord als gronden en terreinen onder de rubriek Materieel vaste activa, zoals in de jaarrekening 2016 reeds verwerkt.

Marktpositie

De gemeente is eigenaar van de grond.

Stand van zaken en ontwikkelingen

Door besluiten in 2015 kwam de grond vrij voor herontwikkeling en verkoop. Hiervoor werd in 2016 een Plan van Aanpak in de raadscommissie besproken. In 2016 besloot de raad dat de locatie Bispinckpark mogelijk voor sociale woningbouw in aanmerking lijkt te kunnen komen. Voor het Landje van Van Riessen bestaat deze mogelijkheid ook hoewel de aankoopssom van de grond beduidend hoger is dan de te verwachten opbrengsten bij sociale woningbouw.

Vijverpark Overveen

Kenmerk

Geliquideerd bouwgrondcomplex per 31 december 2016.

Marktpositie

De gemeente is eigenaar van 50% van de grond in het plangebied geweest tot en met 11 november 2016. Sindsdien is alleen het openbaar gebied binnen dit plangebied eigendom van de gemeente.

Stand van zaken en ontwikkelingen

Op 11 november 2016 is de rest van de bouwgrond in eigendom overgedragen aan de ontwikkelaar tegen betaling van circa € 5,5 miljoen (inclusief BTW). De grondexploitatie sloot met een tekort van € 1.090.204. Zowel bij de risico-inventarisatie van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing als in de voorziening Risico's grondexploitatie is met de geactualiseerde grondexploitatie per 31 december 2016 rekening gehouden. Het resterend nadelig saldo van € 23.332 is verwerkt in de jaarrekening 2016. Hiermee is de actieve grondpositie binnen het project Vijverpark Overveen afgerond. Het openbaar gebied is overgedragen aan het team beheer openbare ruimte.

Project Haringbuys

Kenmerk

Geliquideerd bouwgrondcomplex per 31 december 2016.

Marktpositie

De gemeente is eigenaar van het openbaar gebied.

Stand van zaken en ontwikkelingen

De werkzaamheden binnen dit project lopen ten einde. Alle bouwgrond is verkocht. Het woonrijp maken van het plangebied moet in het tweede kwartaal van 2017 zijn afgerond. De grondexploitatie sloot met een positief resultaat van € 733.858. Hiervan wordt voor een bedrag van € 189.075 bij voorstel voor

resultaatbestemming aan de bestemmingsreserve Vereveningsfonds sociale woningbouw toegevoegd. Daarnaast is voor een mogelijke naheffing door de belastingdienst voor 6 betwiste fiscaal gelabelde kavelsverkoop een voorziening van € 315.000 ten laste van de jaarrekening 2016 genomen. Het uiteindelijke positieve saldo bedraagt € 229.783. Bij de risico-inventarisatie van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is met financiële tegenvallers rekening gehouden. Hiermee is de actieve grondpositie op Haringbuys afgerond en het openbaar gebied overgedragen aan het team beheer openbare ruimte.

Publieke werken Brouwerskolk

Kenmerk

Bouwgrondcomplex, niet in exploitatie genomen grond. De grond heeft geen boekwaarde.

Marktpositie

De gemeente is eigenaar van de grond en gebouwen op het perceel.

Stand van zaken en ontwikkelingen

Het asbest is uit het gebouw Publieke werken verwijderd en de onderzoeken zijn afgerond. De makelaar heeft het verkoopproces weer opgestart. Door de asbestsanering is de planning van het project uitgelopen. Enkele onderzoeken moeten - vanwege de vertraging - worden geactualiseerd. Dit heeft ook geleid tot een vertraging bij het opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan.

Voorziening risico's grondexploitaties

Grondbeleid en vooral de financiële gevolgen van het grondbeleid hebben hun invloed op de gemeentelijke begroting, het weerstandsvermogen en de risicobeheersing. Hieraan zijn risico's verbonden, die in een vroegtijdig stadium van planontwikkeling en besluitvorming transparant moeten zijn en vooral - zo volledig mogelijk - onderdeel van de besluitvorming moeten uitmaken. Het succes van het grondbeleid hangt mede af van de wijze van samenwerking met marktpartijen en/of overheden.

Voor alle projecten van het grondbeleid worden onderbouwde exploitatieberekeningen gemaakt. In de berekeningen van de exploitatieopzetten wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met actuele prijs- en opbrengststijgingen, alsmede de fasering van toekomstige kosten en opbrengsten in relatie tot de risico's in de markt en de economische omstandigheden. De berekeningen worden periodiek geactualiseerd om zicht op de financiële consequenties te houden. Bij de jaarrekening wordt op basis van de jaarlijkse herziening van de grondexploitatieberekeningen eventueel geprognoseerde verliezen via een voorziening afgevangen.

Per balansdatum 1 januari 2016 was een voorziening Risico's grondexploitaties getroffen van € 1.626.872. Voor de projecten Haringbuys en Vijverpark Overveen zijn liquidaties opgesteld naar prijspeil van 31 december 2016. De grondexploitatie voor het Vijverpark Overveen sloot met een tekort van € 1.090.204. Hiervan was reeds voor een bedrag van € 1.066.872 in de voorziening Risico's grondexploitaties opgenomen. Resteert een bedrag in de voorziening risico's grondexploitatie van € 560.000 waarmee de boekwaarde van het Landje van Van Riessen is afgewaardeerd. In verband met de aangepaste verantwoordingsregels van het BBV per 1 januari 2017 wordt deze grond niet meer aangemerkt als voorraad 'Niet in exploitatie genomen grond' maar tegen de huidige boekwaarde (=aanschafwaarde minus verliesvoorziening) verantwoord als 'Gronden en terreinen' onder de rubriek vaste activa. Na deze mutaties resteert een voorziening Risico's grondexploitaties met een saldo van € 0. Echter met de belastingdienst is een verschil van mening ontstaan over de fiscale labeling van 6 verkochte kavels in het plangebied Haringbuys. De door de belastingdienst betwiste BTW vrijgestelde levering kan leiden tot een naheffingsaanslag, waarvan de hoogte na verrekening van de gecorrigeerde voorbelasting en betaalde overdrachtsbelasting ca. € 315.000 kan bedragen. Voor deze mogelijke tegenvaller is een voorziening ten laste van het jaarrekeningresultaat 2016 genomen.

2.5 BEDRIJFSVOERING

INLEIDING

De bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie bij de realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten, zoals in de begroting geformuleerd. Het slagen van de programma's is in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering omvat de onderdelen personeel, organisatie, informatisering, automatisering, communicatie, planning en control, financiële zaken, juridische zaken, facilitaire zaken, inkoop en huisvesting.

De ondersteuning heeft onder andere betrekking op:

- het mogelijk maken van een kwalitatief hoogwaardig politiek besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering en verantwoording daarover, gebaseerd op een actuele en betrouwbare administratie;
- de beschikbaarheid van voldoende gemotiveerd en gekwalificeerd personeel;
- het optimaliseren en vereenvoudigen van werkprocessen door ICT;
- een optimaal beheer van financiële posities en geldstromen en beperking van de daaraan verbonden risico's;
- huisvesting van de verschillende onderdelen van de organisatie.

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de reguliere, operationele kaders voor de bedrijfsvoering voor de dagelijkse uitvoering van de programma's om de door u genoemde maatschappelijke effecten te kunnen realiseren. Daarbij wordt ingegaan op de organisatieontwikkeling en HRM-informatie.

Gemeentelijke huisvesting

2016 was het eerste volledige jaar dat het nieuwe gemeentehuis in gebruik is. De organisatie raakt gewend aan het flexwerken. Er wordt aan gewerkt om de ICT ondersteuning voor plaats- en tijd onafhankelijk werken te verbeteren.

REGIONALE SAMENWERKING

De ambtelijke samenwerking met Heemstede heeft zich in 2016 met name toegespitst op een verdere ontwikkeling van de samenwerking in de bedrijfsvoeringstaken. Door de teams zijn kansen, mogelijkheden en voorwaarden geformuleerd. In maart en april is in beide gemeenten in bijeenkomsten van college en managementteam of directieoverleg de samenwerking in bedrijfsvoeringsfuncties besproken. Mede op basis hiervan is de vormgeving ervan verder uitgewerkt. Het algemene uitgangspunt is de samenwerking 'zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig' in te richten. Wat concreet betekent dat we formele aspecten regelen door middel van een 'samenwerkingsovereenkomst uitwisselen van kennis, kunde en capaciteit gemeenten Heemstede en Bloemendaal'. Deze samenwerkingsovereenkomst is 19 december 2016 door beide Colleges vastgesteld. Op grond van deze samenwerkingsovereenkomst zijn medewerkers bevoegd binnen hun functie werkzaamheden te verrichten voor de andere gemeente.

De achtergrond van de toespitsing op bedrijfsvoering is dat in dit taakgebied (de ondersteuning van de primaire werkprocessen en taakgebieden) al langere tijd nauwe samenwerking plaatsvindt. Het vertrek begin 2016 van het Bloemendaalse afdelingshoofd bedrijfsvoering was de aanleiding om te kijken of we door verdere vervlechting van een aantal bedrijfsvoeringsfuncties een betere (interne) dienstverlening, een hogere kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheden kunnen bereiken.

Het gaat hierbij om financiën, personeel & organisatie, informatisering, facilitair en communicatie. Uitgangspunt is dat medewerkers in dienst blijven bij de 'eigen gemeente', in de formele aanstelling van medewerkers verandert dus niets. Dit wordt gefaciliteerd door de eerdergenoemde samenwerkingsovereenkomst.

AUTOMATISERING EN FACILITAIRE DIENSTEN

ICT en GRIT

Het project GRIT infrastructuur kost meer tijd dan verwacht. De infrastructuur is in gebruik sinds de zomer van 2015, maar de inrichting van de digitale werkplek met de grote variëteit aan applicaties heeft meer uitdagingen met zich meegebracht dan vooraf bedacht was. De aangepaste planning is dat de digitale werkplek wordt opgeleverd in maart 2017, waarna het uitschakelen van de oude omgeving gereed moet zijn in juni 2017.

Momenteel worden stappen gezet in de onderlinge samenwerking en teamvorming. Dit is echter een proces dat tijd nodig heeft. De veranderingen door samen te gaan met de collega's van de andere gemeente, de nieuwe werklocatie en het vormen van nieuwe functies hebben een grote impact.

De dienstverlening van GRIT is het meest 'zichtbare' onderdeel. de bereikbaarheid en communicatie van de servicedesk is verbeterd, overeenkomstig de doelstellingen voor 2016. In de laatste maanden van 2016 zijn de nieuwe GRIT processen voor het optimaal ondersteunen van gebruikers bij incidenten of wijzigingen in gebruik genomen.

Facilitaire dienst

De bodedienst ontwikkeld zich tot een facilitaire dienst die past bij het moderne gemeentehuis. Het facilitaire plan, dat dient als basis voor de facilitaire dienstverlening, is klaar om te implementeren.

COMMUNICATIE EN DIENSTVERLENING

Na een aantal roerige jaren vol politieke onrust, was 2016 een relatief rustig jaar voor team communicatie. Het jaar stond vooral in het teken van de samenwerking met team communicatie Heemstede.

Digitale dienstverlening en concerncommunicatie

Een gezamenlijk project met de gemeente Heemstede is het opzetten van een toptakenwebsite en digitale kennisbank voor KCC-medewerkers. Hierin wordt samengewerkt met dienstverlening. Begin 2016 werden in enkele workshops de wensen en knelpunten in kaart gebracht. Na de zomer startten we onder leiding van een externe projectleider met de uitvoering van dit project.

Ook is gestart met het professionaliseren van de Webcare. Samen met Heemstede is een webcarestrategie opgezet die in 2017 wordt afgerond. Inzet is om webcare grotendeels bij dienstverlening onder te brengen.

Crossmediaal

Verordeningen worden digitaal gepubliceerd en links daarnaar worden aangekondigd via krant, website en e-mailnieuwsbrief. Officiële Bekendmakingen, behalve de verordeningen, worden nog steeds gepubliceerd in de krant. Het ziet ernaar uit dat de krant zijn papieren functie ook in de toekomst niet zal verliezen. Bij het geven van voorlichting of het brengen van nieuws wordt steeds vaker gebruik gemaakt van Facebook en Twitter in plaats van de gemeentelijke website. Om een hoog bereik te halen, wordt op Facebook regelmatig gebruik gemaakt van gepromote berichten. Hierbij kunnen, indien gewenst, berichten per dorpskern extra onder de aandacht worden gebracht.

Bestuurscommunicatie

Communicatie over de opvang van statushouders op landgoed Dennenheuvel, het project Vitaal Vogelenzang en over enkele ruimtelijke projecten voerden de boventoon. Team communicatie voerde de coördinatie over de collegetours, waarbij het college, op de fiets, de vijf dorpskernen bezocht.

Woordvoering

Net als in 2015 stonden de wethouders en ook de burgemeester in 2016 de pers meestal rechtstreeks te woord, tot waardering van de journalisten.

Beleidscommunicatie

Het team communicatie was betrokken bij enkele tientallen beleidsonderwerpen en projecten waarover gestructureerd werd bericht. Daarnaast verzorgde het team analyses, peilingen, evaluaties en leverde zij procesbegeleiders of voorzitters. Het 'betere brieven'-traject dat in 2015 startte, kreeg in 2016 een vervolg met de training 'klantgericht schrijven'. Ook de mondelinge vaardigheden van collega's werden verbeterd met de training 'heldere klantgesprekken'. Ten slotte adviseerde het team medewerkers over participatie van inwoners.

FINANCIËN, PLANNING EN CONTROL

Uit evaluatie van de speerpunten en doelen blijkt dat in 2016 het collegeprogramma grotendeels is uitgevoerd. In maart 2016 heeft de gemeenteraad normen gesteld voor belangrijke kengetallen over de financiële positie van de gemeente. De jaarrekening 2015 werd in de gemeenteraad van juni 2016 vastgesteld in plaats van mei doordat de accountantscontrole sociaal domein pas in juni afgerond kon worden. In 2016 is de begroting 2017 voor het eerst compact, toegankelijk en digitaal opgesteld waarin tevens voldaan moest worden aan de eisen van het vernieuwde BBV 2017. Naast dat de opzet van begroting en jaarverslag is veranderd, moest de administratieve indeling ingrijpend worden aangepast. Als gevolg van de nieuwe BBV-regelgeving was er sprake van een substantieel financieel nadeel, dat moest worden opgevangen in de begroting 2017. De gemeenteraad stelde in december 2016 de aan het nieuwe BBV aangepaste financiële verordening 2017 vast.

Rechtmatigheid

De accountantsverklaring bevat naast een oordeel over getrouwheid ook een oordeel over rechtmatigheid. Rechtmatig betekent in overeenstemming met begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals de verordening financieel beheer Bloemendaal. Net als in de jaren daarvoor is in 2016 een goedkeurende verklaring van de accountant ontvangen over het jaar 2015. Omdat de levering van prestaties binnen het sociaal domein vaak lastig is vast te stellen leidde dat tot vertraging van de accountantscontrole. Voor een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring is een goede opzet van de interne controle van groot belang. De interne controle is daarom een logisch onderdeel van het primaire proces.

Doelmatigheid

Een ander belangrijk onderdeel van control is de toets of er wel doelmatig wordt gehandeld. Dit is doel van onderzoek door bijvoorbeeld de gemeentelijke rekenkamer en 213a onderzoeken. In 2016 is een 213a onderzoek gedaan naar het team GBKZ. De conclusie is dat de taken (op het huidige schaalniveau) effectief en doelmatig worden uitgevoerd maar op onderdelen verbeteringen mogelijk zijn. Door de rekenkamer zijn onderzoeken gedaan naar integriteit en sociaal domein, de aanbevelingen worden overgenomen door het college.

Doeltreffendheid

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken, is het gewenste effect bereikt? Om deze vraag te kunnen beantwoorden moet vooraf zo concreet mogelijk gemaakt worden wat we willen bereiken. Het collegeprogramma is in concrete acties vertaald in de meerjarenbegroting en afdelingsplannen. De uitvoering van het collegeprogramma wordt regelmatig geëvalueerd, de laatste keer in november 2016. Uit de evaluatie blijkt dat 36 acties/speerpunten inmiddels zijn gerealiseerd. Twee acties worden niet uitgevoerd en de andere negen acties worden in 2017 gerealiseerd.

Ombuigingen

Al sinds 2011 loopt een omvangrijk ombuigingsprogramma. Vanaf 2015 ontvangt de gemeente substantieel minder aan Algemene Uitkering waardoor niet valt te ontkomen aan verdere ombuigingen. In

de begroting 2015 is ruim € 1,5 miljoen aan structurele ombuigingen verwerkt (peiljaar 2018). Na de besluitvorming over de begroting 2016 resteerde er nog een in te vullen taakstelling van € 273.037. In de meerjarenbegroting 2017-2020 is de taakstelling verder teruggebracht van € 312.000 naar ca. € 106.000.

INKOOP EN AANBESTEDING

In 2016 heeft RIJK de gemeente Bloemendaal in uiteenlopende inkooptrajecten begeleid en geadviseerd. Het betrof onder andere trajecten op het gebied van rioolvervanging, schoonmaken parkeerplaatsen strand en verbeteren watersysteem Rottegat. Daarnaast is er veel energie gestoken in de aanbesteding van het doelgroepenvervoer. Ook het maatschappelijk verantwoord inkopen was in 2016 een aandachtspunt.

ORGANISATIE ONTWIKKELING

6 pijlers

De eerste helft van 2016 is veel aandacht gegaan naar zes trajecten, waarbij groepen ambtenaren onder leiding van de managers aan de slag gingen. In de tweede helft van 2016 is het werk grotendeels afgerond.

- Werkwijze Raad: de werkwijze van de gemeenteraad is waar nodig verbeterd en aangepast;
- kwaliteit Bestuurlijke Stukken: de kwaliteit van de besluitvorming, zowel van college- en raadsstukken van het voorbereidende proces is verbeterd;
- prioritering Bestuurlijke Zaken: er is meer aandacht gekomen voor een heldere prioritering van bestuurlijke zaken, dit is afgestemd met college en raad -; er is meer aandacht voor 'afmaken waar we aan begonnen zijn';
- participatie: we gaven ruimte aan nieuwe werkwijzen voor burger- en overheidsparticipatie om het samenspel met de samenleving te verbeteren;
- zaak Gericht Werken met Mozard: zaakgericht werken wordt van ons allemaal;
- kernwaarden: we gaven inhoud aan de kernwaarden van onze organisatie en dragen dit met elkaar.

3e laag

In het eerste kwartaal is een derde 'sturende' laag in de organisatie gecreëerd. Niet alleen aan de hand van functies (teamleider) maar zoveel mogelijk als rollen (coördinator). Dat geeft meer flexibiliteit om deze laag voortdurend op maat te kunnen inrichten. Met deze derde laag is de span of control voor de afdelingshoofden beter te hanteren. Ook willen we met deze sturing het integraal werken versterken.

Strategie en Control

De vervlechting van bedrijfsvoering met Heemstede heeft geleid tot het opheffen van het team Strategie en Control en deze formatie te verdelen over de afdelingen. Dit is in lijn met de gekozen clustering van taken en sluit beter aan bij de span of control van de gemeentesecretaris.

Lef, trots, nieuwsgierig

Daarmee is een goed fundament gelegd voor de verdere uitbouw van de organisatie. Een organisatie met ambitie. De ambitie om zich zo goed mogelijk te verhouden tot veranderende samenleving waarin participatie een steeds belangrijkere plaats inneemt. Dit heeft zich vertaald in een visie waarbij in willekeurige volgorde accenten zijn gelegd op de begrippen lef, trots en nieuwsgierig. Lef om te komen tot vernieuwing, trots op wat wij als organisatie weten te realiseren en nieuwsgierig naar wat er 'buiten' allemaal gebeurt. Er loopt nu een traject om deze visie binnen de organisatie zoveel mogelijk handen en voeten te geven. De door medewerkers zelf ontworpen leergang 'Open je Blik' vormt een speerpunt hierbij. Met deze leergang worden medewerkers geholpen in hun werk vorm en inhoud te geven aan de veranderende rol van de gemeente in de samenleving.

Integriteit

In 2016 is het Projectplan Integriteitsbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. Dit betreft het actieplan zoals bedoeld in de door de raad aangenomen motie uit 2014 van D'66, CDA en Groen Links die werd ingediend bij bespreking van het door de rekenkamercommissie opgestelde rapport "Stelsel van Integriteitszorg gemeente Bloemendaal".

Het doel van het projectplan was te voldoen aan de aanbevelingen zoals die in het rapport van de rekenkamercommissie waren opgenomen:

1. Stel integriteitsbeleid op, evalueer en verantwoord dit

- Stel in samenspraak met de raad een samenhangend integriteitsbeleid op. Verwerk daarin in ieder geval een visie en doelstellingen, en de wijze waarop het beleid zal worden uitgedragen;
- Evalueer dit beleid periodiek en pas het beleid hierop aan indien noodzakelijk;
- Zorg ervoor dat integriteit periodiek verantwoord wordt richting de raad. Maak vooraf afspraken met de raad over de wijze waarop dit gebeurt.

2. Draag het beleid uit

- Maak integriteit een structureel thema binnen de organisatie, onder andere door de integriteitsweek jaarlijks te blijven organiseren en medewerkers periodiek training te geven;
- Maak een functionaris binnen de organisatie verantwoordelijk voor het coördineren, uitdragen en bewaken van het integriteitsbeleid;
- Bespreek met de raad de mogelijkheid om integriteit in de vorm van trainingen of als onderdeel van het inwerkprogramma voor nieuwe raadsleden terug te laten komen.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is vervolgens gestart met het formuleren van het beleid, hetgeen bijdraagt aan de duurzame verankering en de effectiviteit van het integriteitsbeleid, en voorkomt dat het blijft bij op zichzelf staande activiteiten.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is gestegen. En daarmee ruim boven het gewenste streefniveau van 3%. De hoogte van het verzuim is te verklaren door het aantal langdurig zieken (meer dan 30 dagen verzuim), dit vormt 65% van het totale verzuim. Er is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen. Ongeveer 80% van het langdurend verzuim is niet werkgerelateerd. Waar het werkgerelateerd verzuim betrof, zijn er uiteraard maatregelen getroffen. 2 medewerkers zijn blijvend arbeidsongeschikt en 1 medewerker is overleden. Het is goed te beseffen dat bij onze schaalgrootte 1 fulltimer die verzuimt, direct 0,5% verhoging van het verzuim betekent.

Het streefniveau van 3% wordt voor het komende jaren haalbaar geacht.

Hieronder zijn de HRM gegevens over 2016 opgenomen.

HRM kerngegevens / december 2016	
Formatie (fte's)	153,87
Salariskosten	€ 9,9 mln.
Aantal medewerkers	176
Ziekteverzuimpercentage *)	5,06%
Leeftijdsverdeling (aantal medewerkers):	
- < 25 jaar	3
- 25 tot 35 jaar	18
- 35 tot 45 jaar	33
- 45 tot 55 jaar	67
- 55 tot 60 jaar	34

- > 60 jaar	21
Verdeling man - vrouw	95 - 81
Gemiddelde leeftijd	48,2
Gemiddelde duur dienstverband	10,80 jaar

TIJDELIJK PERSONEEL

Het geraamde budget voor tijdelijk personeel 2016	- € 181.687
Vacaturegelden	<u>- € 315.573</u>
Dekking voor inhuur tijdelijk personeel	- € 497.260
Jaarlijkse ombuiging op vacatures	
Budget tijdelijke inhuur 2016	
Werkelijke uitgaven	- € 499.838

2.6 FINANCIERING

INLEIDING

De wet en regelgeving rond financiering bij decentrale overheden is grotendeels geregeld in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De belangrijkste doelstelling van de Wet Fido is het bevorderen van een solide financiering en de uitstekende kredietwaardigheid van decentrale overheden op de kapitaalmarkt. In de wet Fido is aangegeven dat overheden uitsluitend ten behoeve van de publieke taak leningen mogen aangaan, garanties verstrekken of geldmiddelen (in de vorm van leningen of deelnemingen) uitzetten. Het verkapte bankieren ook wel 'near banking' genoemd is niet toegestaan. In dat geval wordt geld geleend en vervolgens tegen een hogere rente weer uitgezet. Voorts is in de wet Fido aangegeven dat uitzettingen een prudent karakter moeten hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Gestreefd wordt naar een balans tussen rendement en risico hetgeen in de ministeriële regeling Ruddo verder wordt uitgewerkt.

In de ministeriële regeling Ruddo worden eisen gesteld aan de kredietwaardigheid van de tegenpartij bij wie de decentrale overheden gelden uitzetten of waarmee zij derivaten afsluiten (beperken debiteurenrisico). Verder stelt de regeling eisen aan de vorm waarin gelden worden uitgezet (beperking marktrisico's).

Daarnaast is de gemeente verplicht volgens een door uw raad vastgesteld Treasurystatuut te werken. In het treasurystatuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd binnen het vastgestelde statuut, dat is vastgesteld in de raad van 16 december 2010.

ALGEMENE ONTWIKKELINGEN

De uitgaande en inkomende geldstromen van de gemeente houden geen gelijke tred en zijn sterk afhankelijk van het investeringsvolume en de spreiding van de jaarlijkse reguliere uitgaven en inkomsten. In 2016 is de financieringsbehoefte voor de gerealiseerde investeringsuitgaven voor onderwijshuisvesting, wegen, riolering, het bouwplan Haringbuys en de verplichte aflossing van een fixe geldlening van € 8 miljoen onverminderd groot gebleven. In de begroting was met een toename van de financieringslasten rekening gehouden. In 2016 is, mede door de lage rentestanden, de financieringsbehoefte met kasgeldleningen opgevangen. Deze vorm van financiering is voordeliger dan het aantrekken van nieuwe (langlopende) geldleningen. Echter wetgeving noodzaakte tot consolidatie over te gaan om voortdurende overschrijding van de kasgeldlimiet te voorkomen en de renterisiconorm te borgen. Zo is medio juli 2016 tot consolidatie overgegaan waardoor de schuldpositie van de gemeente op de lange termijn nadelig is beïnvloed.

Renteontwikkeling

Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Bloemendaal zich op de visie van de huisbankier, de BNG BANK. In 2016 is voor investeringen gerekend met een rentepercentage van 2,5% zoals opgenomen in de Kadernota 2016. De gemeente Bloemendaal heeft geen invloed op de renteontwikkeling en zal de tarieven als een gegeven moeten aanvaarden.

RISICOBEBEER

De gemeente mag volgens het treasurystatuut alleen gelden verstrekken of garanties stellen als dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt, niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn (korter dan één jaar) weer. Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag gemeenten met kortlopende geldleningen mag financieren: de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet valt ook het 'rood' staan op de rekening-courant.

De limiet bedraagt 8,5% van de totale exploitatiebegroting. Dit kwam in 2016 neer op een toegestane financiering met kortlopend geld van afgerond € 4,2 miljoen. De financieringsovereenkomst, die de gemeente Bloemendaal met de BNG BANK heeft afgesloten, staat een krediet tot dit niveau toe. Vanaf 1 januari 2016 is door aflossing per 15 oktober 2015 van een vaste geldlening van € 10,6 miljoen de kasgeldlimiet overschreden. De financieringsbehoefte gedurende de overschrijdingsperiode is met kasgeldleningen opgevangen. Deze vorm van financiering is voordeliger geweest dan het afsluiten van een nieuwe langlopende geldlening. Een overschrijding van de kasgeldlimiet wordt door de toezichthouder gemonitord. De provincie Noord Holland kan bij incidentele wijzigingen in het uitgaven- en inkomstenpatroon ontheffing verlenen voor de duur van maximaal twee kwartalen. De provincie had ontheffing verleend tot 1 april 2016. Met de consolidatie per 15 juli 2016 naar een 40 jarige vaste geldlening van € 10 miljoen is de overschrijding van de kasgeldlimiet hersteld. Met een toename van de rentekosten was in de begroting rekening gehouden.

Kasgeldlimiet 2016 (x € 1.000)	
Begrotingstotaal	49.000
Ministerieel vastgesteld percentage	8,5 %
Kasgeldlimiet	4.165

FINANCIERING

In de financieringsovereenkomst (Krediet- en Depotarrangement) met de BNG BANK is ook het liquiditeitenbeheer opgenomen. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend zonder risico voor de gemeente. Met behulp van de liquiditeitenplanning wordt inzicht verkregen in de financieringsbehoefte.

Schatkistbankieren

De wet verplicht alle decentrale overheden hun overtollige (liquide) middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën, de rijksschatkist. De gemeente mag zijn overtollige middelen tot een bepaald bedrag buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Voor een gemeente met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt. Het drempelbedrag voor Bloemendaal bedroeg in 2016 op basis van het begrotingstotaal € 382.500. Dagelijks worden de overtollige middelen in rekening-courant automatisch met het rijk verrekend. De gemeente Bloemendaal heeft in 2016 geen substantiële overtollige middelen uitgezet. Met de verplichte deelname aan het schatkistbankieren is het beleggingsrisico waaraan de gemeente wordt blootgesteld verminderd. Echter dient de gemeente ook weer niet over-liquide te zijn, omdat de rente-inkomsten uit de verplichte belegging bij het rijk marginaal zijn. De liquiditeit- en koersrisicobewaking vraagt om een continue aandacht voor de rente-ontwikkeling in relatie tot de stand in rekening-courant bij de BNG BANK.

Ontwikkeling liquiditeitspositie

Op basis van geactualiseerde liquiditeitsbegrotingen worden de wijzigingen in de uitgaande en inkomende geldstromen opgevangen binnen de ruimte van de kasgeldlimiet. Gedurende het gehele jaar stond de financieringspositie van de gemeente door het investeringsvolume voor onderwijshuisvesting, riolering, wegen, afronding plan Harinbuys en de voorziene aflossing van een fixe geldlening onder continue druk. Met de ontvangsten van de jaarlijkse uitkering uit het BTW-compensatiefonds per 1 juli en de laatste tranche Opbrengst grondverkoop Vijverpark Overveen in november 2016 is de financieringsbehoefte en liquiditeitspositie deels opgevangen en verbeterd. Echter door de voortgang van de onderhanden investeringen, de aflossing van een vaste geldlening van € 8 miljoen in december 2016 en de beëindiging

van de termijnontvangsten van de belastinginkomsten nam de financieringsbehoefte eind 2016 weer toe. De behoefte is met het aantrekken van een vaste geldlening van € 5 miljoen opgevangen.

Met het op gang komen van de invorderingstermijnen gemeentelijke belastingen wordt de liquiditeitspositie nauwlettend gevolgd om overschrijding van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm te borgen.

Renterisiconorm

Als maatstaf voor de vaste schuld is door het ministerie van BZK de renterisiconorm ontwikkeld: jaarlijks mogen de verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen. Omdat deze norm niet overschreden mag worden, ontstaat er een spreiding van opgenomen geldleningen en daardoor ook van rente-aanpassingsdata en looptijden.

In verband met de aflossing van een fixe geldlening van € 8 miljoen en de reguliere aflossing van twee lineaire geldleningen dreigde de renterisiconorm te worden overschreden. Op verzoek heeft de toezichthouder voor 2016 een incidentele ontheffing renterisiconorm 2016 verleend.

Stap	Variabelen	2016
	Renterisico(norm)	(x € 1.000)
(1)	Renteherzieningen	-
(2)	Aflossingen	8.900
(3)	Renterisico (1+2)	8.900
(4)	Renterisiconorm	9.800
(5a)=(4-3)	Ruimte onder renterisiconorm	900
(5b)=(3-4)	Overschrijding renterisiconorm	-
Berekening	Renterisiconorm	
(4a)	Begrotingstotaal	49.000
(4b)	Percentage	20%

Leningenportefeuille

Aangegane langlopende geldleningen	2016
Leningenbestand per 1 januari 2016	25.000.000
Reguliere aflossing	8.900.000
Vervroegde aflossing	0
Nieuw aangetrokken leningen 2016	15.000.000
Leningenbestand per 31 december 2016	31.100.000

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, inclusief voorraden, is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

(bedragen x € 1.000)	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	31-12-2016
Eigen vermogen	27.957	29.186	27.279	26.948	27.397
Voorzieningen	3.317	3.929	10.263	7.809	4.469
Opgenomen geldleningen	23.705	29.678	35.151	25.000	31.100
Totaal financieringsmiddelen	54.979	62.793	72.693	59.757	62.966
Vaste activa	37.471	41.269	52.207	57.523	61.805

Voorraad grond	19.067	20.346	15.543	5.560	0
Totaal activa en gronden	56.538	61.615	67.750	63.083	61.805
Saldo financiering	- 1.559	1.178	4.943	- 3.326	1.161

Door de consolidatie van de leningenportefeuille per 15 juli 2016 is in 2016 het financieringstekort omgeslagen in een financieringsoverschot. De boekwaarde van de vaste activa is met ongeveer € 4,3 miljoen toegenomen.

Renteontwikkeling

Hieronder treft u een overzicht aan van de verantwoorde rentekosten over de jaren 2013 tot en met 2016.

Verantwoorde rentelasten (in €)	2013	2014	2015	2016
1. Rente kasgeld/call geld BNG	8.125	62.078	-429	-17.479
2. Rente aangetrokken geldleningen	300.101	458.705	718.901	677.368
3. Rentebijschrijving dekkingsreserves	388.581	353.621	220.301	180.145
4. Rente banktegoeden	-1.421	-24.771	-47	-6
5. Rente kapitaalverstrekking Kath. Onderwijs	-318	-165	0	0
6. Rentebijschrijving gronden / bouwprojecten	-235.915	-253.959	-347.651	-108.896
7. Rentetoerekening riolering / onderwijs	-778.055	-847.763	-1.117.686	-1.049.938
Totaal	-317.902	-252.254	-526.611	-318.806

1. Betaalde rente voor kort geld (kasgeldleningen). Het saldo is negatief als gevolg van een rente lager dan 0%;
2. Betaalde rente voor langlopende geldleningen (> 1 jaar);
3. Rentekosten welke wordt bijgeschreven aan de dekkingsreserves;
4. Ontvangen rente op banktegoeden bij de BNG BANK en het Rijk (schatkistbankieren);
5. Ontvangen rente van een verstrekte geldlening aan Stichting katholiek onderwijs welke lening in 2014 is afgelost;
6. Rente-doorberekening aan de in exploitatie genomen bouwgrondcomplexen;
7. Rente-doorberekening aan rioleringsprojecten en onderwijs.

Uit de tabel blijkt dat in 2016 de rentebijschrijving op gronden is afgenomen. De boekwaarde van de gronden is verminderd door verkopen.

EMU SALDO

Bij invoering van de euro in de Europese Gemeenschap is afgesproken, dat het begrotingstekort per deelnemend land beperkt moet blijven tot maximaal 3%. Het EMU-saldo van de overheid is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het EMU-saldo heeft betrekking op het vorderingensaldo van de overheid. Dit begrotingstekort kan bestaan uit een drietal aspecten: het begrotingstekort op rijksniveau, het begrotingstekort op provinciaal niveau en het begrotingstekort op gemeentelijk niveau (het EMU-saldo van de gemeenten).

Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd. De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, VNG en UvW.

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 14 september 2015 is afgesproken de EMU-tekortnorm voor 2016 vast te stellen op -0,4 % van het bruto binnenlands product (bbp).

Ook is afgesproken dat de EMU-tekortruimte niet nader wordt verdeeld over gemeenten, provincies en waterschappen, met het gevolg dat voor 2016 geen referentiewaarden op het niveau van individuele provincies, gemeenten en waterschappen beschikbaar komen.

Via de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet HOF) houdt het Rijk sturing op het schuldenplafond van gemeenten. Gemeenten hebben echter altijd een bepaalde tekortruimte nodig voor investeringen in

bijvoorbeeld (ver)bouw van scholen, wegen en riolering. De hoogte van dergelijke investeringen wisselt per jaar en kunnen niet in één keer uit de inkomsten van het betreffende jaar worden gefinancierd. De gemeente verstrekt jaarlijks begrotingsinformatie over het EMU-saldo aan het CBS via de zogenoemde EMU-enquête. Deze wordt jaarlijks voor 15 november aangeleverd en bevat gegevens over het lopende begrotingsjaar en de twee jaren daarop volgend. Het CBS heeft aan het einde van het betreffende jaar een voorlopig landelijk beeld van het EMU-saldo mede-overheden van de komende twee jaar. De gemeente Bloemendaal heeft als gevolg van het huidige investeringsvolume voor het jaar 2016 een negatief EMU-saldo. Vanaf 2017 lijkt het EMU-saldo zich te stabiliseren.

VRAAG		2016 <i>volgens realisatie 2016</i> (x € 1.000)	2017 <i>volgens begroting 2017</i> (x € 1.000)	2018 <i>volgens MJB</i> (x € 1.000)
+ 1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	495	-1.169	-404
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.975	2.538	2.419
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	936	530	541
- 4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	6.257	0	0
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
+ 6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
+ 8	Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
- 9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	628	480	587
- 10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
- 11b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-3.480	1.419	1.969

2.7 VERBONDEN PARTIJEN

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden partijen zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij eveneens een financieel belang heeft. Partijen waarin de gemeente alleen een bestuurlijk belang heeft en waaruit geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen voortkomen, maken onderdeel uit van een programma.

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente op enigerlei wijze zeggenschap heeft. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld een zetel in het bestuur dan wel stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Het financieel belang betekent dat middelen, die de gemeente aan een derde partij ter beschikking heeft gesteld, niet terugontvangen kunnen worden in geval van faillissement en dat financiële problemen op de gemeente verhaald kunnen worden.

De gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen in gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en stichtingen (verbonden partijen). Gemeenschappelijke regelingen voeren beleid uit voor de gemeente wat in principe ook door de gemeente in eigen beheer kan worden uitgevoerd. Men spreekt ook wel van verlengd lokaal bestuur. De gemeente mandateert als het ware deze verbonden partijen en blijft eindverantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen.

Onderstaand worden de verbonden partijen genoemd en wordt uiteengezet wat de doelstelling, de tijdsduur van de regeling, mogelijke ontwikkelingen en het financiële belang is.

Overzicht verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
1. Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	GR	Haarlem	Openbare orde, gezondheid en veiligheid door Regionale brandweer en GGD Kennemerland	Onbepaald
2. Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
3. Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ)	GR	Overveen	Heffen en invorderen gemeentelijk belastingen, uitvoering wet WOZ.	Onbepaald
4. Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	GR	Heemstede	Uitvoering van taken Sociale zekerheid	Onbepaald
5. BNG Bank	NV	Den Haag	Bank voor overheden	Onbepaald
6. Eneco Energie N.V.	NV	Rotterdam	Energievoorziening	Onbepaald
7. Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid Kennemerland(STOPOZ)	Stichting	Haarlem	Voldoende aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald
8. Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, Leerplichthandhaving en voortijdig Schoolverlaten.	Onbepaald
9. De Meerlanden Holding N.V.	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald
10. Regionaal inkoopbureau IJmond	Stichting	Heemstede	Inkoop samenwerking	Onbepaald

en Kennemerland				
11. Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
12. Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	GR	Heemstede	Beheer en dienstverlening ICT Infrastructuur	Onbepaald

VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND (VRK)

1. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)																
Doelstelling	Door intergemeentelijke samenwerking en een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering geven aan: - taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing als genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - taken op het gebied van bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking als genoemd in de Wet publieke gezondheid; - taken betrekking hebbende op hulpverlening bij ongevallen en rampen alsmede de voorbereiding daarop, zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - de ingevolge de Wet Ambulancezorg (WAZ) noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening.															
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen, Zandvoort.															
Bestuurlijk belang	Conform de gemeenschappelijke regeling is de burgemeester lid van het algemeen bestuur. De burgemeester is tevens lid van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. Een wethouder is lid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.															
Bestuurlijke verantwoording	Voor vaststelling van de begroting en het jaarverslag van de VRK wordt de zienswijze van de Raden gevraagd. Het Algemeen Bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, rekening houdend met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. Bestuur rapportages van de VRK worden middels het vrijdagbericht ter kennisname gebracht van de raadsleden. Daarnaast rapporteert de burgemeester de raad mondeling over de onderwerpen uit de bestuurscommissie.															
Financieel belang	Op basis van het inwoneraantal vormt Bloemendaal 4,2% van het totaal van deze GR.															
Risico's	Het financieel risico voor de gemeente Bloemendaal is niet substantieel, er is een beperkt risico bij beëindiging of overdracht van uit te voeren activiteiten. Gezien de aard is wel sprake van bestuurlijke risico's.															
Jaarverslag	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><td>1 jan. 2015</td><td>31 dec. 2015</td><td>1 jan. 2015</td><td>31 dec. 2015</td></tr><tr><td>5,348 miljoen</td><td>4,725 miljoen</td><td>37,936 miljoen</td><td>35,088 miljoen</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	5,348 miljoen	4,725 miljoen	37,936 miljoen	35,088 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015													
5,348 miljoen	4,725 miljoen	37,936 miljoen	35,088 miljoen													

Rekeningresultaat	Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2014	2015	2014	2015
	1.910.000	946.000	1.277.000	575.000
Bijdrage vs. begroting	Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (4092600 + 4144600)			
	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
	1.570.000	1.570.000	1.572.086	2.086 -/-
Ontwikkelingen	In 2016 wordt de Gemeenschappelijke Regeling VRK geactualiseerd.			

WERKVOORZIENINGSSCHAP ZUID-KENNEMERLAND

PASWERK

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)				
Doelstelling	Inwoners uit de deelnemende gemeente met geestelijke, lichamelijke en/of psychische beperkingen binnen de kaders van de wetgeving de gelegenheid bieden passende arbeid uit te voeren. Kwalitatief goed en een financieel gezonde regeling voor beschut werken en re-integratie.			
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.			
Bestuurlijk belang	Het werkvoorzieningsschap is een openbaar lichaam (rechtspersoon) dat bestuurd wordt door het Bestuur GR Paswerk, bestaande uit vijf verantwoordelijke portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Het Bestuur heeft nog drie externe adviseurs.			
Bestuurlijke verantwoording	De begrotingen en jaarrekeningen van Paswerk worden ter besluitvorming voorgelegd aan het college, de gemeenteraad wordt erover geïnformeerd.			
Financieel belang	De gemeente Bloemendaal participeert voor circa 10% in deze gemeenschappelijke regeling.			
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.			
Jaarverslag	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015
	6,213 miljoen	6,220 miljoen	8,023 miljoen	7,850 miljoen
Rekeningresultaat	Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2014	2015	2014	2015
	218.738	6.706	nihil	nihil
Bijdrage vs. begroting	Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten			
	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016

	9.000	9.000	8.896	104
Ontwikkelingen	De rijkssubsidie WSW maakt onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein. De rijksoverheid kort tot 2020 jaarlijks op de WSW-subsidie, waardoor het subsidietekort van Paswerk toeneemt. Via het Strategisch Plan 2015-2018 streeft Paswerk naar verlaging van de kosten en optimalisering van het verdienvermogen. Het strategisch plan loopt op schema. Gezien de krimp van het aantal WSW-ers bij Paswerk is - in navolging van het Strategisch Plan - in 2016 ook gestart met het opstellen van een toekomstvisie huisvesting.			

REGIONALE SAMENWERKING BELASTINGEN (GBKZ)

Gemeenschappelijke regeling 'Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid' (GBKZ)				
Doelstelling	Een doelmatige en kwalitatief goede uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van het heffen en invorderen van gemeentelijke rechten en belastingen, alsmede uitvoering van de wet WOZ en het geo-informatiebeheer. Intergemeentelijke samenwerking dient te leiden tot kostenbesparing, verbetering van de continuïteit van processen en kwaliteit van uitvoering alsmede tot verhoging van het dienstverleningsniveau.			
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.			
Bestuurlijk belang	De wethouder financiën is lid van het portefeuillehouders overleg (Stuurgroep).			
Bestuurlijke verantwoording	Ter voorbereiding op de behandeling en vaststelling van Marap I (januari t/m april), Marap II (januari t/m augustus) en het jaarlijkse bedrijfsplan voor het aankomende jaar komen de portefeuillehouders Belastingen van de colleges van burgemeester en wethouders van de vier gemeenten ten minste drie maal per jaar in vergadering bijeen (Stuurgroep).De portefeuillehouders kunnen daarnaast zelf onderwerpen aandragen voor bespreking in het portefeuilleoverleg.			
Financieel belang	De kostenverdeling tussen de gemeenten komt tot stand op basis van aantallen aanslagregels (kosten heffingen), aanslagbiljetten (kosten invordering) en WOZ objecten (kosten WOZ). Voor 2016 is het aandeel van de gemeente Bloemendaal ongeveer 29,6%.			
Risico's	Het risico dat de gemeente loopt is een beperkt financieel risico op beëindiging van de activiteiten van GBKZ.			
Jaarverslag	GBKZ maakt deel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. GBKZ legt verantwoording af aan de deelnemende gemeenten via het Jaarverslag over het afgelopen jaar.			
Resultaat aandeel Bloemendaal	Werkelijke en geraamde uitgaven aandeel Bloemendaal (5422+6422270)			
	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
	566.702	566.702	590.548	23.846 -/-
Bijdrage vs. begroting	Werkelijke en geraamde uitgaven (5422+6422270)			

	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Vershil Rek./Begr. 2016
	1.934.392	1.934.392	1.993.361	59.229 -/-
Ontwikkelingen	ICT In 2016 zijn de resterende koppelingen met het datadistributiesysteem gerealiseerd (Kadaster, Kamer van Koophandel en Landelijke voorziening WOZ). Dit is het systeem waarin verschillende bronhouders zoals de vier gemeenten, Kadaster, Kamer van Koophandel en RDW hun gegevens geautomatiseerd aanleveren. GBKZ is in dit stelsel de bronhouder van de WOZ-gegevens voor de vier gemeenten. GBKZ zal in 2017 de aansluiting op het platform 'Mijn overheid' voorbereiden. Fiscaal beleid In 2017 zullen weer bilaterale gesprekken met alle vier gemeenten plaatsvinden om samen tijdig nieuwe en gewijzigde beleidsuitgangspunten in het kader van de begroting op elkaar af te stemmen. Quick scan samenwerking Velsen Op initiatief van de wethouders van de gemeenten Velsen en Bloemendaal is in 2016 een opdracht aan de stuurgroep GBKZ uitgegaan tot een quick scan voor een mogelijke samenwerking tussen beide gemeenten op het gebied van de gemeentelijke belastingen. Afhankelijk van de uitkomst van de quick scan kunnen in 2017 verdere mogelijkheden tot samenwerking uitgewerkt worden. Uittreding Haarlemmerliede Hoewel de definitieve besluitvorming rond de fusie van Haarlemmerliede in 2016 nog niet is afgerond lijkt de uittreding van Haarlemmerliede uit GBKZ op termijn wel definitief. Haarlemmerliede zal het proces van de uittreding begeleiden conform de Gemeenschappelijke Regeling.			

INTERGEMEENTELIJKE AFDELING SOCIALE ZAKEN (IASZ)

Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ)	
Doelstelling	Het rechtmatig en doelmatig verlenen van uitkering ingevolge de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Terugdringen van uitkeringsafhankelijkheid en werkloosheid. Het verlenen van bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhulpverlening. Zo veel mogelijk beperken van de financiële risico's. De visie/beleidsontwikkeling van de Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz, WSW en gemeentelijke schuldhulpverlening. De administratieve uitvoering van de WMO en Jeugdwet, alsmede de bemensing van het WMO-loket Bloemendaal. Kwalitatief goed en een financieel gezonde intergemeentelijke afdeling voor burgers die in een kwetsbare positie verkeren, met het doel zelfstandige participatie te bevorderen. Het door de individuele gemeenten vastgestelde beleid en de uitvoering van de Participatiewet binnen de gestelde budgetten realiseren.
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Heemstede.

Bestuurlijk belang	Het college van B&W besluit over beleid, uitvoering, de begroting en de jaarrekening, op dezelfde wijze als bij de reguliere afdelingen.																
Bestuurlijke verantwoording	Ter voorbereiding op de behandeling en vaststelling van het jaarlijkse afdelingsplan IASZ en de voortgang komen de stuurgroep en de portefeuillehouders van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten een aantal maal per jaar in vergadering bijeen. De portefeuillehouders kunnen daarnaast zelf onderwerpen aandragen voor bespreking in het portefeuilleoverleg.																
Financieel belang	De gemeente Bloemendaal participeert voor circa 45 %.																
Risico's	Het financiële risico is niet substantieel. Er is een beperkt risico bij beëindiging of overdracht van de uit te voeren activiteiten.																
Jaarverslag	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.				
Eigen vermogen		Vreemd vermogen															
1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016														
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.														
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde lasten en baten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>531.036</td><td>532.401</td><td>620.017</td><td>87.616 -/-</td></tr><tr><td>280.094</td><td>280.094</td><td>286.546</td><td>6.452 -/-</td></tr></table>	Werkelijke en geraamde lasten en baten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	531.036	532.401	620.017	87.616 -/-	280.094	280.094	286.546	6.452 -/-
Werkelijke en geraamde lasten en baten																	
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016														
531.036	532.401	620.017	87.616 -/-														
280.094	280.094	286.546	6.452 -/-														
Inburgering																	
14.5 Lasten																	
14.5 Baten																	
WMO	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde lasten en baten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>4.786.428</td><td>4.777.842</td><td>3.601.469</td><td>1.176.373</td></tr><tr><td>614.000</td><td>614.000</td><td>417.366</td><td>196.634</td></tr></table>	Werkelijke en geraamde lasten en baten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	4.786.428	4.777.842	3.601.469	1.176.373	614.000	614.000	417.366	196.634
Werkelijke en geraamde lasten en baten																	
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016														
4.786.428	4.777.842	3.601.469	1.176.373														
614.000	614.000	417.366	196.634														
14.1/14.2 Lasten																	
14.1/14.2 Baten																	
Sociale Zaken	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde lasten en baten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>4.706.374</td><td>4.798.662</td><td>4.631.862</td><td>166.800</td></tr><tr><td>2.542.000</td><td>2.710.000</td><td>2.485.888</td><td>224.112</td></tr></table>	Werkelijke en geraamde lasten en baten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	4.706.374	4.798.662	4.631.862	166.800	2.542.000	2.710.000	2.485.888	224.112
Werkelijke en geraamde lasten en baten																	
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016														
4.706.374	4.798.662	4.631.862	166.800														
2.542.000	2.710.000	2.485.888	224.112														
25 Lasten																	
25 Baten																	
Ontwikkelingen	De Participatiewet heeft per 1-1-2015 de Wet Werk en Bijstand (WWB) vervangen. De toegang tot de WSW en (grotendeels) de Wajong is afgesloten per 2015. Dit zal voor gemeenten een hoger beroep op de bijstand gaan betekenen, doordat meer mensen met een beperking zich melden voor werk of een uitkering. Ook de afbouw van de SW-sector heeft invloed op mensen met een beperking. Slechts weinig personen hebben nog recht op een beschut werken plek (de nieuwe WSW). Alle mensen met een arbeidsbeperking worden vanaf 2015 naar regulier werk begeleid via het regionale Werkbedrijf (een samenwerkingsverband van werkgevers, werknemers, bedrijfsleven, SW-bedrijven, UWV en gemeenten, in 35 arbeidsmarktregio's). Gemeenten hebben de leiding over het Werkbedrijf. De financiële consequenties in de Participatiewet zijn groot met de nodige risico's voor gemeenten.																

Ook op het gebied van de WMO en de Jeugdwet zijn er per 2015 veel veranderingen doorgevoerd. Voor de IASZ geldt dit met name bij de uitvoering en de administratie van de WMO. Doch ook met de Jeugdwet zijn er veel nieuwe administratieve taken bijgekomen voor de IASZ.

Gezien de veranderingen in werkwijze en verantwoordelijkheden is de GR Sociale Zaken in 2016 aangepast.

BNG BANK

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Doelstelling	De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.															
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).															
Bestuurlijke verantwoording	In de begroting wordt het verwachte dividend opgenomen. Bij de voorjaarsnota wordt gerapporteerd over het ontvangen dividend (dat betrekking heeft op voorgaand kalenderjaar) en dat is vastgesteld door de AVA. Naar verwachting is dat € 34.538.															
Financieel belang	21.060 aandelen à € 2,50 nominaal (0,03% van de aandelen).															
Risico's	Er zijn geen substantiële risico's voor de gemeente Bloemendaal. De baten dividend BNG zijn gering en het weerstandsvermogen ruim afdoende om tegenvallers op te vallen.															
Jaarverslag	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th></tr><tr><td>4,163 miljoen</td><td>4,486 miljoen</td><td>145,317 miljoen</td><td>149,514 miljoen</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016	4,163 miljoen	4,486 miljoen	145,317 miljoen	149,514 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016													
4,163 miljoen	4,486 miljoen	145,317 miljoen	149,514 miljoen													
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2015</th><th>2016</th><th>2015</th><th>2016</th></tr><tr><td>226 miljoen</td><td>369 miljoen</td><td>1,02</td><td>1,64</td></tr></table>				Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2015	2016	2015	2016	226 miljoen	369 miljoen	1,02	1,64
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2015	2016	2015	2016													
226 miljoen	369 miljoen	1,02	1,64													
Ontvangen dividend vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>27.572</td><td>27.572</td><td>34.538</td><td>6.966</td></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	27.572	27.572	34.538	6.966
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten																
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016													
27.572	27.572	34.538	6.966													
Ontwikkelingen	De nettowinst is in 2016 fors gestegen. De bank heeft haar in 2015 aangescherpte strategie verder ingevuld door zich met nieuwe producten zoals de Energietransitie Financieringsfaciliteit nog sterker te richten op de klant en op verduurzaming van haar balans. De nettowinst van BNG Bank over 2016 is uitgekomen op EUR 369 miljoen, een stijging van 63% ten opzichte van de EUR 226 miljoen over 2015. Deze ontwikkeling is positief beïnvloed door incidentele factoren. Het renteresultaat stond ook in 2016 nog onder druk van de historisch lage rentetarieven en de, uit hoofde van risicobeleid, terughoudende rentepositie van de bank. Het resultaat financiële transacties is uitgekomen op EUR 118 miljoen															

positief door gerealiseerde verkoopresultaten (EUR 62 miljoen) en ongerealiseerde marktwaardeveranderingen (EUR 56 miljoen). Met de verkoop aan a.s.r. van de aandelen BNG Vermogensbeheer en enkele participaties in een beleggingsfonds is een verkoopresultaat van EUR 34 miljoen gerealiseerd. De naar risico gewogen solvabiliteit van BNG Bank is in de verslagperiode verder toegenomen. De Tier 1-ratio van de bank steeg tot 32% per eind 2016. De leverage ratio van de bank is toegenomen van 2,6% tot 3,0%, de voorgestelde minimumnorm voor deze ratio per 1 januari 2018. Indien de gehele herwaarderingsreserve en de ingehouden winst over 2016 worden meegeteld, bedraagt de leverage ratio bijna 3,3%. De sterke kapitaalpositie van de bank is bevestigd door de bevredigende uitkomst van de stresstest voor Europese systeemrelevante banken in juli 2016.

ENECO ENERGIE N.V.

Eneco Energie N.V.

Doelstelling	Het leveren van energie op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze.															
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).															
Bestuurlijke verantwoording	In de begroting wordt het verwachte dividend opgenomen. Bij de voorjaarsnota wordt gerapporteerd over het ontvangen dividend (dat betrekking heeft op voorgaand kalenderjaar) en dat is vastgesteld door de AVA.															
Financieel belang	16.490 aandelen à € 100 nominaal (0,33% van de aandelen).															
Risico's	Er zijn aanmerkelijke risico's voor de gemeente Bloemendaal. Maar deze zijn niet zodanig dat de continuïteit gevaar loopt.															
Jaarverslag	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th><th>1 jan. 2016</th><th>31 dec. 2016</th></tr><tr><td>5,350 miljoen</td><td>5,310 miljoen</td><td>4,551 miljoen</td><td>4,502 miljoen</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016	5,350 miljoen	5,310 miljoen	4,551 miljoen	4,502 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016													
5,350 miljoen	5,310 miljoen	4,551 miljoen	4,502 miljoen													
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2015</th><th>2016</th><th>2015</th><th>2016</th></tr><tr><td>208 miljoen</td><td>199 miljoen</td><td>19,72</td><td>19,72</td></tr></table>				Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2015	2016	2015	2016	208 miljoen	199 miljoen	19,72	19,72
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2015	2016	2015	2016													
208 miljoen	199 miljoen	19,72	19,72													
Ontvangen dividend vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>391.000</td><td>391.000</td><td>328.408</td><td>62.592 -/-</td></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	391.000	391.000	328.408	62.592 -/-
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten																
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016													
391.000	391.000	328.408	62.592 -/-													
Ontwikkelingen	Het duurzame energie- en netwerkbedrijf Eneco Groep behaalde over 2016 een nettowinst van € 199 miljoen, licht onder het resultaat van een jaar eerder (€ 208 miljoen). De gecombineerde omzet daalde naar € 3,9 miljard (2015: € 4,3 miljard). Bij het Netwerkbedrijf (Stedin) daalde het bedrijfsresultaat met 23% naar € 214 miljoen en steeg de omzet naar € 1,2 miljard, terwijl bij het Energiebedrijf (Eneco) het bedrijfsresultaat toenam met 93% tot € 106 miljoen en de omzet daalde naar € 2,7 miljard. Eneco Groep spreekt van een tevredenstellend resultaat, in weerwil van lastige marktomstandigheden.															

STICHTING OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZUID KENNEMERLAND (STOPOZ)

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)																
Doelstelling	Het in stand houden van scholen voor openbaar primair onderwijs, conform de wet op het Primair Onderwijs, in de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.															
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.															
Bestuurlijk belang	Per 1 juli 2016 is sprake van een nieuwe bestuursstructuur. Per deze datum is sprake van een college van bestuur alsmede een raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit 5 personen. De leden van de raad van toezicht worden door de raden van de 4 gemeenten benoemd.															
Bestuurlijke verantwoording	De goedkeuring van de begroting en rekening van STOPOZ is sedert 1 juli 2016 de bevoegdheid van de raad van toezicht van STOPOZ (dus niet langer van de gemeenteraden). Aan de hand van o.a. periodieke voortgangsrapportages van de raad van toezicht en overleg met het college van bestuur worden de gemeenten geïnformeerd over de (financiële) gang van zaken.															
Financieel belang	Er is geen sprake van een gemeentelijke bijdrage. Het betreft een geheel zelfstandig schoolbestuur. Het schoolbestuur ontvangt rechtstreeks de rijksvergoedingen.															
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.															
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>1.841.855</td><td>1.728.361</td><td>1.625.675</td><td>1.864.106</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	1.841.855	1.728.361	1.625.675	1.864.106
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015													
1.841.855	1.728.361	1.625.675	1.864.106													
Rekeningresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>384.062 -/-</td><td>113.494 -/-</td><td>nihil</td><td>nihil</td></tr></table>				Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	384.062 -/-	113.494 -/-	nihil	nihil
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2014	2015	2014	2015													
384.062 -/-	113.494 -/-	nihil	nihil													
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	0	0	0	0
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten																
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016													
0	0	0	0													
Ontwikkelingen	In juni 2016 hebben de raden van de 4 deelnemende gemeenten ingestemd met een wijziging van de bestuursstructuur van STOPOZ. Zie de onderdelen 'Bestuurlijk belang' en 'Bestuurlijke Verantwoording'. Aanleiding voor de wijziging was de per 1 augustus 2010 in werking getreden wet 'Goed onderwijs – Goed bestuur'. In het kader van de invoering van het raad van toezichtmodel heeft de raad van Bloemendaal (in de vergadering van 28 juni 2016) een motie aangenomen. In de motie geeft de raad aan het college opdracht:															

	• Er voor zorg te dragen dat de raad van toezicht bij vrijkomende plaatsen zodanig wordt ingevuld dat als eerste het financieel toezicht wordt versterkt • Bij een nieuwe aanstelling van het college van bestuur en bij de raad van toezicht op aan te dringen dat voldoende competenties op financieel gebied worden geborgd. Ten tijde van het opstellen van deze paragraaf was van STOPOZ nog geen informatie ontvangen over de jaarrekening 2016. Op 1 januari 2018 wordt de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude opgeheven (wordt bij de gemeente Haarlemmermeer gevoegd). Onbekend is of dit bestuurlijke gevolgen heeft voor de in Haarlemmerliede en Spaarnwoude gevestigde openbare school.
--	---

SCHOOLVERZUIM EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN 'WEST-KENNERLAND'

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'																
Doelstelling	Samenwerking op het gebied van leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (=Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).															
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort.															
Bestuurlijk belang	De gemeenschappelijke regeling heeft een bestuur dat bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten. De portefeuillehouders zijn door hun college van B&W gemandateerd om in dit bestuur besluiten te nemen. De bestuurders bepalen gezamenlijk het in te zetten beleid in de regio.															
Bestuurlijke verantwoording	De begrotingen en jaarrekeningen worden voorgelegd aan de raad.															
Financieel belang	De verdeelsleutels zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage wordt bepaald. De gemeentelijke bijdrage is ongeveer 6,5% (naar rato van het aantal jongeren per gemeente van 5 tot 23 jaar op 1 januari van het voorafgaande jaar).															
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.															
Jaarverslag	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><td>1 jan. 2016</td><td>31 dec. 2016</td><td>1 jan. 2016</td><td>31 dec. 2016</td></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016													
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.													
Rekeningresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><td>2015</td><td>2016</td><td>2015</td><td>2016</td></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2015	2016	2015	2016	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2015	2016	2015	2016													
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.													
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><td>Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (4113507+4113508)</td></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (4113507+4113508)											
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (4113507+4113508)																

	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
	80.204	80.204	76.267	3.937
Ontwikkelingen	In de Gemeenschappelijke Regeling is de aanpak van schoolverzuim, voortijdig schoolverlaten en thuiszitters speerpunt van beleid. De afgelopen jaren is, ook door decentralisatie Jeugdzorg en de invoering van Passend Onderwijs, de ketensamenwerking steeds inniger geworden. Uitgangspunten verschuiven steeds meer van handhaven en straffen naar preventie en het terugleiden van uitvallers naar een voor hen passend onderwijsprogramma. De gemeente is niet zelf de uitvoerder van dit beleid, het wordt gecoördineerd vanuit de gemeente Haarlem, door het regionale bureau 'Leerplein'.			

DE MEERLANDEN HOLDING N.V.

De Meerlanden Holding N.V.																
Doelstelling	Strategische samenwerking met andere publieke en/of private partijen op het gebied van inzamelen, verwerken en ontdoen van afval en beheer openbare ruimte. Niet alleen uit winst oogmerk maar ook uit maatschappelijke relevantie. De Meerlanden richt zich op meer winnen uit afval, meer betrokken bij de buurt, meer groene energie en warmte, meer mogelijkheden voor mensen meer biobased producten en biodiversiteit en meer financiële waarde.															
Deelnemende gemeenten	Aalsmeer, Bloemendaal, Diemen, Haarlemmermeer, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout.															
Bestuurlijk belang	Gemeentelijke vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).															
Bestuurlijke verantwoording	De Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Verantwoording over de voortgang van de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst wordt ieder kwartaal afgelegd.															
Financieel belang	4.820 aandelen à € 46,00 nominaal. (2,63% van de aandelen)															
Risico's	Weinig risico. De Meerlanden heeft een gezonde balansverhoudingen en een prima nettoresultaat. Het is belangrijk deze uitgangssituatie in stand te houden om zo voldoende middelen beschikbaar te hebben voor noodzakelijke investeringen.															
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>24,474 miljoen</td><td>25,292 miljoen</td><td>27,061 miljoen</td><td>27,351 miljoen</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	24,474 miljoen	25,292 miljoen	27,061 miljoen	27,351 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015													
24,474 miljoen	25,292 miljoen	27,061 miljoen	27,351 miljoen													
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na belastingen</th><th colspan="2">Dividend per aandeel</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>3,011 miljoen</td><td>3,077 miljoen</td><td>9,85</td><td>10,06</td></tr></table>				Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2014	2015	2014	2015	3,011 miljoen	3,077 miljoen	9,85	10,06
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel														
2014	2015	2014	2015													
3,011 miljoen	3,077 miljoen	9,85	10,06													
Ontvangen dividend vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (8223007)</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (8223007)				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016				
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (8223007)																
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016													

	19.000	48.492	48.492	0
Ontwikkelingen	In 2015 is een nieuwe directeur benoemd die een visie op het directiemodel heeft doorgevoerd. In 2016 is het Strategiedocument Meerlanden 2016 – 2020 vastgesteld. In 2015 is de dienstverlening van de Meerlanden aan Bloemendaal geëvalueerd vanuit het burger-, ambtelijk- en bestuurdersperspectief. Naar aankleding van de resultaten wordt over verlenging van de werkzaamheden onderhandeld.			

REGIONAAL INKOOPBUREAU IJMOND EN KENNEMERLAND

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (stg. Rijk)																
Doelstelling	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.															
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen, Zandvoort en OVER-gemeenten (Oostzaan en Wormerland)															
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretaris van Bloemendaal maakt deel uit van het algemeen bestuur van de stichting. Begroting en jaarrekening worden voorgelegd aan het college.															
Bestuurlijke verantwoording	Het college van Burgemeester en Wethouders van Bloemendaal geeft voor vaststelling van het jaarverslag en de begroting van stg. Rijk in het Algemeen Bestuur een zienswijze aan. Het Algemeen Bestuur van stg. Rijk stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, rekening houdend met de zienswijzen en de stemverhouding binnen stg. Rijk.															
Financieel belang	Op basis van de afgenomen productie uit het jaarverslag 2014 vormt Bloemendaal 7,49% van het totaal. De bij Rijk uitstaande waarborgsom bedraagt € 8.874.															
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.															
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>393.699</td><td>541.804</td><td>287.527</td><td>247.708</td></tr></table>				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	393.699	541.804	287.527	247.708
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015													
393.699	541.804	287.527	247.708													
Rekeningresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>23.314</td><td>183.810</td><td>nihil</td><td>103.025</td></tr></table>				Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	23.314	183.810	nihil	103.025
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2014	2015	2014	2015													
23.314	183.810	nihil	103.025													
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="4">Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten</th></tr><tr><th>Primitieve begroting 2016</th><th>Begroting na wijziging 2016</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verschil Rek./Begr. 2016</th></tr><tr><td>132.414</td><td>132.414</td><td>125.244</td><td>7.170</td></tr></table>				Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten				Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016	132.414	132.414	125.244	7.170
Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten																
Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016													
132.414	132.414	125.244	7.170													
Ontwikkelingen	In 2016 is de het aantal deelnemende gemeenten gelijk gebleven.															

	De Aanbestedingswet, die per 1 juli 2016 is vernieuwd en van kracht geworden, heeft volop in de belangstelling gestaan. Hierover zijn in alle regio's presentaties verzorgd en is een handreiking opgesteld. In 2016 heeft stichting Rijk vier expertiseteams opgericht voor de volgende werkvlakken: Werken, ICT, Bedrijfsvoering en Sociaal Domein. Het doel van de expertiseteams is om gemeenten en RIJK inkopers te ondersteunen met specialistische kennis. Daarnaast worden ook trends en relevante ontwikkelingen gedeeld. Verder zijn de ontwikkelingen in het kader van de decentralisaties in de Zorg verdergegaan en blijft een goed contractmanagement van de vele en in onderwerp verschillende, contracten noodzakelijk. De implementatie van een contractbeheersysteem is afgerond en dit systeem kan tegen betaling in de gemeenten ingezet worden. Op het gebied van de gezamenlijke aanbestedingen zijn er in samenwerking met 9 gemeenten (uit de regio Zuid-Kennemerland en IJmond) overeenkomsten afgesloten voor het Wmo vervoer waardoor door het combineren van de vervoerstromen van de deelnemende gemeenten een efficiëntere uitvoering van het vervoer wordt gerealiseerd.
--	---

REGELING BEREIKBAARHEID ZUID-KENNEMERLAND

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	
Doelstelling	Het vastleggen en langdurig borgen van onderlinge afspraken op het gebied van samenwerking bereikbaarheid. Instelling van en deelname aan een regionaal mobiliteitsfonds voor de realisering van projecten en maatregelen ter uitwerking van de regionale bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking". Dit fonds wordt ingezet om: • eigen programma's van de regio volledig te financieren; • een bijdrage te verlenen aan een groot project van één of meer regiogemeenten; • een bijdrage namens de regio Zuid-Kennemerland te leveren aan projecten van andere overheden, die ook geheel of gedeeltelijk buiten de regio kunnen liggen.
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, en Zandvoort
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder verkeer is vertegenwoordiger namens de gemeente in de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.
Bestuurlijke verantwoording	Vóór vaststelling van de begroting en het jaarverslag wordt de raad in de gelegenheid gesteld zienswijzen te geven. Projectvoorstellen worden voorgelegd aan de raad. Een project wordt uitgevoerd in regionaal verband indien een meerderheid van de raden van de deelnemers daar voor is. Het financieel beheer van het fonds wordt uitgevoerd door de Gemeente Haarlem.
Financieel belang	De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners. Bloemendaal stort in de periode 2013 t/m 2027 in totaal € 2.006.768 Gemeente Bloemendaal participeert voor circa 12%.
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.

Jaarverslag (2016)	Vanuit het fonds worden uitsluitend verplichtingen aangegaan ten laste van reeds gestorte middelen. Deze middelen worden pas in het fonds gestort na goedkeuring van de (meerjaren)begroting van de desbetreffende gemeente, waarin deze middelen zijn opgenomen. Het fonds wordt niet gebruikt om exploitatiekosten te dekken (uitgezonderd de eerder met de provincie overeengekomen vaste vergoeding voor Dynamisch Verkeersmanagement).			
	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2015	31 dec. 2015
	2.545.000	3.485.000	n.v.t.	n.v.t.
Rekeningresultaat	Maakt deel uit van de jaarrekening van gemeente Haarlem			
	Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2014	2015	2014	2015
	976.000	979.000	nihil	nihil
Bijdrage vs. begroting	Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (4011509)			
	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
	100.000	100.000	100.000	0
Ontwikkelingen	Enkele projecten ten laste van het fonds betreffen o.a.:			
	- een regionaal fietsnetwerk; - optimaliseren van de ringstructuur rond Haarlem, waaronder Kennemertunnel; - verkeersmanagement Zuid-Kennemerland.			
	In 2016 zijn geen uitgaven gedaan voor projecten ten laste van het fonds, wel voor verkenningen/studies zoals de Schipholweg en de Kennemertunnel.			

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING INFORMATIE **TECHNOLOGIE 2015 (GRIT)**

Gemeenschappelijke Regeling samenwerking automatisering 2015 (GRIT)	
Doelstelling	Beheer en dienstverlening gezamenlijke ICT infrastructuur van gemeentelijke organisaties van Heemstede en Bloemendaal.
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal en Heemstede.
Bestuurlijk belang	De raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de deelnemende gemeenten, ieder voor zover zij bevoegd zijn;
Bestuurlijke verantwoording	De beleidsbepalende bevoegdheden en de bevoegdheid om de financiële kaders vast te stellen blijven berusten bij de Gemeenten, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.
Financieel belang	Op basis van het inwoneraantal vormt Bloemendaal 45,67% van het totaal van deze GR.

Risico's	Er zijn financiële risico's voor de gemeente Bloemendaal. Maar deze zijn niet zodanig dat de continuïteit gevaar loopt.			
Jaarverslag	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	1 jan. 2016	31 dec. 2016	1 jan. 2016	31 dec. 2016
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rekeningresultaat	Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2014	2015	2014	2015
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage vs. begroting	Werkelijke en geraamde uitgaven bestuurskosten (5221457)			
	Primitieve begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Werkelijk 2016	Verschil Rek./Begr. 2016
	578.135	711.064	604.121	106.943
Ontwikkelingen	Voor de gemeenschappelijke regeling GRIT ligt er een jaarplan met duidelijke doelen en een begroting tot 2020. Ook is er overzicht in contracten en licenties onder de verantwoordelijkheid van GRIT zodat er gewerkt kan worden naar het opzetten van een aanbestedingskalender voor het verlengen en harmoniseren van deze contracten en licenties, daar waar mogelijk. Het project GRIT infrastructuur kost meer tijd dan verwacht . De infrastructuur zelf is al in gebruik sinds de zomer van 2015, maar de inrichting van de digitale werkplek met de grote variëteit aan applicaties heeft meer uitdagingen met zich meegebracht dan vooraf bedacht was. De planning is nu dat de digitale werkplek wordt opgeleverd in het voorjaar 2017, waarna het uitschakelen van de oude omgeving gereed moet zijn in juni 2017. Momenteel worden stappen gezet in de onderlinge samenwerking en teamvorming. Dit is echter een proces dat tijd nodig heeft. De veranderingen door samen te gaan met de collega's van de andere gemeente, de nieuwe werklocatie en het vormen van nieuwe functies hebben impact gehad. Dit proces zal onder de aandacht blijven in 2017. De dienstverlening van GRIT is het meest 'zichtbare' onderdeel. Er worden goede stappen gezet in de bereikbaarheid en communicatie van de servicedesk, overeenkomstig met de doelstellingen voor 2016. In de laatste maanden van 2016 zijn de nieuwe GRIT processen voor het optimaal ondersteunen van gebruikers bij incidenten of wijzigingen in gebruik genomen. De te betalen bijdrage aan het GRIT valt lager uit. Voor Bloemendaal gaat het om een bedrag van € 106.943. Een bedrag van € 18.176 valt vrij t.g.v. de exploitatie. Een bedrag van € 88.767 wordt meegenomen in het voorstel resultaatbestemming. In het portefeuillehoudersoverleg Automatisering van 2 februari 2017 is ermee ingestemd aan de raad voor te stellen een bedrag van € 88.767 via het voorstel resultaatbestemming van de jaarrekening 2016 mee te nemen naar en te besteden in 2017. Deze reservering is geformaliseerd nadat de raad de jaarrekening 2016 in juni 2017 heeft vastgesteld met			

inbegrip van dit voorstel tot resultaatbestemming.

3 JAARREKENING 2016

3.1 BALANS MET TOELICHTING

3.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016

BALANS PER 31 DECEMBER 2016		
Activa	31-12-2016	31-12-2015
<u>Vaste Activa</u>		
Immateriële vaste activa	0	0
- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
Materiële vaste activa	61.427.009	57.144.970
- investeringen met een economisch nut	35.142.306	34.045.974
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden gegeven	20.979.138	18.642.701
- investeringen in openbare ruimte met alleen maatschappelijk nut	5.305.565	4.456.294
Financiële vaste activa	378.192	378.192
- kapitaalverstrekking aan deelnemingen	344.514	344.514
- kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	33.678	33.678
- overige langlopende leningen	0	0
- overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar	0	0
Totaal Vaste activa	61.805.202	57.523.162

<u>Viottende Activa</u>		
-		
Voorraden	0	3.933.318
- grond- en hulpstoffen niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	1.204.350
- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	2.728.968
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	7.562.378	15.086.258
- vorderingen op openbare lichamen	4.524.672	4.576.455
- rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	292.204	919.499
- uitzettingen in 's Rijks schatkist	1	2.742.825
- overige kortlopende vorderingen	2.745.501	6.847.479
Liquide Middelen	231.025	188.854
- kas en banksaldi	231.025	188.854
Overlopende activa	1.731.607	2.669.558
- overlopende activa	1.731.607	2.669.558
Totaal Viottende Activa	9.525.009	21.877.988
Totaal Activa	71.330.211	79.401.149

TOELICHTING BALANS							
SPECIFICATIE VAST ACTIVA							
-							
VASTE ACTIVA :	Boekwaarde 31/12/15	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Desinves- teringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31/12/16
Immateriële vaste activa							
Totaal immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa							
<i>Investerings met een economisch nut:</i>							

Gronden en terreinen	37.670	644.350					682.021
Bedrijfsgebouwen	32.139.853	3.186.318	1.625.001		14.526	1.127.453	32.559.191
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	743.256	79.869				34.655	788.470
Vervoermiddelen	379.759	61.564				80.573	360.750
Machines, apparaten en installaties	395.214	139.798				44.587	490.425
Overige materiële vaste activa	350.221	30.833				119.605	261.449
Totaal economisch nut:	34.045.973	4.142.733	1.625.001	0	14.526	1.406.873	35.142.306
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.595.634	3.037.306	0		347.762	345.262	20.939.916
Machines, apparaten en installaties	47.067					7.844	39.222
Totaal economisch nut heffing:	18.642.701	3.037.306	0	0	347.762	353.106	20.979.138
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut:							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.438.542	1.709.596	0		645.150	212.218	5.290.771
Machines, apparaten en installaties	17.753					2.959	14.794
Totaal maatschappelijk nut:	4.456.296	1.709.596	0	0	645.150	215.177	5.305.565
Totaal materiële vaste activa	57.144.970	8.889.635	1.625.001	0	1.007.438	1.975.156	61.427.009
Financiële vaste activa	Boekwaarde 31/12/15	Vermeerderingen	Verminderingen	Desinvesteringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31/12/16
Kapitaalverstrekkingen aan:							
Deelnemingen	344.514						344.514
Overige verbonden partijen	33.678						33.678
Leningen aan:							
Woningbouwcorporaties	0						0
Overige langlopende leningen u/g	0						0
Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	0	0	0		0		0
Totaal financiële vaste activa	378.192	0	0	0	0	0	378.192

Totaal Vaste Activa	57.523.161	8.889.635	1.625.001	0	1.007.438	1.975.156	61.805.201
----------------------------	-------------------	------------------	------------------	----------	------------------	------------------	-------------------

BELANGRIJKSTE MUTATIES IN VASTE ACTIVA (POSTEN >50.000,--):

Materiële vaste activa	Vermeerderingen	Verminderingen	Desinvesteringen	Bijdragen derden	Nut
CSP Bennebroek	126.826			14.526	Economisch
Aanschaf tractie	68.780				Economisch
Renovatie asfalt voetpaden	185.817				Maatschappelijk
Herinrichting Brederodelaan	871.537			550.000	Maatschappelijk
Wegconstructie Leeuwerik-/Nachtegaallaan	363.701			95.150	Maatschappelijk
Renovatie voetpaden Dennenweg	100.000				Maatschappelijk
Herinrichting Ernst Casimirlaan	138.320				Maatschappelijk
Vervanging verkeersregelinstallatie	104.192				Economisch
Nieuwbouw Bos en Duinschool	2.820.092	1.625.001			Economisch
Vondelschool: inpandige aanpassing	239.400				Economisch
Renovatie veld 2 SV Vogelenzang	79.869				Economisch
Rioolvernieuwingen	1.361.294			43.000	Economisch
Regenwaterriolering	1.033.844				Economisch
Drainage	642.167			304.762	Economisch
Grond Bloemendaalseweg 137/Bispinckpark	644.350				Economisch
Overige posten <50.000,-- (economisch nut)	59.223				Economisch
Overige posten <50.000,-- (maatschappelijk nut)	50.222				Maatschappelijk
Totaal	8.889.636	1.625.001	0	1.007.438	

FINANCIELE VASTE ACTIVA

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Aandelen BNG Bloemendaal	35.100			35.100
Aandelen BNG Bennebroek	15.928			15.928
Aandelen De Meerlanden NV	281.643			281.643

Aandelen Sporthal Tetterode	0			0
Aandelen Eneco (oprichtingsaandelen EZK)	11.844			11.844
Totaal 1	344.514	0	0	344.514
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Voorschot Spaarnelanden	33.678			33.678
Totaal 2	33.678	0	0	33.678
Leningen aan woningbouwcorporaties	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
	0			0
Totaal 3	0	0	0	0
Overige langlopende leningen u/g	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Geldlening sterrenwacht Copernicus	0			0
Geldlening St.Katholiek Onderwijs	0			0
Diverse posten < 5.000,-	0			0
Totaal 4	0	0	0	0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
	0			0
Totaal 5	0	0	0	0
	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Totale boekwaarde financiële activa (1+2+3+4+5)	378.192	0	0	378.192

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden	31-12-2015	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2016
Gereed product en handelsgoederen:				
Voorraad dranken, koffie etc.	0			0
Voorraad kantoorartikelen gemeentehuis	0			0
Grond- en hulpstoffen:				

Voorraad niet in exploitatie genomen gronden (Bloemend.weg 137)	1.204.350		1.204.350	0
Voorraad niet in exploitatie genomen gronden (herontw.gem.h. BB)	0			0
Voorraad in exploitatie genomen gronden (Marinehospitaal)	5.555.530	217.636	5.773.166	0
Voorraad in exploitatie genomen gronden (Haringbuys)	-1.199.690	1.499.265	299.575	0
Subtotaal Voorraden	5.560.190	1.716.901	7.277.092	0
Voorziening risico's grondexploitatie	-1.626.872	1.626.872		0
Totaal Voorraden inclusief voorziening risico's grondexploitatie	3.933.318	3.343.773	7.277.092	0

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen	31-12-2016	31-12-2015
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	4.524.672	4.576.455
<u>Rekening-courant verhoudingen met niet fin-inst.</u>		
Rekening-courant Soza Heemstede	292.204	919.499
<u>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</u>		
BNG Schatkistbankieren	1	2.742.825
<u>Overige kortlopende vorderingen</u>		
Private Debiteuren	1.367.916	5.042.349
Debiteuren Sociale Zaken	389.544	442.088
Provincie N-H: BDU verkeer Schoollaan	0	0
Provincie N-H: BDU verkeer W. de Zwijgerlaan	0	0
Provincie N-H: Subsidie natuurbrug Zeeweg	0	16.000
Debiteuren gemeentelijke heffingen	1.190.570	1.455.375
Voorziening voor oninbaarheid	-207.299	-141.287
Betaalde waarborgsommen	4.770	4.770
Overige posten	0	28.184
Totaal overige kortlopende vorderingen	2.745.501	6.847.479
Totaal	7.562.378	12.343.433

Vorderingen Sociale zaken		
Per 31-12-2016 beslaan de vorderingen Sociale zaken:	637.895	
Ingevolge de Wet Werk en Bijstand dient hiervoor een voorziening wegens oninbaarheid-wwb te worden getroffen met uitzondering van de krediethypotheke.		
Deze beslaan:	93.999	
Wat resteert zijn de vorderingen die vallen onder de WWB:	543.897	
- Verhaal		1.396
- Terugvordering		210.358
- Besluit zelfstandigen		187.031
- Cessie		939
- Leenbijstand ABW		120.977
- WI en PGB terugvorderingen		10.062
- Boete		13.133
Totaal		543.897
Vorming voorziening wegens oninbaarheid		-248.352
Vorderingen WWB		295.545
Vorderingen krediethypotheke		93.999
Saldo debiteuren Sociale zaken		389.544

Liquide middelen	31-12-2016	31-12-2015
<u>Kas- en Banksaldi:</u>		
<u>Uitstaand geld in deposito</u>		
Kas	7.506	3.129
BNG	223.519	185.725
TOTAAL	231.025	188.854

Overlopende activa	31-12-2016	31-12-2015
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGE EU		

NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGE RIJK		
IASZ Heemstede overlopende activa	52.738	93.988
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGE OVERIGEHEDEN		
IASZ Heemstede overlopende activa	391.068	439.087
IASZ Heemstede overige overlopende posten	0	1.484
IASZ Heemstede voorschotten	9.370	14.911
Nog te ontvangen posten	12.674	6.029
OVERIGE OVERLOPENDE ACTIVA		
IASZ Heemstede overlopende activa	440.983	290.881
Vooruitbetaalde bedragen	119.005	1.754.951
Nog te ontvangen posten	705.754	68.226
TOTAAL	1.731.607	2.669.558

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

Passiva	31-12-2016	31-12-2015
<u>Vaste Passiva</u>		
Eigen vermogen	27.396.671	26.948.270
- algemene reserve	5.267.726	7.916.733
- bestemmingsreserves	20.111.377	17.115.298
- gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht baten en lasten	2.017.567	1.916.240
Voorzieningen	4.469.062	6.182.032
1. voorzieningen voor verplichtingen en risico's	403.632	1.704.570
2. voorzieningen ter egalisering van kosten	496.158	542.696
3. voorzieningen voor middelen van derden, bestemming is gebonden	3.569.271	3.934.765

Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	31.105.285	25.004.955
- onderhandse leningen binnenlandse banken / fin. instellingen	31.100.000	25.000.000
- door derden belegde gelden en waarborgsommen	5.285	4.955
Totaal Vaste passiva	62.971.017	58.135.256
<u>Vlottende Passiva</u>		
Kasgeldlening BNG	0	10.623.835
- kasgeldlening BNG	0	10.623.835
Banksaldo	0	0
- banksaldo	0	0
Overige schulden	4.352.389	7.433.016
- overige schulden	4.352.389	7.433.016
- rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
Overlopende passiva	4.006.804	3.209.042
- overlopende passiva	4.006.804	3.209.042
Vlottende Passiva	8.359.194	21.265.893
Totaal Passiva	71.330.211	79.401.149
SPECIFICATIE PASSIVA		
Vaste passiva	Boekw.	Rente
	Vermeer-	Vermin-
	Boekw.	

	31-12-2015		deringen	deringen	31-12-2016
- Algemene reserve*	7.916.733		4.168.787	-6.817.794	5.267.726
- Bestemmingsreserves*	17.115.298	180.145	4.947.994	-2.132.059	20.111.377
Eigen vermogen	25.032.032	180.145	9.116.781	-8.949.853	25.379.104
Rekeningsaldo	1.916.240		2.017.567	-1.916.240	2.017.567
Voorzieningen*	6.182.031		935.784	-2.648.754	4.469.062
Vaste schulden (rtl>1jr) **	25.000.000		10.000.000	-3.900.000	31.100.000
Waarborgsommen	4.955		330		5.285
Totaal vaste passiva	58.135.256	180.145	22.070.463	-17.414.847	62.971.017

* Voor een overzicht van de specificatie van de vermeerderingen/verminderingen wordt verwezen naar hoofdstuk 4.4 overzicht reserves en voorzieningen.

VLOTTENDE PASSIVA		
SPECIFICATIE:		
Kasgeldleningen	31-12-2016	31-12-2015
BNG	0	10.623.835
Totaal	0	10.623.835
Banksaldo	31-12-2016	31-12-2015
BNG, hoofdrekening	0	0
BNG Soza Bloemendaal (in beheer bij Heemstede)	0	0
TOTAAL	0	0
Kortlopende schulden (rtl<1 jr)	31-12-2016	31-12-2015
Rekening-courant-verhoudingen:		
Personeelsvereniging	0	0
rekening courant SOZA Heemstede	0	0

Crediteuren	4.180.106	7.223.169
<i>Overige kortlopende schulden:</i>		
IASZ: Verplichtingen WWB Rijk	100.703	133.126
Nog af te handelen posten SOZA	71.580	76.722
Transitoria (SOZA Heemstede)	0	0
Totaal	4.352.389	7.433.016
Overlopende passiva	31-12-2016	31-12-2015
VOORUITONTVANGEN BIJDRAGE EU		
VOORUITONTVANGEN BIJDRAGE RIJK		
IASZ Heemstede nog te betalen	63.689	80.195
Vooruit ontvangen subsidies	6.0768	20.538
VOORUITONTVANGEN BIJDRAGE OVERIGE OVERHEDEN		
IASZ Heemstede nog te betalen	701.593	1.238.314
IASZ Heemstede Nog te bet./vord.BTW WMO verv	19.406	19.406
Nog te betalen bedragen	715.330	239.138
Vooruit ontvangen subsidies	0	0
OVERIGE OVERLOPENDE PASSIVA		
IASZ Heemstede nog te betalen	887.644	955.306
Vooruit ontvangen bedragen	6.779	3.613
Nog te betalen bedragen	885.539	649.532
Ontvangen dwangsommen	0	3.000
NTB recht vakantietoelage 2016	324.591	0
NTB Haringsbuys	377.624	0
NTB Vijverpark	18.534	0
Inschrijfgeld loting Haringbuys	0	0
TOTAAL	4.006.804	3.209.042

VOORUITONTVANGEN BIJDRAGE RIJK	
IASZ Heemstede transitoria: nog te betalen bedragen	31-12-2016
Ministerie SZW; Participatiebudget res.deel Educatie (SiSa D11 2015)	208
Ministerie SZW; BBZ-afrekening SISA 2016 (SiSa G3 2016)	2.869

Ministerie SZW; WSW-afrekening SISA 2014 (SiSa G1a 2015)	60.612	
	63.689	

Vooruitontvangen subsidies	31-12-2016	31-12-2015
- restant Onderwijs Achterstandenbeleid	6.076	20.538
	6.076	20.538

VOORUITONTVANGEN OVERIGE OVERHEDEN		
IASZ Heemstede transitoria: overige overheden	31-12-2016	
Gemeente Bloemendaal; afrekening jaarrekening IASZ 2015	666.105	
Gemeente Haarlem; Schuldhulpverlening 4e kw.2016	11.792	
Gemeente Haarlem; Sociale recherche 3e en 4e kw.2016	11.951	
Gemeente Haarlem; kosten werkplein 2016	7.400	
GR Paswerk; WSW bonusuitkering begeleid werk 2013	1.680	
GR Paswerk; WSW bonusuitkering begeleid werk 2014	1.680	
Gemeente Bloemendaal; BTW WMO vervoer eigen bijdrage	985	
	701.593	

IASZ Heemstede transitoria: overige overheden	31-12-2016	
Gemeente Heemstede; BTW WMO vervoer eigen bijdrage	19.406	
	19.406	

Nog te betalen bedragen	31-12-2016	
Provincie N-H; bijdrage fietsverbinding	100.000	
Gemeente Heemstede; bijdrage GRIT	604.121	
Gemeente Zandvoort; GBKZ afrekening 2016	4.139	
Suppletie BTW 2016 publieke werken	7.070	
	715.330	

Vooruitontvangen subsidies	31-12-2016	31-12-2015
-----------------------------------	-------------------	-------------------

- participatie budget re-integratie	0	0
	0	0

IASZ Heemstede transitoria: overige	31-12-2016	
WMO Hulp bij huishouden (div. aanbieders pag. 8 jaarrekening 2016 IASZ)	69.468	
Sociaal Domein WMO (div. aanbieders pag. 8 jaarrekening 2016 IASZ)	259.638	
Sociaal Domein Jeugdzorg bevoorschotte aanbieders (afrekening o.b.v. afgewikkelde DBC's+ OHW of Q4, pag. 9 jaarrekening 2016 IASZ)	402.322	
Sociaal Domein Jeugdzorg vrij gevestigden (o.b.v. afgewikkelde DBC's + OHW, pag. 9 jaarrekening 2016 IASZ)	21.509	
Sociaal Domein Jeugdzorg landelijke instellingen (pag. 8 jaarrekening 2016 IASZ)	35.702	
Sociaal Domein Participatie-wet (WSW en re-integratie (pag. 9 jaarrekening 2016 IASZ)	37.914	
WMO rol, vervoer en woonvoorzieningen (pag. 10 jaarrekening 2016 IASZ)	47.160	
Maatschappelijke begeleiding statushouders (pag. 10 jaarrekening 2016 IASZ)	7.000	
Minimabeleid (bijdrage chronisch zieken 2016 (pag.10 jaarrekening 2016 IASZ)	6.930	
	887.644	

OVERIGE OVERLOPENDE PASSIVA		
Vooruitontvangen bedragen	31-12-2016	
Diverse particulieren	6.779	
	6.779	

Nog te betalen bedragen	31-12-2016	
Vooruitbetaalde facturen	401.882	
ovb expl. 2015 Paradijsvogel	17.000	

Meerlanden: afrekening inzameling glas	1.500
Meerlanden: afrekening verwerking GFT vuil	-2.000
Meerlanden: afrekening inzameling plastic verpakkingen	46.000
Meerlanden: afrekening opbrengst oud papier	-16.000
Meerlanden: vervuild blad-veegvuil	3.000
Meerlanden: kosten exploitatie milieustr BBK	-8.000
Meerlanden: gladheidsbestrijding	25.000
Westra/elektra duinwatersyst.	3.000
Auga/testen pompen en systeem	3.000
Liander/aansluiting krachtstroom	3.000
8x presentie bezwaarschriftencommissie	9.995
Salomo/afrekening peuterspeelzalen	19.000
Div./klokuur-vergoeding gymlokale	78.654
Div./afrekening vakonderwijs 2016	10.000
Kenn.Lyceum/verg. OZB 2016	21.000
Jeugd gez/inzet jeugdzorg 2016	6.487
Heemstede/doorbetaling Soza nov. 16	187.601
Baker Tilly acc.kst duinwaters	2.435
Canon afdrukken printer 4e kw 16	3.651
Welstandcommissie sept-nov 16	7.983
Det. WMO loket aug-dec 2016	4.471
Door te betalen bijdrage COA 2016	56.880
	885.539

Ontvangen dwangsommen	31-12-2016
Diverse particulieren	0
	0

Nog te betalen vakantietoelage	31-12-2016
NTB recht vakantietoelage 2016	324.591
	324.591

Nog te betalen Haringbuys	31-12-2016
NTB Haringbuys diversen	377.624
	377.624

Nog te betalen Vijverpark	31-12-2016
NTB Vijverpark plankosten	18.534
	18.534

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	382,5			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	272	273	212	280
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	110	109	171	103
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	51.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	51.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			

(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
Drempelbedrag		382,5			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	24.786	24.844	19.492	25.746
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	272	273	212	280

NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGE RIJK:

IASZ Heemstede transitoria: nog te ontvangen bedragen	31-12-2016
Ministerie SZW; definitieve afrekening SiSa BBZ (regeling G3) 2015	9.128
Ministerie SZW; tijdelijke vangnetregeling BUIG 2016	43.610
	52.738

NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGE OVERIGE OVERHEDEN:

IASZ Heemstede transitoria: overige overheden	31-12-2016
CAK; eigen bijdrage huishoudelijke hulp 2016	62.000
Sociale Verzekeringsbank (SVB) PGB Wmo begel., hulp bij huish. en jeugdz.	8.289
Gemeente Bloemendaal; BUIG/BBZ vast budget november 2016	185.994
Gemeente Bloemendaal; tijdelijke vangnetregeling BUIG 2015	93.989
Gemeente Bloemendaal; BTW WMO collectief vervoer 2016	28.487
Gemeente Bloemendaal; BCF Sociale recherche 2016	3.750
Gemeente Bloemendaal; BCF WMO advieskosten 2016	2.954
Gemeente Bloemendaal; BCF BBZ onderzoekskosten 2016	2.319

Gemeente Bloemendaal: bonusuitkering WSW 2014	1.680
Gemeente Bloemendaal: BBZ variabel budget november 2016	1.607
	391.068

IASZ Heemstede transitoria: overige overlopende posten	31-12-2016
Vooruitbetaalde bedragen	0
Te verwerken ontvangsten	0
	0

IASZ Heemstede transitoria: voorschotten	31-12-2016
Voorschotten	9.370
	9.370

Nog te ontvangen posten	31-12-2016
Gemeente Heemstede: kerstmarkt 2016	12.674
	12.674

OVERIGE OVERLOPENDE ACTIVA:	
IASZ Heemstede transitoria: overige Sociaal Domein Jeugdzorg	31-12-2016
Sociaal Domein Jeugdzorg: landelijk werkende instellingen	3.962
Sociaal Domein Jeugdzorg tranche 1	232.424
Sociaal Domein Jeugdzorg tranche 2	134.508
Sociaal Domein Jeugdzorg tranche 3	70.089
	440.983

Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2016
Kosten automatisering Toad Oracle/IptorAS	3.419
Vooruit ontvangen facturen	115.586
	119.005

Nog te ontvangen posten	31-12-2016
Gymzaal Sparrenlaan	4.036
Parkeren december	5.956
Caprera; wandelpark	23.261
SVB-BGT/assemblagebijdr	3.367
SVB-BGT/bijdr HHR	262
Slenders/zaagbroeken	752
Afrekening Bos en Duin school	406.548
De Heer claim baggerwerk	27.789
COA GVA bijdrage december	22.542
afrekening GBKZ 2016 Haarlemmerliede	6.274
afrekening GBKZ 2016 Heemstede	40.481
V Dijk saneringsbijdrage Haringbuys	164.485
BTW suppletie 2016 muziekschool	15
	705.769

GEWAARBORGDE GELDLENINGEN	31-12-2016	31-12-2015
Particulieren i.v.m. eigen woningen(WEW)	142.987	270.774
Toegelaten instellingen (WSW)	49.578.693	50.338.434
Overige instellingen	2.362.751	2.820.372
	52.084.431	53.429.580

3.1.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Exploitatiebegroting

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft onder meer voor dat het begrotingsstelsel van baten en lasten van toepassing is voor de gemeentebegroting en dat de begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Dit houdt in, dat de jaarlijks terugkerende lasten ook gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten.

Beleidsbegroting

Ten opzichte van de begroting 2015 is de indeling van de programma's niet gewijzigd. Wel is sprake van een groeimodel, waarbij vooral de beschrijvingen van de doelstellingen en beoogde effecten en de zogenaamde doelenbomen SMART zijn gemaakt en bijdragen aan de ontwikkeling van een concrete, reële en professionele begroting.

Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht, waardoor meer inzicht wordt verkregen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting. Ten opzichte van de begroting 2015 is de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgesteld volgens de door de gemeenteraad in juni 2015 vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015.

Uitgangspunten BBV

Belangrijke uitgangspunten in het BBV voor het opstellen van begroting en rekening zijn, dat:

- baten en lasten op dezelfde wijze worden gerangschikt;
- baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben;
- dat activa worden gewaardeerd en afgeschreven conform door uw raad vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Verordening Financieel Beheer

In de Verordening financieel Beheer Bloemendaal 2016 zijn de volgende waarderingsgrondslagen opgenomen:

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald activum en het saldo van agio en disagio worden ineens afgeschreven, tenzij de raad overeenkomstig het bepaalde in artikel 60 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) hiervan afwijkt;
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
3. De materiële vaste activa met economisch nut worden op basis van de economische levensduur lineair afgeschreven conform onderstaande termijnen:

Gronden en terreinen	Termijn
Grond	Niet
Woonruimten	
Woonwagens	25 jaar
Nieuwbouw	40 jaar
Renovaties, verbouwingen en uitbreiding	25 jaar
Bedrijfsgebouwen	
Nieuwbouw	40 jaar
Renovaties, verbouwingen en uitbreiding	25 jaar
Nieuwbouw semi-permanente gebouwen	15 jaar
Noodlokalen	5 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Vanuit het vGRP (verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan):	
• Hoofd- en minigemaal en drainagepompen bouwkundig	20 jaar
• Hoofd- en minigemaal en drainagepompen mechanisch elektrisch	7 jaar

• Pompen diepdrainage • Minizuiveringssysteem • Bron diepdrainage • Drainage • Persleidingen (riolering, drainage en afwatering) • Drukriolering • Infiltratieriool • Riolering, randvoorzieningen (bergbezinkbassin), duikers en drainage-afvoerleidingen	5 jaar 10 jaar 15 jaar 15 jaar 20 jaar 20 jaar 30 jaar 35 jaar
Aanleg begraafplaatsen	40 jaar
Sportvelden: • kunstgras: - o top laag - o sport-technische laag - o onderbouw (zand en drainage) • natuurgras: - o top laag - o onderbouw (incl. drainage)	10 jaar 20 jaar 35 jaar 10 jaar 15 jaar
Aanleg en onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden	25 jaar maatschappelijk
Openbare verlichting: • masten • armaturen	45 jaar maatschappelijk 15 jaar maatschappelijk
Civiele kunstwerken (bruggen): • hout • beton	25 jaar maatschappelijk 50 jaar maatschappelijk
Beschoeiingen	30 jaar maatschappelijk
Vervoermiddelen	
Auto's en zwaar materieel	8 jaar
Machines, apparaten en installaties	
Parkeermeters	8 jaar
Gereedschap en hulpmiddelen	10 jaar
Voorzieningen / technische installaties gebouwen	15 jaar
Overige materiële vaste activa	
Automatiseringsprojecten (hard- en software)	3 jaar
Meubilair, inventaris en kantoorapparatuur	10 jaar

- De start van de afschrijving van een activum begint in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het actief gereed komt dan wel verworven wordt;
- In afwijking van het bepaalde in lid 3 worden activa anders dan gronden en terreinen met een afzonderlijke verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 niet geactiveerd;
- De in lid 3 opgenomen afschrijvingstermijnen zijn niet van toepassing op reeds gerealiseerde /geactiveerde investeringen van vóór 1 januari 2004;
- Zolang met eigen middelen geïnvesteerd kan worden, wordt rente niet toegerekend aan investeringen. Tenzij de rente in principe bij derden in rekening kan worden gebracht. Bij derden gaat het om rioolexploitatie, reiniging, begraafplaats, verhuurde eigendommen en

- grondexploitaties. Investerings met betrekking tot huisvesting onderwijs wordt vanaf 2005 rente toegerekend omdat vanaf dat jaar de vergoedingen in de algemene uitkering inclusief rente zijn;
8. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief, zoals hier boven is aangegeven, of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen en er is geen markt voor. Voorbeelden zijn wegen, pleinen, openbaar groen en bruggen. Er is bijvoorbeeld wel vraag zijn naar de grond waarop de weg of park is aangelegd, maar er is geen vraag naar de weg of het park als zodanig;
 9. Componentenbenadering.
Van een materieel vast actief kunnen vanaf 1 januari 2011 samenstellende delen afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. Per samenstellend deel kan de economische gebruiksduur namelijk sterk verschillen. Bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties (15 jaar), verbouwing (25 jaar) en inventaris (10 jaar) van een schoolgebouw. De componentenbenadering wordt toegepast indien er sprake is van substantieel verschillende afschrijvingstermijnen.
 10. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)
De niet in exploitatie genomen gronden worden geherrubriceerd als materiële vaste activa.

Financiële vaste activa

De aan derden verstrekte geldleningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Belegde middelen

De gemeente heeft geen middelen uitstaan.

Vlottende activa

- De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.
- De vorderingen en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vreemd vermogen

- De langlopende schulden hebben een looptijd van 1 jaar en 1 dag of langer.
- De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

3.1.4 OVERZICHT RESERVES / VOORZIENINGEN

Nr.	OMSCHRIJVING	SALDO PER 01-01-2016	Saldo rekening 2015	VERMEERDER- INGEN WEGENS RENTE 2016	VERMEERDER- INGEN 2016	SALDO PER 31-12-2016	SALDO PER 31-12-2016
I: Algemene reserve:							
1	Algemene bufferreserve	3.959.145				-1.689.084	2.270.061
2	Flexibele algemene reserve	3.957.588	1.869.769		2.299.018	-5.128.710	2.997.666
		7.916.733	1.869.769	0	2.299.018	-6.817.794	5.267.726
II. Dekkingsreserves							
3	Dekkingsreserve rioolvernieuwingen	4.324.014		108.100		-182.603	4.249.511
4	Dekkingsreserve riolering buitengebied	577.364		14.434		-39.793	552.005
5	Dekkingsreserve bergingscapaciteit riolering	2.251.542		56.289		-104.383	2.203.447
6	Dekkingsreserve automatisering	11.771				-11.771	0
7	Dekkingsreserve renovatie Wilhelminatoren	84.445				-4.967	79.478
8	Gymn.lokaal Kleine Sparrenlaan	748.159				-15.972	732.187
9	Openbare bibliotheek	29.123				-29.123	0
10	Sporthal de Kooi	255.636				-19.664	235.972
11	Verbouwing vm. gem.huis Bennebroek	63.642				-63.642	0
12	Duurzame bedrijfswagens	21.750				-3.625	18.125
13	Kunstgras BSM, toplaag	105.069				-11.674	93.394
14	Kunstgras BSM, sportlaag	32.619				-1.717	30.902
15	Kunstgras BSM, onderbouw	70.045				-2.060	67.985
16	Veld 2 BSM, toplaag	33.179				-3.687	29.493
17	Realisatie gemeentelijke huisvesting	5.295.272			3.380.892	-216.904	8.459.260
18	Losse inrichting gemeentelijke huisvesting	710.000			36.476	-74.648	671.828
19	Duurzaam dorps huis Vogelenzang	44.052		1.322		-3.640	41.733
		14.657.682	0	180.145	3.417.368	-789.873	17.465.322
III. Egalisatiereserves							
20	Reserve afkoop onderhoud graven	0			46.833	-46.833	0
21	Res. arbeidsvoorwaarden Bestuursdienst	11.736				-11.736	0
22	Reserve kunst en cultuur	0					0
23	Egalisatiereserve monumenten	72.144			7.472		79.616

24	Egalisatiereserve sociaal domein	330.000			962.535	-330.000	962.535
		413.879	0	0	1.016.840	-388.569	1.042.151
	IV. Bestemmingsreserves: overige						
25	Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	1.271.559			90.000		1.361.559
26	Reserve energiebesparing	14.169					14.169
27	Reserve bosbeheerplan	86.959				-35.000	51.959
28	Gemeentelijk bomenfonds	23.189					23.189
29	Reserve participatiebudget re-integratie	53.851				-53.851	0
30	Onderhoudssubsidies welzijnsinstellingen	34.653				-34.653	0
31	Reserve rationeel wegbeheer	52.019			423.786	-475.805	0
32	Reserve (groot) onderhoud scholen	791				-791	0
33	Reserve centrale huisvesting	350.408				-350.408	0
34	Reserve explosievenopruiming	156.139				-3.110	153.030
		2.043.736	0	0	513.786	-953.618	1.603.904
*	V. Voorzieningen (passiva)						
235	Onderhoudsfonds gebouwen (MJOP)	363.471			346.873	-498.753	211591,2
236	Onderhoud beschoeiingen	95.475			75.100	-18.383	152191,47
237	Onderhoud bruggen/steigers	83.750			57.580	-80.186	61143,87
338	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	0			30.000	-15.187	14813,19
139	Wachtgeldverplichting oud-wethouders	79.569			40.000	-30.936	88632,28
140	Voorziening APPA	0					0
241	Rationeel wegbeheer	0			71.231		71231,32
142	Risico's grondexploitatie	1.626.872			315.000	-1.626.872	315000
143	Brandschade Bos en Duinschool	1.625.001				-1.625.001	0
344	Egalisatievoorziening rioleringen	3.934.765				-380.307	3554458,28
		7.808.903	0	0	935.784	-4.275.626	4.469.062
	Totaal-generaal	32.840.934	1.869.769	180.145	8.182.796	-13.225.479	29.848.165

* indeling categorieën voorzieningen (zie balans, passiva)

Omschrijving	Saldo 1-1-2016	Rente toevoeging	Overige toevoegingen	Afschrijving onttrekking	Overige onttrekkingen	Saldo 31-12-2016
Algemene reserves						
1. Algemene bufferreserve	3.959.145	-	-	-	- 1.689.084	2.270.061
2. Flexibele algemene reserve	3.957.588	-	4.168.787	-	- 5.128.710	2.997.666
totaal	7.916.733	-	4.168.787	-	- 6.817.794	5.267.726

<i>Omschrijving reserve</i>	<i>Saldo 1-1-2016</i>	<i>Rente toevoeging</i>	<i>Overige toevoegingen</i>	<i>Afschrijving onttrekking</i>	<i>Overige onttrekkingen</i>	<i>Saldo 31-12- 2016</i>
1. Algemene bufferreserve	3.959.145	-	-	-	- 1.689.084	2.270.061

Algemene bufferreserve is niet vrij aanwendbaar. Risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing met een incidenteel financieel effect kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.

Overige onttrekkingen: vaststelling jaarrekening 2015/verlaging bufferreserve naar flex. algemene reserve 1.689.084

2. Flexibele algemene reserve	3.957.588	-	4.168.787	-	- 5.128.710	2.997.666
-------------------------------	-----------	---	-----------	---	-------------	-----------

Flexibele algemene reserve is vrij aanwendbaar als incidenteel dekking- of bestedingsmiddel.

Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015 (saldo 2015)	1.869.769
	vaststelling jaarrekening 2015/verlaging bufferreserve	1.689.084
	vaststelling jaarrekening 2015/terugstorten startsaldo reserve Sociaal Domein	330.000
	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen reserve onderhoud schoolgebouwen	791
	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen reserve automatisering	11.771
	vaststelling nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen reserve onderhoudssubsidies welzijnsinstellingen	34.653
	vaststelling nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen res. centrale huisvesting	38.933
	vaststelling nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen res. arbeidsvoorwaarden	11.736
	vaststelling nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen res. particip.re-integratie	53.851
	opbrengst verkoop gronden 2016	88.240
	opbrengst verkoop woningen/gebouwen 2016	39.961
		<u>4.168.787</u>

Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/egalisatiereserve monumenten	7.472
	vaststelling jaarrekening 2015/bestemmingsreserve sociaal domein	962.535
	vaststelling jaarrekening 2015/vereveningsfonds sociale woningbouw	90.000
	vaststelling jaarrekening 2015/dekkingsreserve realisatie gemeentehuis	889.421
	vaststelling jaarrekening 2015/dekkingsreserve realisatie gemeentehuis	2.398.706
	vaststelling jaarrekening 2015/budgetoverheveling IASZ 2015 naar 2016	40.000
	budgetoverheveling 2015 naar 2016	740.576
		<u>5.128.710</u>

<i>Omschrijving Dekkingsreserves</i>	<i>Saldo 1-1-2016</i>	<i>Rente toevoeging</i>	<i>Overige toevoegingen</i>	<i>Afschrijving onttrekking</i>	<i>Overige onttrekkingen</i>	<i>Saldo 31-12- 2016</i>
3. Riolvernieuwingen	4.324.014	108.100	-	74.503-	108.100-	4.249.511
4. Riolering buitengebied	577.364	14.434	-	25.359-	14.434-	552.005
5. Bergingscapaciteit riolering	2.251.542	56.289	-	48.094-	56.289-	2.203.447

6. Automatisering	11.771	-	-	-	11.771-	-
7. Renovatie Wilhelminatoren	84.445	-	-	4.967-	-	79.478
8. Gymn.lokaal Kl. Sparrenlaan	748.159	-	-	15.972-	-	732.187
9. Openbare bibliotheek	29.123	-	-	-	29.123-	-
10. Sporthal de Kooi	255.636	-	-	19.664-	-	235.972
11. Verb.vm. gem.huis Bennebroek	63.642	-	-	-	63.642-	-
12. Duurzame bedrijfswagens	21.750	-	-	3.625-	-	18.125
13. Kunstgras BSM, toplaag	105.069	-	-	11.674-	-	93.394
14. Kunstgras BSM, sportlaag	32.619	-	-	1.717-	-	30.902
15. Kunstgras BSM, onderbouw	70.045	-	-	2.060-	-	67.985
16. Veld 2 BSM, toplaag	33.179	-	-	3.687-	-	29.493
17. Realisatie gem.huisvesting	5.295.272	-	3.380.892	216.904-	-	8.459.260
18. Inrichting gem.huisvesting	710.000	-	36.476	74.648-	-	671.828
19. Duurzaam Dorpshuis V'zang	44.052	1.322	-	3.640-	-	41.733
totaal	14.657.682	180.145	3.417.368	506.514-	283.359-	17.465.322

<i>Omschrijving dekkingsreserve</i>	<i>Saldo 1-1-2016</i>	<i>Rente toevoeging</i>	<i>Overige toevoegingen</i>	<i>Afschrijving onttrekking</i>	<i>Overige onttrekkingen</i>	<i>Saldo 31-12- 2016</i>
3. Rioolvernieuwingen	4.324.014	108.100	-	74.503-	108.100-	4.249.511

Dekkingsreserve rioolvernieuwingen dient als dekkingsmiddel voor de gedane investeringen op het gebied van riolering.

Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijvingen van het actief rioolvernieuwingen	74.503
Overige onttrekkingen:	de rentelasten van het actief rioolvernieuwingen	108.100

4. Riolering buitengebied	577.364	14.434	-	25.359-	14.434-	552.005
---------------------------	---------	--------	---	---------	---------	---------

Dekkingsreserve riolering buitengebied dient als dekkingsmiddel voor de gedane investeringen op het gebied van riolering.

Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijvingen van het actief riolering buitengebied	25.359
Overige onttrekkingen:	de rentelasten van het actief riolering buitengebied	14.434

5. Bergingscapaciteit riolering	2.251.542	56.289	-	48.094-	56.289-	2.203.447
---------------------------------	-----------	--------	---	---------	---------	-----------

Dekkingsreserve bergingscapaciteit riolering dient als dekkingsmiddel voor de gedane investeringen op het gebied van riolering.

Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijvingen van het actief bergingscapaciteit riolering	48.094
---------------------------	--	--------

Overige onttrekkingen:	de rentelasten van het actief bergingscapaciteit riolering					56.289
6. Automatisering	11.771	-	-	-	11.771-	-
Dekkingsreserve automatisering dient als dekkingsmiddel voor de gedane investeringen op het gebied automatisering.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen reserve t.g.v. flexibele algemene reserve					11.771
7. Renovatie Wilhelminatoren	84.445	-	-	4.967-	-	79.478
Dekkingsreserve renovatie Wilhelminatoren dient als dekkingsmiddel voor de renovatiekosten van de toren.						
Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijving van het actief renovatie Wilhelminatoren					4.967
8. Gymn.lokaal Kl. Sparrenlaan	748.159	-	-	15.972-	-	732.187
Dekkingsreserve boekwaarden gymnastieklokaal Kleine Sparrenlaan dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief gymnastieklokaal Kleine Sparrenlaan te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijving van het actief gymnastieklokaal Kleine Sparrenlaan					15.972
9. Openbare bibliotheek	29.123	-	-	-	29.123-	-
Dekkingsreserve boekwaarden openbare bibliotheek Bennebroek dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief openbare bibliotheek te financieren.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen reserve t.g.v. realisatie gem. huisvesting					29.123
10. Sporthal de Kooi	255.636	-	-	19.664-	-	235.972
Dekkingsreserve boekwaarden sporthal de Kooi Bennebroek dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief sporthal de Kooi te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	de jaarlijkse afschrijving van het actief sporthal de Kooi Bennebroek					19.664
11. Verb.vm. gem.huis Benneb.	63.642	-	-	-	63.642-	-
Dekkingsreserve boekwaarden verbouwing voormalig gemeentehuis Bennebroek dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief verbouwing voormalig gemeentehuis Bennebroek te financieren.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen reserve t.g.v. realisatie gem. huisvesting					63.642
12. Duurzame bedrijfswagens	21.750	-	-	3.625-	-	18.125
Dekkingsreserve boekwaarden duurzame bedrijfswagens dient om een deel van de jaarlijkse afschrijving op het actief van drie duurzame bedrijfswagens te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van drie duurzame bedrijfswagens					3.625
13. Kunstgras BSM, top laag	105.069	-	-	11.674-	-	93.394
Dekkingsreserve boekwaarden kunstgras BSM top laag dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van top laag kunstgras BSM					11.674
14. Kunstgras BSM, sportlaag	32.619	-	-	1.717-	-	30.902
Dekkingsreserve boekwaarden kunstgras BSM sportlaag dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						

Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van sportlaag kunstgras BSM					1.717
15. Kunstgras BSM, onderbouw	70.045	-	-	2.060	-	67.985
Dekkingsreserve boekwaarden kunstgras BSM onderbouw dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van onderbouw kunstgras BSM					2.060
16. Veld 2 BSM, toplaag	33.179	-	-	3.687	-	29.493
Dekkingsreserve boekwaarden veld 2 BSM toplaag dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van toplaag veld 2 BSM					3.687
17. Realisatie gem.huisvesting	5.295.272	-	3.380.892	216.904	-	8.459.260
Dekkingsreserve boekwaarden realisatie gemeentelijke huisvesting dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015/netto verkoopopbrengst Bennebroekerlaan 3-5					889.421
	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen res. openbare bibliotheek Bennebroek					29.123
	vaststelling jaarrekening 2015/opheffen res. vm gem.huis Bennebroek					63.642
	vaststelling jaarrekening 2015/volstorten reserve t.l.v. flexibele algemene reserve					2.398.706
						3.380.892
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van gemeentelijke huisvesting					216.904
18. Inrichting gem.huisvesting	710.000	-	36.476	74.648	-	671.828
Dekkingsreserve boekwaarden losse inrichting gemeentelijke huisvesting dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015/volstorten reserve t.l.v. reserve centrale huisvesting					36.476
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van losse inrichting gemeentelijke huisvesting					74.648
19. Duurzaam Dorpshuis V'zang	44.052	1.322	-	3.640	-	41.733
Dekkingsreserve boekwaarden duurzaam dorpshuis Vogelenzang dient om de jaarlijkse afschrijving op het actief te financieren.						
Afschrijving onttrekking:	bijdrage in de jaarlijkse afschrijving van duurzaam dorpshuis Vogelenzang					3.640
Omschrijving <i>Egalisatiereserves</i>	Saldo 1-1-2016	Rente toevoeging	Overige toevoegingen	Afschrijving onttrekking	Overige onttrekkingen	Saldo 31-12-2016
20. Afkoop onderhoud graven	-	-	46.833	-	46.833	-
21. Res.arbeidsvw.Bestuursdienst	11.736	-	-	-	11.736	-
22. Reserve kunst en cultuur	-	-	-	-	-	-
23. Egalisatiereserve monumenten	72.144	-	7.472	-	-	79.616
24. Sociaal Domein	330.000	-	962.535	-	330.000	962.535
totaal	413.879	-	1.016.840	-	388.569	1.042.151

20. Afkoop onderhoud graven	-	-	46.833	-	46.833	-
Egalisatiereserve afkoop graven: het saldo van de begraafplaatsexploitatie wordt met deze reserve verrekend.						
Overige toevoegingen:	ontvangen bijdragen i.v.m. afkoop van onderhoud graven					46.833
Overige onttrekkingen:	maximale bijdrage in het nadelig saldo 2016 begraafplaatsexploitatie					46.833
21. Res.arbeidsvw.Bestuursdienst	11.736	-	-	-	11.736	-
Egalisatiereserve arbeidsvoorwaarden Bestuursdienst wordt aangewend voor (secundaire) arbeidsvoorwaarden.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen t.g.v. flex. alg. reserve					11.736
22. Reserve kunst en cultuur	-	-	-	-	-	-
Egalisatiereserve kunst en cultuur heeft als doel kunst in de openbare ruimten mogelijk te maken. Verder kunnen er uitgaven gedaan worden in het kader van culturele evenementen c.q. kunstaankopen. Exploitatieverschillen worden met de reserve verrekend.						
	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/reserve opheffen					-
23. Egalisatiereserve monumenten	72.144	-	7.472	-	-	79.616
Egalisatiereserve monumenten: het verstrekken van subsidies t.b.v. onderhoud en restauratie van monumenten						
Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015/onderschrijding budget monumenten					7.472
24. Sociaal Domein	330.000	-	962.535	-	330.000	962.535
Egalisatiereserve sociaal domein: het opvangen van herverdeeffecten voor de gehele transitie van het sociaal domein gedurende de periode van 3 jaar.						
Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015/saldo 2015 Sociaal domein t.l.v. flex. alg. reserve					962.535
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/terugstorten Sociaal domein t.g.v. flex. alg. reserve					330.000
25. Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	1.271.559	-	90.000	-	-	1.361.559
26. Energiebesparing	14.169	-	-	-	-	14.169
27. Bosbeheerplan	86.959	-	-	-	35.000	51.959
28. Gemeentelijk bomenfonds	23.189	-	-	-	-	23.189
29. Participatie re-integratie	53.851	-	-	-	53.851	-
30. Onderhoudssubsidies welzijnsinstellingen	34.653	-	-	-	34.653	-
31. Rationeel wegbeheer	52.019	-	423.786	-	475.805	-
32. (groot) onderhoud scholen	791	-	-	-	791	0
33. Centrale huisvesting	350.408	-	-	-	350.408	-
34. Explosievenopruiming	156.139	-	-	-	3.110	153.030
totaal	2.043.736	-	513.786	-	953.618	1.603.904

25. Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	1.271.559	-	90.000	-	-	1.361.559
Vereveningsfonds sociale woningbouw heeft een functie in het kader van de bouw van sociale huurwoningen door de gemeente / derden.						
Overige toevoegingen:	vaststelling jaarrekening 2015/verkoopovereenkomst Bennebroekerlaan 3-5					90.000
26. Energiebesparing	14.169	-	-	-	-	14.169
Bestemmingsreserve energiebesparing is bestemd voor initiatieven voor energiebesparende maatregelen.						
27. Bosbeheerplan	86.959	-	-	-	35.000-	51.959
Bestemmingsreserve bosbeheerplan financiert de herstelplannen van bosparken gedurende 10 jaar (vanaf 2008).						
Overige onttrekkingen:	bijdrage 2016 aan exploitatie kosten herstelplannen					35.000
28. Gemeentelijk bomenfonds	23.189	-	-	-	-	23.189
Bestemmingsreserve gemeentelijk bomenfonds is ingesteld voor de herplant van de gekapte bomen op het terrein van Provinciaal Ziekenhuis.						
29. Participatie re-integratie	53.851	-	-	-	53.851-	-
Bestemmingsreserve participatiebudget re-integratie is bestemd om de fluctuaties van de effecten van de recessie op het gebied van sociale zaken op te vangen.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/reserve opheffen tgv flex.alg.res					53.851
30. Onderhoudssubsidies welzijnsinstellingen	34.653	-	-	-	34.653-	-
Bestemmingsreserve onderhoudssubsidies welzijnsinstellingen is bestemd voor het creëren van subsidie mogelijkheden aan welzijnsinstellingen voor éénmalige activiteiten van voorzieningen/instellingen die bijdragen aan de verzelfstandiging en/of zelfredzaamheid.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/reserve opheffen tgv flex.alg.res					34.653
31. Rationeel wegbeheer	52.019	-	423.786	-	475.805-	-
Bestemmingsreserve rationeel wegbeheer is bestemd voor het uitvoeren van groot onderhoud aan wegen tot het vereiste kwaliteitsniveau basis.						
Overige toevoegingen:	storting wegen 2016					423.786
Overige onttrekkingen:	uitgaven wegbeheer 2016					404.573
	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/reserve opheffen tgv voorziening					71.231
						€ 475.805
32. (groot) onderhoud scholen	791	-	-	-	791-	0
Bestemmingsreserve (groot) onderhoud scholen: het dekken van kosten voor onderwijshuisvesting categorie I. Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2015 is besloten het saldo vrij te laten vallen t.g.v. de flexibele algemene reserve.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/reserve opheffen t.g.v. flexibele algemene reserve					791

33. Centrale huisvesting	350.408	-	-	-	350.408-	-
Bestemmingsreserve centrale huisvesting is bestemd voor het realiseren van een centrale huisvesting van de gemeentelijke diensten.						
Overige onttrekkingen:	vaststelling jaarrekening 2015/volstorten reserve losse inrichting gem.huisvesting					36.476
	vaststelling Voorjaarsnota 2016/diverse aanpassingen functioneel gebruik gem.huis					275.000
	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/reserve opheffen tgv flex.alg.res.					38.933
						350.408
34. Explosievenopruiming	156.139	-	-	-	3.110-	153.030
Bestemmingsreserve explosievenopruiming is bestemd voor het financieren van het opsporen en eventuele opruiming van explosieven.						
Overige onttrekkingen:	50% bijdrage aan PWN inzake opstellen risicokaart CE Kennemerduinen					3.110
35. Onderh.gebouwen (MJOP)	363.471	-	346.873	-	498.753-	211.591
36. Onderh.beschoeiingen	95.475	-	75.100	-	18.383-	152.191
37. Onderh.bruggen/steigers	83.750	-	57.580	-	80.186-	61.144
38. Egalis.voorz.afval.heffing	-	-	30.000	-	15.187-	14.813
39. Wachtgeld oud-wethouders	79.569	-	40.000	-	30.936-	88.632
40. Voorziening APPA	-	-	-	-	-	-
41. Rationeel wegbeheer	-	-	71.231	-	-	71.231
42. Risico's grondexploitatie	1.626.872	-	315.000	-	1.626.872-	315.000
43. Brandschade Bos en Duin	1.625.001	-	-	-	1.625.001-	-
44. Egalis.voorz.rioleringen	3.934.765	-	-	-	380.307-	3.554.458
totaal	7.808.903	-	935.784	-	4.275.626-	4.469.062

Omschrijving voorziening	Saldo 1-1-2016	Rente toevoeging	Overige toevoegingen	Vrijgevallen bedragen exploitatie	Overige aanwendingen	Saldo 31-12- 2016
35. Onderh.gebouwen (MJOP)	363.471	-	346.873	-	498.753-	211.591
Onderhoudsfonds gebouwen (MJOP) is bestemd om de kosten van onderhoud aan de gebouwen op basis van een meerjaren onderhoudsplan gelijkmatig te verdelen per begrotingsjaar.						
Overige toevoegingen:	storting gebouwen conform meerjaren onderhoudsplan					346.873
Overige aanwendungen:	onderhoud gebouwen:					
	- publieke werken (o.a. asbestsanering hoofdgebouw, sensoren en verlichting aanpassen, vervanging heaters garage)					60.820
	- gemeentehuis, diverse onderhoudscontracten, opstellen nieuw MJOP					123.863

	- woningen				116.363	
	- aula begraafplaats (o.a. reparatie en buitenschilderwerk van dak- en gootlijsten)				18.192	
	- Kerklaan 6 (CSP) te Bennebroek (o.a. hang- en sluitwerk buitenramen, hekwerk en ondersteuning hellingbaan, kilgoten en bewegwijzering)				40.938	
	- Dennenweg 15 (o.a. CJG) (o.a. vervangen CV ketels en drukexpansievat en buitenschilderwerk)				30.554	
	- sporthal De Kooi te Bennebroek (o.a. aanleg legionella spoelsysteem, reinigen sportvloer, buitenschilderwerk en aanpassen diverse verlichting)				34.065	
	- overige gebouwen				73.958	
					498.753	
36. Onderh.beschoeiingen	95.475	-	75.100	-	18.383	152.191
Voorziening onderhoud beschoeiingen is bestemd om de kosten van onderhoud aan beschoeiingen op basis van een meerjaren onderhoudsplan gelijkmatig te verdelen per begrotingsjaar.						
Overige toevoegingen:	storting beschoeiingen conform meerjaren onderhoudsplan					75.100
Overige aanwendungen:	constructief onderzoek kademuur Meerweg					5.602
	reinigen kademuur Veen en Duinpad					1.916
	vervangen beschoeiing Van Kempenhof					10.865
						18.383
37. Onderh.bruggen/steigers	83.750	-	57.580	-	80.186	61.144
Voorziening onderhoud bruggen en steigers is bestemd om de kosten van onderhoud aan bruggen en steigers op basis van een meerjaren onderhoudsplan gelijkmatig te verdelen per begrotingsjaar.						
Overige toevoegingen:	storting bruggen/steigers conform meerjaren onderhoudsplan					57.580
Overige aanwendungen:	vervangen brugdek fietsbrug Kennemerpark					18.170
	vervangen brugdek verkeersbrug Narcissenlaan					22.129
	conserveren beton en leuningen Beukenvaartbrug Bijweglaan					8.511
	herstel voegen Roohellerbrug Binnenweg					5.376
	constructief onderzoek aan drie betonnen bruggen					26.000
						80.186
38. Egalis.voorz.afval.heffing	-	-	30.000	-	15.187	14.813
Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing: het voorkomen van fluctuaties in het tarief afvalstoffenheffing.						
Overige toevoegingen:	het op peil brengen van de voorziening afvalstoffenheffing conform de begroting					30.000
Overige aanwendungen:	bijdrage in het nadelig saldo 2016 afvalexploitatie					15.187

39. Wachtgeld.oud-wethouders	79.569	-	40.000	-	30.936	88.632
------------------------------	--------	---	--------	---	--------	--------

Voorziening wachtgeldverplichting oud-wethouder Bennebroek: het voldoen aan de wettelijke plicht om oud-wethouders een wachtgeld te verstrekken.

Overige toevoegingen:	extra storting i.v.m het opschuiven van de pensioengerechtigde leeftijd					40.000
Overige aanwendungen:	in 2016 uitgekeerde wachtgeldverplichtingen aan oud-wethouder					30.936
40. Voorziening APPA	-	-	-	-	-	-
Voorziening APPA: het voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers om een verzekering of een voorziening te treffen die voldoet om pensioenen van wethouders te kunnen verstrekken.						
vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/voorziening opheffen						-
41. Rationeel wegbeheer	-	-	71.231	-	-	71.231
Voorziening rationeel wegbeheer: voor het uitvoeren van groot onderhoud aan wegen tot het vereiste kwaliteitsniveau basis.						
Overige toevoegingen:	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/instellen voorziening i.p.v. reserve. Saldo reserve is overgeboekt naar voorziening rationeel wegbeheer.					71.231
42. Risico's grondexploitatie	1.626.872	-	315.000	-	1.626.872	315.000
Voorziening risico's grondexploitatie: voor het opvangen van mogelijke tegenvallers in de grondexploitatie.						
Overige toevoegingen:	fiscale claim t.b.v. Haringbuys					315.000
Overige aanwendungen:	afwaardering boekwaarde Landje van Van Riessen					560.000
	liquidatiesaldo bouwgrondexploitatie Vijverpark Overveen					1.066.872
						1.626.872
43. Brandschade Bos en Duin	1.625.001	-	-	-	1.625.001	-
Voorziening brandschade Bos en Duinschool: voor de nieuw(her)bouw van de Bos en Duinschool.						
Overige aanwendungen:	diverse uitgaven i.v.m. bouw nieuwe Bos en Duinschool					1.625.001
	vaststelling Nota reserves en voorzieningen 2017/opheffen voorziening					
44. Egalis.voorz.rioleringen	3.934.765	-	-	-	380.307	3.554.458
Voorziening egalisatie rioleringen: het voorkomen van fluctuaties in het tarief rioolrecht.						
Overige aanwendungen:	nadelig saldo 2016 rioolexploitatie					380.307

3.2 OVERIGE OVERZICHTEN

3.2.1 OVERZICHT BATEN EN LASTEN

(Bedrag x € 1.000)	L A S T E N 2016				B A T E N 2016				Kolom
	1	2	3	4	5	6	7	8	8-4
Programma's excl. reserves	Begr. primair	Begr. na wijziging	Rekening	Verschil	Begr. primair	Begr. na wijziging	Rekening	Verschil	Saldi
Programma 01	-8.151	-8.647	-8.383	264	737	757	817	60	323
Programma 02	-7.356	-7.436	-7.647	-210	817	815	722	-92	-303
Programma 03	-6.637	-6.535	-5.364	1.171	654	654	457	-197	974
Programma 04	-4.754	-5.331	-5.252	79	2.542	2.990	2.772	-218	-138
Programma 05	-7.935	-8.269	-8.699	-429	6.789	6.932	8.202	1.270	841
Programma 06	-7.219	-7.472	-7.507	-35	1.587	1.666	2.122	456	421
Programma 07	-470	-704	-866	-162	28.333	28.846	28.623	-223	-385
Programma 08	-5.879	-6.667	-6.015	652	6.320	7.111	6.512	-600	53
Totaal	-48.400	-51.061	-49.731	1.330	47.779	49.770	50.226	456	1.786

Toevoeging/ Onttrekking res.									
Programma 01					25	25	3	-22	-22
Programma 02					58	55	55		
Programma 03									
Programma 04									
Programma 05					5	5	5		
Programma 06	-424	-424	-424		490	490	443	-46	-46
Programma 07	-180	-310	-6.957	-6.647	311	1.358	8.070	6.712	66
Programma 08	-53	-53	-47	6	403	380	374	-6	
Totaal	-657	-787	-7.427	-6.640	1.291	2.312	8.950	6.638	-3

Programma's incl. reserves				
Programma 01	-8.151	-8.647	-8.383	264
Programma 02	-7.356	-7.436	-7.647	-210
Programma 03	-6.637	-6.535	-5.364	1.171
Programma 04	-4.754	-5.331	-5.252	79
Programma 05	-7.935	-8.269	-8.699	-429
Programma 06	-7.643	-7.896	-7.931	-35
Programma 07	-650	-1.014	-7.822	-6.808
Programma 08	-5.932	-6.720	-6.061	659
Totaal	-49.057	-51.848	-57.159	-5.311

762	782	820	38
875	869	777	-92
654	654	457	-197
2.542	2.990	2.772	-218
6.794	6.937	8.207	1.270
2.076	2.155	2.565	410
28.644	30.204	36.693	6.489
6.723	7.491	6.885	-606
49.071	52.082	59.176	7.094

302
-303
974
-138
841
375
-319
53
1.783

Totaal lasten	-49.057	-51.848	-57.159	-5.311
Totaal baten	49.071	52.082	59.176	7.094
SALDI	13	234	2.018	1.783

3.2.2 BATEN EN LASTEN NAAR KOSTENSOORTEN

Economische categorie Baten	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016	Saldo 2016
2.1 Werkelijk ontvangen rente/dividend	689.603	504.060	-185.543
2.2 Toegerekende rente	180.146	180.145	-1
totaal 2. Rente en afschrijvingen	869.749	684.205	-185.544
3.2 Huren en pachten			
3.21 Huren	1.361.547	1.260.987	-100.560
3.22 Pachten	955.905	958.270	2.365
totaal 3.2. Huren en pachten	2.317.452	2.219.257	-98.195
3.3 Duurzame zaken			
3.31 Opbrengst grondverkoop	4.770.110	4.938.607	168.497
3.32 Overige verkopen duurzame zaken	45.000	46.148	1.148
totaal 3.3. Duurzame zaken	4.815.110	4.984.756	169.646
3.4 Overige goederen en diensten	9.461.477	9.753.628	292.151
totaal 3.4. Overige goederen en diensten	9.461.477	9.753.628	292.151
4.0 Belastingopbrengsten			
4.01 Belasting op producenten	8.022.061	8.210.432	188.371
4.02 Belasting op inkomen van gezinnen	2.490.008	2.500.606	10.598
totaal 4.0. Belastingopbrengsten	10.512.069	10.711.038	198.969
4.1 Overdrachten aan het Rijk			
4.11 Inkomensoverdrachten aan het Rijk	21.464.899	21.253.442	-211.457
totaal 4.1. Overdrachten aan het Rijk	21.464.899	21.253.442	-211.457
4.2 Overige inkomensoverdrachten			
4.21 Baten vergoeding/verhaal sociale uitkering	772.746	540.323	-232.423
4.22 Overige inkomensoverdrachten van overheid	47.995	28.351	-19.644
4.23 Overige inkomensoverdrachten	4.491	14.597	10.106
totaal 4.2. Overige inkomensoverdrachten	825.232	583.271	-241.961
totaal 4.3 Investeringsbijdragen/kapitaaloverdrachten	0	49.855	49.855
totaal 6.0 Reserveringen/voorzieningen	3.065.408	9.345.347	6.279.939
Totaal baten	53.331.396	59.584.799	6.253.403
totaal 6.3/Bouwgrondexploitatie	876.319	1.716.901	840.582
totaal 6.0/Saldo	-234.263	0	234.263
TOTAAL	53.973.452	61.301.701	7.328.249

Economische categorie Lasten	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016	Saldo 2016
1.1 Salarissen en sociale lasten	-11.477.660	-10.970.433	507.227
1.2 Sociale uitkeringen	-121.450	-466.880	-345.430
totaal 1. Salarissen en sociale lasten	-11.599.110	-11.437.313	161.797
2.1 Werkelijk betaalde rente	-618.142	-659.890	-41.748
2.2. Toegerekende rente	-180.145	-180.145	0
2.3 Afschrijvingen	-1.975.156	-1.975.156	0
totaal 2. Rente en afschrijvingen	-2.773.443	-2.815.190	-41.747

totaal 3.0 Personeel van derden	-430.489	-742.107	-311.618
totaal 3.1 Energie	-319.432	-416.475	-97.043
3.3 Duurzame zaken			
3.31 Kosten algemene plannen	-97.963	-60.935	37.028
3.33 Overige aankopen duurzame zaken	-68.660	-849.745	-781.085
totaal 3.3. Duurzame zaken	-166.623	-910.680	-744.057
3.4 Overige goederen en diensten			
3.41 Betaalde belastingen	-343.611	-372.686	-29.075
3.42 Betaalde pachten en erfpachten	-3.962	-1.043	2.919
3.43 Aankopen niet duurzame goederen	-17.067.367	-14.801.401	2.265.966
totaal 3.4. Overige goederen en diensten	-17.414.940	-15.175.130	2.239.810
4.1 Overdrachten aan het Rijk			
4.11 Inkomensoverdrachten aan het Rijk	-124.946	-193.232	-68.286
4.12 Vermogensoverdrachten aan het Rijk	-413	744	1.157
totaal 4.1. Overdrachten aan het Rijk	-125.359	-192.488	-67.129
4.2 Overige inkomensoverdrachten			
4.21 Subsidies aan marktproducenten	-2.751.148	-2.974.288	-223.140
4.22 Sociale uitkeringen in geld	-7.786.370	-6.170.065	1.616.305
4.23 Sociale verstrekkingen in natura	-2.754.892	-3.354.475	-599.583
4.24 Overige inkomensoverdrachten aan overheid	-1.997.659	-1.587.187	410.472
4.25 Overige inkomensoverdrachten	-46.322	-36.397	9.925
totaal 4.2. Overige inkomensoverdrachten	-15.336.391	-14.122.413	1.213.978
totaal 4.3 Investeringsbijdragen/kapitaaloverdrachten	-786.790	-7.427.157	-6.640.367
totaal 6.0 Reserveringen/voorzieningen	-509.553	-1.039.311	-529.758
Totaal lasten	-49.462.130	-54.278.264	-4.816.134
totaal 6.3/Bouwgrondexploitatie	-4.825.335	-5.005.869	-180.534
totaal 0.0/Stelposten	314.013	0	-314.013
TOTAAL	-53.973.452	-59.284.133	-5.310.681
SALDO JAARREKENING 2016			2.017.567

3.2.3 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

	INCIDENTELE BATEN 2016	BEGROOT	WERKELIJK
Product	PROGR.01: BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING	19.530	25.966
09	Terug ontvangst Bijdrage VRK	19.530	19.539
18	Inkomsten nevenfuncties college	0	6.427
Product	PROGR.02: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	12.764	27.226
11	MIN.OCW: onderwijsachterstandenbeleid	12.764	27.226
Product	PROGR.03: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	0	74.992
14	Terugontvangen Huishoudelijke hulp-toelage	0	60.593
14	Vergoeding regresovereenkomst WMO	0	14.400
Product	PROGR.04: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	400.094	247.834
14	Inburgering: bijdrage huur	12.947	17.345
14	Inburgering: bijdrage nutsverbruik	12.947	7.902
14	Bijdrage COA: maatschappelijke begeleiding	142.200	104.580
14	Bijdrage COA: GVA landelijk	112.000	104.699
25	Intertemp.vergoeding/BUIG	115.000	0
25	Participatiebudget Re-integratie: overige baten	0	3.857
25	Bijz.Bijstand etc.: Integratie uitkering WTCG	5.000	9.450
Product	PROGR.05: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	5.712.372	6.915.419
07	Reinwaterpark	0	13.625
07	Park Brederode	0	31.983
07	Oldenhove	0	12.400
07	GGZ in Geest Vogelenzang	0	70.072
07	Onderzoek supermarkt BBK	0	2.800
07	Landgoed Dennenheuvel	0	8.450
07	Project Vijverwegkerk	0	27.669
07	Terugontvangen boetebeding hypotheek	0	34.487
07	Subsidie Provincie NH: actl. Woningbeh.	14.495	14.495
07	Vijverpark (v.m. Marinehospitaal)	4.761.970	4.900.598
07	Haringbuys	935.907	1.798.841
Product	PROGR.06: BUITENRUIMTE	115.000	154.322
01	Vergoedingabri's en euro panels	0	7.862
01	Terugontvangen kosten straatwerk	100.000	126.417
04	Opbrengst verkopen tractie	5.000	6.188
08	Bijdr.Provincie N-H: duurzaamheid	0	5.976
08	Bijdr.Provincie N-H DE particulieren	10.000	7.880
Product	PROGR.07: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	1.286.873	7.956.985
05	Bijdrage inhuur administratief juridisch medewerker	20.000	20.000
05	Eénmalige vergoeding KPN (kpl. Gem.huis)	31.000	6.005
05	Verkoop duurzame goederen (grond)	89.799	181.322
05	Verkoop duurzame goederen (gebouwen)	40.000	39.961
22	Hondenbelasting (voorgaande jaren)	0	-1.059
22	Afwikkeling balansposten	0	51.756
22	Algemene uitkering oude jaren	50.498	-116.000
22	Reservemut: Jaarrekening 2015/Nota reserves-voorzieningen	0	6.719.424
22	Aanwending flexibele algemene res: budgetoverheveling	780.576	780.576
22	Bijdrage bestemmingsreserve Centrale huisvesting	275.000	275.000

Product	PROGR.08: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES	1.004.388	267.369
02.1	Bijdrage HHR Rijnland: watersysteem BBK	388.000	0
02.1	Terug ontvangst Werk voor derden (rioolaansluitingen)	0	16.537
02.1	Aanwending egalisatievoorziening rioleringen	581.388	250.832
03.1	Aanwending egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	35.000	0
	TOTAAL	8.551.021	15.670.113

	INCIDENTELE LASTEN 2016	BEGROOT	WERKELIJK
Product	PROGR.01: BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING	-507.082	-415.491
09	Brandweezorg/-veiligh.BLD.	-43.000	-41.126
18	Frictiekosten reorganisatie	-190.005	-34.894
18	Invoering wabo/durp/bag	-56.303	-10.651
18	Project verlaging regeldruk	-10.000	-4.528
18	Inhuur personeel griffie	0	-113.401
18	Aanschaf pc's raadsleden	0	-4.102
18	Wachtgeld burgemeester (oud)	-92.650	-83.436
20	Software digitaal werken	-30.000	-17.700
20	Participatieladder	-5.124	-5.888
20	Communicatie participatiebeleid	-80.000	-88.338
kpl	Vergoeding verplaatsingskosten	0	-11.427
Product	PROGR.02: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	-87.764	-224.726
11	Onderwijskundige vernieuwing	-75.000	-75.000
11	Onderwijs achterstandenbeleid	-12.764	-27.226
12	Garantstelling kinderdagopvang De Ballon	0	-122.500
Product	PROGR.03: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-75.469	-22.671
14	Huishoudelijke hulptoelage	-75.469	-17.287
14	Veilig Thuis-crisisinterventie	0	-5.385
Product	PROGR.04: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	-237.856	-346.183
14	Inburgering: aanpassing gebouw	-200.000	-262.945
14	Inburgering: Borg gebouwen	-23.356	-23.356
14	Inburgering: Communicatie	-4.500	-17.459
14	Inburgering: Overige advieskosten	-10.000	-10.000
25	BBZ: aanpassing latente schuld Rijk	0	-32.422
Product	PROGR.05: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	-5.900.060	-6.444.206
07	Ontwikkeling Bloemendaal aan Zee	-7.921	-3.496
07	Park Brederode	0	-4.130
07	Oldenhove	0	-1.900
07	Geestgronden Bennebroek	0	-4.551
07	Vogelenzang Vitaal	-80.000	-25.687
07	Inhuur flexibele schil	-79.262	-81.103
07	Project Vijverwegkerk	0	-16.137
07	Storting voorziening risico's grondexploitatie	0	-315.000
07	Prestatie afspraken	-10.000	-430
07	Onderzoek herinrichting winkelstraat	-25.000	-2.860
07	Vijverpark (Marinehospitaal)	-4.761.970	-4.923.930
07	Haringbuys	-935.907	-1.064.983
Product	PROGR.06: BUITENRUIMTE	-310.821	-354.642
01	Kleine verkeersmaatregelen	-16.000	-16.000
01	Led Zebraverlichting	-80.000	-81.514

01	Storting voorziening Rationeel wegbeheer	0	-71.231
01	Straatwerk nutsbedrijven	-100.000	-91.474
02.2	Uitvoeren baggerplan Rottegat	-49.920	-49.920
04	Vervangen hakselaar	-19.000	-19.653
04	Geluidshinder speelterrein Vondelstraat	-20.000	0
08	DE subsidies particulieren	-20.000	-19.850
08	Stimulering DE non-profit organisaties	-5.901	-5.000
Product	PROGR.07: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-777.375	-7.127.791
05	Inhuur administratief juridisch medewerker	-110.415	-90.212
05	Storting flexibele alg. res.: verkoop duurzame goederen	-129.799	-128.200
05	Geluidswal Vogelenzang	-112.000	0
22	Div. aanpassingen gemeentehuis	-275.000	-104.965
22	Storting voorz.Dub.deb. GBKZ	0	-103.527
22	Res.mut: Jaarrekening 2015/Nota reserves-voorzieningen	0	-6.648.193
22	Wegwerken achterstanden dynamische archief	-120.000	-52.693
22	Harmonisatie software BLD/HST	-30.161	0
Product	PROGR.08: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES	-1.004.388	-267.369
02.1	Inrichten meetlocaties	-100.000	-53.386
02.1	Basis rioleringsplan	-35.000	-7.299
02.1	vGRP 2016-2020	-25.000	-14.099
02.1	Watersysteem Bennebroek	-729.388	-115.939
02.1	Bijdrage inhuur administratief juridisch medewerker	-20.000	-20.000
02.1	Aanleg beschoeiing de Wetering	-60.000	-56.646
03.1	Verplaatsen KCA-depot	-35.000	0
	TOTAAL	-8.900.815	-15.203.079

3.2.4 STRUCTURELE EFFECTEN OP DE RESERVES

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2016		
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	Baten €	Lasten €	Saldo €	Baten €	Lasten €	Saldo €	Baten €	Lasten €	Saldo €
Dekkingsreserve rioolvernieuwingen	182.603	108.100	74.503	182.603	108.100	74.503	182.603	108.100	74.503
Dekkingsreserve riolering buitengebied	39.793	14.434	25.359	39.793	14.434	25.359	39.793	14.434	25.359
Dekkingsreserve bergingscapaciteit riolering	104.383	56.289	48.094	104.383	56.289	48.094	104.383	56.289	48.094
Dekkingsreserve duurzaam dorpshuis Vogelenzang	3.641	1.322	2.319	3.641	1.322	2.319	3.640	1.322	2.319
Dekkingsreserve renovatie Wilhelminatoren	4.967		4.967	4.967		4.967	4.967		4.967
Dekkingsreserve Gymnastieklokaal Kl. Sparrenlaan	15.972		15.972	15.972		15.972	15.972		15.972
Dekkingsreserve Sporthal de Kooi	19.664		19.664	19.664		19.664	19.664		19.664
Dekkingsreserve duurzame bedrijfswagens	3.625		3.625	3.625		3.625	3.625		3.625
Dekkingsreserve toplaag kunstgras BSM	11.674		11.674	11.674		11.674	11.674		11.674
Dekkingsreserve sportlaag kunstgras BSM	1.717		1.717	1.717		1.717	1.717		1.717
Dekkingsreserve onderbouw kunstgras BSM	2.060		2.060	2.060		2.060	2.060		2.060
Dekkingsreserve toplaag veld 2 BSM	3.687		3.687	3.687		3.687	3.687		3.687
Dekkingsreserve realisatie gemeentelijke huisvesting	227.625		227.625	227.625		227.625	216.904		216.904
Dekkingsreserve losse inrichting gem. huisvesting	71.000		71.000	71.000		71.000	74.648		74.648
Egalisatiereserve begraafplaatsen	73.932	53.060	20.872	53.060	53.060	0	46.833	46.833	0
Reserve rationeel wegbeheer	451.000	423.786	27.214	451.000	423.786	27.214	404.573	423.786	-19.213
Reserve explosievenopruiming	25.000		25.000	25.000		25.000	3.110		3.110
Totaal structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	1.242.343	656.991	585.352	1.221.471	656.991	564.480	1.139.853	650.763	489.090

3.2.5 WET NORMERING TOPINKOMENS

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van regelgeving die van toepassing is op de gemeente Bloemendaal. Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor gemeente Bloemendaal is € 179.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen".

"Topfunctionarissen" zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De bezoldiging van deze functionarissen wordt hieronder weergegeven:

Bedragen x € 1	Mevrouw W. Atsma	De heer mr. A. Ph. van der Wees	Mevrouw drs. K. A. van der Pas
Functie(s)	Gemeente-secretaris	Adviseur	Griffier
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/3
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	ja	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum*	179.000	179.000	44.627
Bezoldiging 2016			
Beloning	95.955	107.533	26.678
Belastbare onkostenvergoedingen	0	596	245
Beloningen betaalbaar op termijn	13.256	13.509	2.686
<i>Subtotaal</i>	<i>109.211</i>	<i>121.638</i>	<i>29.609</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	109.211	121.638	29.609
Gegevens 2015			
Duur dienstverband in 2015	1/8 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2015			
Beloning	37.251	98.082	90.546
Belastbare onkostenvergoedingen	0	209	533
Beloningen betaalbaar op termijn	5.677	14.016	11.100
Totaal bezoldiging 2015	42.928	112.307	102.179
Individueel WNT-maximum	74.167	178.000	178.000

Bedragen x € 1	De heer G. de Graaf	Mevrouw I. van Tienhoven	Mevrouw M. van de Plasse
Functie(s)	Griffier a.i.	Griffier a.i.	Griffier a.i.
Duur dienstverband in 2016	25/2 - 13/11	28/10 - 17/11	1/10 - 28/10 24/11 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	0,8
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee

(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	nee	nee
Individueel WNT-maximum*	128.978	16.000	41.600
Bezoldiging 2016			
Beloning	46.619	5.748	24.400
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	5.609	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>52.228</i>	<i>5.748</i>	<i>24.400</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	52.228	5.748	24.400
Gegevens 2015			
Duur dienstverband in 2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging 2015			
Beloning	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* $y = \frac{x \cdot a \cdot t}{365}$ waarbij: y = individueel WNT-maximum, x = voor instelling geldend WNT-bezoldigingsmaximum, a = deeltijdfactor (maximaal 1,0 fte) en b = functieduur in kalenderdagen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

3.2.6 SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

158

		Kopie beschikingsnummer	Cumulatie besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatie overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: E27B/06	Deze indicator is bedoeld voor de tenuitvoerlegging van de juf-trail en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tenuitvoerlegging van de juf-trail en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Aardcontrolen.vt Indicatornummer: E27B/06	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
		1 45475560-3283 Bredaonderaan	€ 750.000	€ 1.034.201	n.v.t.	JA	
		2 45475560-3284 Leeuwarden	€ 95.150	€ 145.905	n.v.t.	JA	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 65 Participatiewet_gemeentebed 2016	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) ICDAW	Baten (jaar T) ICDAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) ICDAW	Baten (jaar T) ICDAW (exclusief Rijk)
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G2/01	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wel. Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICDAW)	I.2 Wel. Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICDAW)	I.3 Wel. Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICDAW)	I.3 Wel. Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICDAW)
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G2/01	€ 2.437.203	€ 119.005	€ 445	€ 14.854	€ 451
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wel. werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G2/12
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G2/07	€ 14.235	€ 14.512	€ 3.504	€ 0	JA
		Besteding (jaar T) levensonderhoud geestelijke zelfstandigen (exclusief Bbz)	Baten (jaar T) levensonderhoud geestelijke zelfstandigen (exclusief Bbz)	Baten (jaar T) levensonderhoud geestelijke zelfstandigen (exclusief Bbz) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bbz)	Besteding (jaar T) Bob
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G3/01	€ 14.541	€ 28.405	€ 3.983	€ 0	Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G3/05
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		€ 11.042	€ 0
		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G3/07	€ 0	€ 0			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentebed 2016	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004			
		Besluit		Aardcontrolen.vt Indicatornummer: G3/08			

CONTROLEVERKLARING

Accountants

**BAKER TILLY
BERK**

Aan de raad van de
Gemeente Bloemendaal

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de gemeente Bloemendaal te Overveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeente Bloemendaal op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. het overzicht van baten en lasten over 2016;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Bloemendaal zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 572.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente Bloemendaal.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Bloemendaal;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 15 juni 2017

Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

drs. E.C.J. Moens RA

3.2.7 KOSTENPLAATSEN

Voor inzicht in de kostenverdeling wordt gebruik gemaakt van kostenplaatsen en kostendragers. Een kostenplaats is een onderdeel in de organisatie dat, ten dienste van het productieproces, een bepaald soort functie uitoefent ten behoeve van verschillende kostendragers (producten / programma's).

De op de kostenplaatsen verzamelde kosten worden - via verdeelsleutels - doorbelast naar kostendragers en andere kostenplaatsen.

Er zijn zeven kostenplaatsen ingesteld:

1. Kapitaallasten;
2. Personeelslasten;
3. Bestuursapparaat;
4. Tractie en werkplaatsen;
5. Gemeenschappelijke belastingdienst (GBKZ);
6. Verzekeringen;
7. Milieustraat.

In de volgende tabel ziet u het totaal van de kosten per kostenplaats. Hieruit valt op te maken dat eerst kosten worden verdeeld over de kostenplaatsen (bijv. personeelslasten aan div. andere kostenplaatsen) en daarna aan de kostendragers (de programma's).

	1			2			3			4			5			6			7			8
Kostenplaatsen	Kap. Lasten			Pers. Lasten			Bestuursapp.			Tractie/wpl.			GBKZ			Verzekeringe n			Milieustraat			Tot.
(Bedragen x €1.000)	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	Begr.	Rek.	+ / -	sald i
Div. lasten	3.320	3.134	186	11.599	11.325	275	3.615	3.628	-13	-224	238	-14	-822	-878	-56	-165	-188	-24	-404	401	3	357
Toerek. van pers.lst.				0	0	0	2.117	2.024	93	-78	-72	7	1.113	1.116	-4	0	0	0	-147	138	10	106
Toerek. van kostenpl.				0	0	0	-85	-97	-11	-14	-14	0			0			0	-43	-30	13	2
Totaal lasten FMS	3.320	3.134	186	11.599	11.325	275	5.818	5.749	69	-316	323	-7	1.934	1.994	-59	-165	-188	-24	-595	569	26	465
Doorrek. aan kostenpl.	207	207	0	3.455	3.350	-106	43	30	-13						0	99	110	11			0	-108
Baten	841	428	-413				922	860	-62	5	6	1	1.368	1.403	35			0	82	66	-16	-455
T.I.v. programma's	2.272	2.499	-227	-8.144	-7.975	169	4.852	4.859	-7	-311	317	-6	-567	-591	-24	-65	-78	-13	-513	503	10	-98
Doorberekend aan programma's/kostendragers																						
1	-352	-352	0	-3.537	-3.449	89	2.280	2.195	85	-3	-3	0			0	-1	-3	-1			0	172
2	-838	-838	0	-942	-912	31	-303	-296	7	-2	-2	0			0	-46	-58	-12			0	25
3	-107	-107	0	-202	-198	4	-155	-152	4	0	0	0				-3	-3	0				7
4	-10	-10	0	-3	-3	0	-2	-2	0	0	0	0			0	0	0	0				0
5	-35	-35	0	-1.091	-1.146	-55	-838	-817	22	-1	-1	0			0	-5	-7	-1				-35
6	-470	-470	0	-1.612	-1.510	102	-772	-877	-105	-261	260	0	-13	-10	3	-8	-5	3	-196	205	-9	-6
7	546	319	-227	-208	-229	-21	-178	-174	4	-1	-1	0	-205	-216	-11	-1	-2	0	0	0	0	-255
8	1.006	1.006	0	-547	-528	19	-322	-345	-23	-43	-50	-6	-348	-364	-15	-1	-1	0	-317	298	19	-6

doorberekend	-	-		-	-		-		-		-		-		-		-		
	2.272	2.499	-227	-8.144	-7.975	169	4.852	4.859	-7	-311	317	-6	-567	-591	-24	-65	-79	-13	-513 503 10 -98
Specificatie doorberekening aan kostenplaatsen																			
Bestuursapparaat	-146	-146	0	-2.117	-2.024	93			0			0			0	-85	-97	-11	0 82
Tractie	-61	-61	0	-78	-72	7						0			0	-14	-14	0	0 7
GBKZ	0	0	0	-1.113	-1.116	-4			0			0			0			0	0 -4
Eigendommen			0			0			0			0			0			0	0 0
Verzekeringen			0			0			0			0			0			0	0 0
Milieustraat			0	-147	-138	10	-43	-30	13			0			0			0	0 23
Doorberekening	-207	-207	0	-3.455	-3.350	106	-43	-30	13	0	0	0				-99	-110	-11	0 0 0 108

3.2.7.1 KAPITAALLASTEN

Op deze kostenplaats worden alle rente- en afschrijvingskosten verantwoord.

De rentekosten hebben betrekking op rentebetalingen aan de BNG Bank (rente rekening-courant en geldleningen), rentebijbeschrijving aan reserves rioleringen en dorps huis, terug ontvangst rente van derden en toerekening aan projecten (activering).

De netto rentekosten worden tezamen met de afschrijvingen van de investeringen doorberekend aan de programma's. Het betreft hier de doorberekening van de kapitaallasten aan de programma's/producten.

Uit het overzicht blijkt dat er een nadeel is van € 227.000. In de ramingen is ervan uitgegaan dat er geld moest worden geleend om aan de lopende verplichtingen te voldoen (uitgaven gewone dienst, investeringen, grondexploitatie etc.). De liquiditeitspositie is grotendeels opgelost door het aantrekken van een langlopende geldlening bij de BNG en aantrekken van kasgeldleningen voor de periode van één maand en het rood staan bij de BNG. Het rentepercentage van een kasgeldlening en rood staan is beduidend lager dan het rentepercentage van de vaste geldlening. Het totale nadeel bedraagt € 42.000.

De rentetoerekening aan de projecten is € 185.000 lager dan geraamd. Dit heeft te maken met de voortgang afwikkeling complex Vijverpark te Overveen.

3.2.7.2 PERSONEELSLASTEN

De personeelslasten worden onderscheiden in directe en indirecte personeelslasten.

De directe personeelslasten worden *ineens* aan de kostendragers (programma's) toegerekend. Deze kosten hebben een directe relatie met de primaire bedrijfsprocessen (kernactiviteiten), zoals bijvoorbeeld de lasten van het bestuur, griffie, Muziekschool en die van het ambtelijk apparaat ter zake van de activiteiten van afdelingen dienstverlening, beleid en beheer.

De indirecte personeelslasten - *met name die van de ondersteunende afdeling Bedrijfsvoering* - worden via een omweg aan de programma's (kostendragers) toegerekend. Eerst naar andere kostenplaatsen en vervolgens vanuit die kostenplaatsen naar de programma's.

Doorberekening personeelslasten

De werkelijke personeelslasten van het bestuur, griffie, GBKZ en Muziekschool worden voor de werkelijke kosten verantwoord. Die van het ambtelijk apparaat worden volgens vast stramien op basis van het aantal productieve uren (gemiddeld productief uurtarief) doorgeboekt aan de programma's. Op fulltime basis is het aantal productieve uren van één fte bepaald op 1.534 uur. Improductiviteit zoals vakantie, ziekte, social talks, persoonlijke verzorging etc. is hierbij reeds in mindering gebracht.

Vergelijking personeelslasten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire Begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4 - 3)
Totaal	-11.568	-11.599	-11.325	275

Ten opzichte van de begroting is er per saldo sprake van een onderschrijding van + € 275.000. Deels heeft dit betrekking op onderuitputting, uitbreiding en verschillen op sociale lasten.

Het verschil kan als volgt gespecificeerd worden:

1.	Bestuur	-	19.000
2.	Bestuursdienst en overige personeelslasten	+	176.000
3.	Directe personeelslasten bestuursdienst	+	106.000

4.	GBKZ	-	4.000
5.	Muziekschool	+	15.000
	Totaal	+	275.000

- Ad. 1. Lagere loonkosten i.v.m. voortijdig vertrek burgemeester en wethouders, hier staat tegenover betaalde wachtgelden aan oud burgemeester en wethouders.
- Ad. 2. Dit betreft een saldo van "plussen en minnen" (voordeel onderuitputting wegens vacatures, overwerk, ww verplichtingen vm.personeel, tijdelijk personeel etc.).
- Ad. 3. Betreft lagere directe personeelslasten dit is voornamelijk veroorzaakt door het voortijdig vertrek van de griffier en plaatsvervangend griffier.
- Ad. 4. Behoeft geen toelichting.
- Ad. 5. De onderschrijding wordt veroorzaakt door lagere lesuren muziekdocenten.

3.2.7.3 KOSTENPLAATS BESTUURSAPPARAAT

Op deze kostenplaats worden alle kosten verzameld die betrekking hebben op de overhead.

De overheadkosten bestaan uit kantoorkosten en de indirecte personeelslasten voor ondersteunende activiteiten.

De kantoorkosten bestaan uit apparaatskosten zoals huisvesting, automatisering, facilitaire voorzieningen en inkoop. De indirecte personeelslasten hebben betrekking op de ondersteunende activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering (zie bij personeelslasten).

De overhead en indirecte personeelslasten worden op basis van het aantal productieve uren toegerekend aan de programma's (kostendragers/ kernactiviteiten).

Vergelijking kosten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire Begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4 - 3)
Lasten	-5.475	-5.818	-5.749	+ 69
Baten	892	922	860	- 62
Saldo	-4.583	-4.896	-4.889	+ 7

De primaire raming van de overheadkosten (kolom 3 - 2) is diverse keren bijgesteld. Er is een budget voor Harmonisatie software BLD/HST (- € 30.161) overgeheveld van 2015 naar 2016. Tevens zijn er budgetten per saldo via de Nieuwe voorstellen - € 92.183, Voorjaarsnota + € 70.978 en Najaarsnota € 118.421 (eenmalige vergoeding KPN, diverse budgetten inzake telefonie, dynamisch archief, kapitaallasten, aanpassen energiekosten Brouwerskolk/gem.huis Bennebroek en hogere bijdrage GRIT) aangepast.

De vergelijking tussen de bijgestelde begroting (kolom 3) en de rekening (kolom 4) resulteert in een overschot van + € 7.000. Deze overschrijding heeft grotendeels betrekking op de volgende onderwerpen:

a. Beheer eigendommen				
	Het totale budget bedraagt incl. inkomsten	-	910.000	
	De uitgaven en inkomsten bedragen	-	<u>804.000</u>	
	Lagere uitgaven/lagere inkomsten			+ 106.000

Betreft het beheer van het gemeentehuis in Bloemendaal en Bennebroek, de Brouwerskolk, Centraal Service Punt en de werf in Bennebroek.

De lagere uitgaven hebben voornamelijk betrekking op:

• Hogere energiekosten	-	35.000
• Lagere telefoonkosten	+	19.000
• Diverse aanpassingen gemeentehuis	+	170.000
• Lagere vergoeding KPN	-	25.000
• Hogere kosten schoonmaak CSP	-	21.000
• Diversen per saldo	-	<u>2.000</u>
	+	106.000

b. Facilitaire voorzieningen

Het totale budget bedraagt incl. inkomsten	-	2.644.000
De uitgaven en inkomsten bedragen	-	<u>2.375.000</u>

Lagere uitgaven/inkomsten	+	269.000
---------------------------	---	---------

De lagere uitgaven hebben voornamelijk betrekking op:

• • Lagere uitgaven wegwerken dynamisch archief	+	67.000
• • Lagere uitgaven kantoorat. etc.	+	41.000
• • Hogere uitgaven koffievz./catering	-	22.000
• • Hogere uitgaven schoonh.gem.huis	-	32.000
• • Lagere personeelslasten GRIT	+	28.000
• • Lagere uitgaven automatisering (van dit bedrag is € 30.000 inzake harmonisatie software BLD/HST overgeheveld naar 2016).	+	234.000
• • Diversen per saldo	-	<u>13.000</u>
	+	269.000

c. Financiën en organisatieontwikkeling

• Het totale budget bedraagt incl. inkomsten	+	203.000
• De uitgaven en inkomsten bedragen	+	<u>225.000</u>

- Hogere uitgaven	-	22.000
-------------------	---	--------

De lagere uitgaven hebben betrekking op:

• Lagere overhead regio gem.	-	34.000
• Lagere personeelslasten	+	14.000
• Diversen per saldo	-	<u>2.000</u>

d. Personeelsaangelegenheden

Het totale budget bedraagt incl. inkomsten	-	1.138.000
De uitgaven en inkomsten bedragen	-	<u>1.484.000</u>

Hogere uitgaven/inkomsten	-	346.000
---------------------------	---	---------

De hogere uitgaven hebben voornamelijk betrekking op:

•	• Hogere inhuur extern personeel	-	319.000
•	• Hogere ontvangsten t.b.v. pers.	+	41.000
•	• Hogere onkostenvergoedingen	-	65.000
•	• Diversen per saldo	-	<u>3.000</u>
		-	346.000

Totaal onderschrijding

+ 7.000

3.2.7.4 TRACTIE / WERKPLAATSEN

De kosten van de kostenplaats bestaan uit personeelslasten, onderhoudskosten, benzine/diesel, verzekeringen en kapitaallasten.

De kosten van de tractie worden op basis van het aantal productieve uren doorberekend.

Vergelijking kosten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4-3)
Lasten	- 361	- 316	- 323	- 7
Baten	+ 2	+ 5	+ 6	+ 1
Totaal	- 359	- 311	- 317	- 6

De primaire raming van de overheadkosten (kolom 3 – 2) is diverse keren bijgesteld. De budgetten zijn per saldo via de Nieuwe voorstellen + € 42.000, Voorjaarsnota + € 4.000 (vervallen aanschaf waterwagen en overige diverse budgetten) aangepast.

Het nadelig verschil heeft voornamelijk betrekking op:

lagere personeelslasten	+	7.000
lagere motorrijtuigenbelasting	+	22.000
hogere kosten onderhoud werf	-	15.000
hogere kosten onderhoud tractie	-	16.000
per saldo diversen	-	<u>4.000</u>
	-	<u>6.000</u>

3.2.7.5 BELASTINGEN (GEMEENTEBELASTINGEN KENNERMERLAND ZUID, GBKZ)

De gemeenschappelijke belastingdienst verricht werkzaamheden voor de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede/Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.

Met ingang van 1 juli 2011 is de gemeenschappelijke regeling herzien.

De dienst maakte onderscheid in kosten van basispakketten (OZB, Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Hondenbelasting) en optionele pakketten (leges en andere kleine heffingen).

De kosten van de basispakketten werden verrekend op basis van het aantal WOZ-objecten. Die van de optionele pakketten op basis van de formatieomvang/uren.

Met ingang van 1 juli 2011 worden de kosten toegerekend op basis van de aantallen per gemeenten binnen een kalenderjaar gegenereerde output voor de uitvoering van de WOZ (aantal verstuurde WOZ-beschikkingen), de heffing (totaal aantal opgelegde aanslagregels per kalenderjaar) en de invordering (totaal aantal verstuurde aanslagbiljetten per kalenderjaar).

De kostenplaats wordt belast met overheadkosten (huisvesting, opleiding, druk/bindwerk, porti etc.) gebaseerd op het aantal formatieplaatsen van de uitvoeringsorganisatie vermenigvuldigd met de overheadkosten per formatieplaats gebaseerd op het door de Directie Accountancy Rijksoverheid van het ministerie van Financiën vastgestelde tarief voor overheadkosten (DAR-tarief 2012 € 29.334), in het voorgaande jaar.

Het kostenplaatsverschil – totaal kosten minus bijdragen deelnemende gemeenten = aandeel gemeente Bloemendaal - wordt toegerekend aan programma 6 buitenruimte (parkeren), programma 7 algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en programma 8 bedrijfsmatige exploitaties (rioleringen en afvalverwijdering).

Vergelijking kosten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4-3)
Lasten	- 1.934	- 1.934	- 1.994	- 60
Baten	+ 1.368	+ 1.368	+ 1.403	+ 35
Totaal	- 56	- 56	- 591	- 535

Het nadelig verschil ad - € 24.000 heeft grotendeels betrekking op hogere personeelslasten en hogere proces-/griffiekosten inzake de WOZ.

Op programma 7 zijn extra incidentele baten (€ 36.000 voor aanmanings- en rentekosten) inzake de invordering verantwoord.

3.2.7.6 VERZEKERINGEN

Op deze kostenplaats worden de kosten van opstal-, inbraak- en WA-verzekeringen verantwoord. Daarnaast ook de kosten voor uitvoering van de verzekeringsportefeuille. Deze laatste kosten worden over de verzekeringen verdeeld en vervolgens worden de verzekeringskosten toegerekend op basis van werkelijke kosten. Dus kosten voor gebouwen onderwijs aan programma 2, cultuur/recreatie aan programma 2 en gebouwen gemeentehuis, Brouwerskolk en Bennebroek aan de kostenplaats bestuursapparaat.

Vergelijking kosten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4-3)
Totaal	- 16	- 16	- 188	- 172

De primaire begroting is met Nieuwe voorstellen 2016 + € 1.000 (lagere WA verzekering) aangepast. De kosten in 2016 voor brandverzekeringen vallen - € 17.000 nadeliger uit, W.A. en overige verzekeringen vallen - € 7.000 nadeliger uit.

3.2.7.7 MILIEUSTRAT

Behoudens sloopafval kunnen burgers het overig afval gratis bij de milieustraat aanbieden. Burgers uit bijvoorbeeld Zandvoort mogen ook vuil aanbieden, echter zij moeten voor elk vuilaanbod betalen. Naast de personeelskosten bestaan de overige kosten voornamelijk uit onderhoud en verwerken/afvoeren van het vuil. De kosten worden op dezelfde wijze toegerekend als bij de verzekeringen.

Vergelijking kosten (bedragen x € 1.000)

1. Omschrijving	2. Primaire begroting	3. Begroting (na wijz.)	4. Rekening	5. Verschil (4-3)
		59		2
Lasten	- 561	- 5	- 569	+ 6
	7	8	6	1
Baten	+ 9	+ 2	+ 6	- 6
Saldo	- 482	- 3	- 503	+ 10

De primaire begroting is met Nieuwe voorstellen 2016 - € 31.000 (verplaatsen KCA depot - € 35.000 en hogere stortkosten + € 3.000) en in de Voorjaarsnota 2016 + € 1.000 (lager aandeel kostenplaats bestuursapparaat) aangepast.

Het voordeel bij de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet verplaatsen van KCA depot + € 35.000 en hogere stortkosten - € 9.000 (grof vuil en groenafval). De lagere baten - € 16.000 hebben betrekking op lagere stortkosten van derden.

BIJLAGEN

PORTEFEUILLEVERDELING

Het college van burgemeester en wethouders (b&w) bestaat uit waarnemend burgemeester dhr. B. Schneiders, wethouder dhr. N. Heijink, wethouder dhr. A. van Rijnberk en wethouder dhr. R. Kruijswijk. Elk collegelid beheert een zogenoemde portefeuille: een aantal onderwerpen met betrekking tot de gemeentelijke taken en dienstverlening.

Waarnemend burgemeester mr. B.B. (Bernt) Schneiders

Portefeuille:

- De wettelijke taken ex art 170* t/m 180 Gemeentewet
- Openbare orde en veiligheid (inclusief brandweer, politie, BOA's, rampenbestrijding, APV, Reddingsbrigade)
- Integrale handhaving / handhavingsbeleid (wettelijke taken)
- Integriteitsbeleid
- Beleid(skaders) communicatie en burgerparticipatie (de burger)
- Representatie en externe betrekkingen
- Verkiezingen
- Naturalisatie(ceremonie)

*) De wettelijke taken komen niet in de plaats van primair toebedeelde portefeuilles, maar zijn aanvullend vanuit kwalitatieve toets.

Wethouder N.A.L. (Nico) Heijink (VVD) - 1e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Financiële en juridische zaken
- Economische zaken (inclusief winkelstraten)Beheer eigendommen (inclusief aandelen in nutsbedrijven, grondbezit)
- Subsidiebeleid
- Personeelszaken
- Dienstverlening (burgerzaken, bodedienst, receptie, handhaving)
- Inkoop
- (Regionale) Samenwerking
- Sport
- Strandzaken
- Volksgezondheid/gezondheidszorg
- Bouwzaken (vergunningen, welstand, aanleg- en sloopvergunningen)

Projectwethouder voor:

- Park Brederode
- Park Vogelenzang (GGZ inGeest terrein Bennebroek)
- Vitaal Vogelenzang

Wethouder A.T. (Ton) van Rijnberk (D66) – 2e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Transitie en transformatie Sociaal Domein
- Zorg en welzijn
- Jeugd, jeugdzorg en jongerenwerk, kinderopvang
- Onderwijs
- Cultuur (inclusief Gemeentelijke Muziekschool)
- Ouderenbeleid
- Wonen
- Statushouders

Projectwethouder voor:

- Reinwaterpark
- Dennenheuvel
- Sociale woningbouw

Wethouder R. (Richard) Kruijswijk (Groen Links) - 3e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Ruimtelijke Ordening (o.m. structuurvisie, bestemmingsplannen, Omgevingswet) en omgevingsdienst
- Natuur (o.m. beleid groenvoorziening, onderhoud), milieu en duurzaamheid
- Monumenten
- Verkeer en wegbeheer
- Water(wegen) en riolering
- Reiniging en afvalverwijdering
- Speelvoorzieningen
- Automatisering (ICT)
- Sociale zaken (IASZ)

Projectwethouder voor:

- Landgoederen (inclusief loket Landgoedeigenaren)
- Haringbuys
- Oldenhove
- Vijverpark

KERNGEGEVENS

Sociale structuur

Aantal inwoners (31-12-2016)	
Jongeren (0 t/m 19 jaar)	5.714
Middengroep (20 t/m 64 jaar)	11.159
Ouderen (65 jaar en ouder)	5.964
Totaal	22.837

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	4.534
Waarvan binnenwater (in ha)	69
Aantal woonruimte/-functie (FVW)	9.885

CONTACTGEGEVENS

Bloemendaalseweg 158
2051 GJ Overveen
Telefoonnummer: 14 023
Email: gemeente@bloemendaal.nl
Faxnummer: 023-5225 566
Postadres: Postbus 201, 2050 AE Overveen
KvK-nummer: 34359304
BTW-nummer: NL001509822B02
Bankrekeningnummer (IBAN): NL21 BNGH 028.50.01.205
De BIC-code van de BNG: BNGHNL2G
www.bloemendaal.nl

ANALYSE BEGROTINGSRECHTMATIGHEID 2016

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

'Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.'

Er zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de Commissie BBV, ten minste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:

Omschrijving	Rechtmatig en telt mee voor het oordeel €	Onrechtmatig en telt niet mee voor het oordeel €
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	*	
2. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen	*	
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		*
4. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		*
5. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		*
6. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		*
6b. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	*	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a. Jaar van investeren		*
7b. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	*	

In de volgende tabel is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per "soort" begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per "soort" begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven. Zoals uit het overzicht van hoofdstuk 3.2.1 (overzicht baten en lasten) blijkt, zijn bij de programma 2, 5, 6

en 7 de ramingen van de lasten overschreden. In principe kan dit consequenties hebben voor het accountantsoordeel over de begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening en jaarverslag.

Aangezien een lastenoverschrijding op programmaniveau een saldo is van meerdere programmaonderdelen, is het mogelijk dat de nadere uitsplitsing van de overschrijdingen kan leiden tot een hoger bedrag aan overschrijdingen dan het saldo op het programma. Op bepaalde programmaonderdelen zijn ook lagere lasten dan begroot gerealiseerd. Deze zijn in het kader van de beoordeling van de begrotingsrechtmatigheid buiten beschouwing gelaten tenzij deze relevant zijn voor de beoordeling.

Programma	Saldo lasten	Over-/overschrijding	Rechtmatigheid
1 Bestuur, organisatie en dienstverlening	260.000	Onderschrijding	Rechtmatig
2 Onderwijs, jeugd, sport en cultuur	-210.000	Overschrijding	Rechtmatig-2
3 Maatschappelijke ondersteuning	1.171.000	Onderschrijding	Rechtmatig
4 Sociale zaken en participatie	79.000	Onderschrijding	Rechtmatig
5 Ruimtelijke ordening en wonen	-429.000	Overschrijding	Rechtmatig-1
6 Buitenruimte	-35.000	Overschrijding	Rechtmatig-1
7 Algemene dekkingsmiddelen	-162.000	Overschrijding	Rechtmatig-1
8 Bedrijfsmatige exploitaties	652.000	Onderschrijding	Rechtmatig

Bij programma 2 is sprake van een kostenoverschrijding, deze wordt vooral veroorzaakt door de lasten voor het jeugdhulp (betreft sociaal domein).

Bij programma 5 is sprake van een overschrijding, vooral veroorzaakt door de liquidatie van de grondexploitatie. Deze overschrijding wordt gecompenseerd door de opbrengsten uit de exploitaties.

Bij programma 6 is sprake van een lichte overschrijding als gevolg van o.a. het omzetten van de bestemmingsreserve rationeel wegbeheer naar een voorziening.

Bij programma 7 is sprake van een overschrijding, vooral veroorzaakt door storting voorziening dubieuze debiteuren GBKZ en herijking voorziening dubieuze debiteuren.

Conclusie:

Alle overschrijdingen zijn rechtmatig.

VERLOOP INVESTERINGEN

Rek. jaar 1	Wijz nr. 2	Grootboeknummer 3	Omschrijving 4	Verstrekt investeringsbedrag 5	Totaal geactiveerde uitg./ink. t/m dienstjaar 2016 6	Overschrijding (-) of restant naar 2017 78	Afsluiten, intrekken of meenemen wanneer gereed 9
Beschikbaar gestelde kredieten die nog niet zijn afgewikkeld							
			Jaar waarin investering is beschikbaar gesteld	Verstrekt investeringsbedrag	Totaal geactiveerde uitg./ink. t/m dienstjaar 2016	Restant per heden	
			Investerings 2009	50.000,00	10.313,37	39.686,63	
			Investerings 2012	239.000,00	238.999,14	0,86	
			Investerings 2013	1.125.213,00	1.043.670,73	81.542,27	
			Investerings 2014	5.332.928,00	4.271.922,19	1.061.005,81	
			Investerings 2015	4.615.183,00	3.347.875,28	1.267.307,72	
			Investerings 2016	719.469,00	689.702,92	29.766,08	
			Totaal	12.081.793,00	9.602.483,63	2.479.309,37	
11.30 - Bedrijfsgebouwen							
2014	009	000210017	Centraal Servicepunt Bennebroek	973.000,00	1.007.187,01	212,99	Afsluiten
2016	012	000210017	Centraal Servicepunt Bennebroek	34.400,00			
				1.007.400,00	1.007.187,01	212,99	
2014	009	000210717	Bijdrage provincie CSP Bennebroek	-73.000,00	-72.631,00	-369,00	Afsluiten
2016	013	000210018	Aanpassen raads- en burgerzaal	67.000,00	0,00	67.000,00	Meenemen
2015	008	048010034	Nieuwb. Bos en Duinschool-gymzaal	4.538.000,00	4.131.451,73	406.548,27	Afsluiten
2015	008	048010734	Bijdrage brandverzek.Bos en Duin	-2.978.154,00	-2.936.361,66	-41.792,34	Afsluiten
2013	000	048010030	Sparrenboschool: nieuwbouw	409.785,00	409.785,00	0,00	Afsluiten
2014	002	048010033	Theresiaschool: uitbr.gymlokaal	50.000,00	0,00	50.000,00	Meenemen
2015	010	048010035	Vondelschool: inpandige aanpassing	365.000,00	365.000,00	0,00	
2016	007	048010035	Vondelschool: inpandige aanpassing	57.000,00	56.900,00	100,00	
				422.000,00	421.900,00	100,00	Afsluiten
2016	000	048010037	Kon. Wilhelminaschool: uitbreiding	400.000,00	0,00	400.000,00	Meenemen

				3.843.031,00	2.961.331,08	881.699,92		
				11.40 - Grond-/weg-/waterbouwkundige werken				
2012	000	021040112	Renovatie asfalt voetpaden	239.000,00	238.999,14	0,86	Afsluiten	
2013	000	021040113	Wegreconstr.Leeuwrik/Nachteg.ln.	395.000,00	366.400,67	28.599,33		
2016	007	021040113	Wegreconstr.Leeuwrik/Nachteg.ln.	95.150,00	0,00	95.150,00		
				490.150,00	366.400,67	123.749,33	Afsluiten	
2016	007	021040713	BDU bijdr. Prov.NH Leeuweriklaan	-95.150,00	-95.150,00	0,00	Afsluiten	
2013	000	021040115	Herinrichting Brederodelaan 2013	263.200,00	263.200,00	0,00		
2014	000	021040115	Herinrichting Brederodelaan 2014	270.300,00	270.300,00	0,00		
2015	001	021040115	Herinrichting Brederodelaan 2015	1.115.000,00	1.115.701,55	-701,55		
				1.648.500,00	1.649.201,55	-701,55	Afsluiten	
2015	001	021040715	BDU bijdr. Prov.NH Brederodelaan	-750.000,00	-750.000,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	021040116	Renovatie voetpaden Spechtlaan	51.000,00	34.616,51	0,49		
2016	012	021040116	Renovatie voetpaden Spechtlaan	-16.383,00				
				34.617,00	34.616,51	0,49	Afsluiten	
2015	000	021040117	Renovatie voetpaden Dennenweg	100.000,00	100.000,00	0,00	Afsluiten	
2016	000	021040118	Renovatie voetpaden Oosterduin	81.000,00	0,00	81.000,00	Meenemen	
2016	000	021040120	Voorbereid.reconstr.Vogelenz.weg	100.000,00	15.604,35	84.395,65	Meenemen	
2016	005	021040122	Herinrichting Ernst Casimirlaan	158.000,00	138.320,15	19.679,85	Afsluiten	
2014	008	022120017	Aanleg ligplaatsen	140.000,00	239,50	139.760,50	Meenemen	
2015	000	053000011	Aanleg ondergrond kunstgrasveld	400.000,00	327.911,09	72.088,91	Afsluiten	
2016	000	053000013	Renovatie veld 2 SV Vogelenzang	64.130,00	79.869,28	722,72		
2016	012	053000013	Renovatie veld 2 SV Vogelenzang	16.462,00				
				80.592,00	79.869,28	722,72	Afsluiten	
2014	000	072200149	Rioolvervanging Brederodelaan	761.596,00	761.596,00	0,00		
2015	000	072200149	Rioolvervanging Brederodelaan	250.000,00	250.000,00	0,00		
2016	007	072200149	Rioolvervanging Brederodelaan	30.000,00	29.643,86	356,14		
				1.041.596,00	1.041.239,86	356,14	Afsluiten	
2014	000	072200150	Rioolvervanging Leeuweriklaan	743.320,00	743.320,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	072200152	Rioolvervanging Mollaan	63.757,00	0,00	0,00		
2016	012	072200152	Rioolvervanging Mollaan	-63.757,00				
				0,00	0,00	0,00	Vervallen	
2015	000	072200154	Rioolvervanging Zonnehof	56.173,00	55.645,00	528,00	Afsluiten	
2014	000	072200156	Hoofdgemalen mechan.elektr.2014	61.943,00	48.414,49	13.528,51	Afsluiten	
2014	000	072200157	Minigemalen mech.elktr.(2014)	49.964,00	49.964,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	072200160	Rioolvervanging Dennenweg	141.498,00	141.498,00	0,00	Afsluiten	

2016	000	072200162	Rioolvervanging Kinheimweg	141.213,00	7.920,00	133.293,00	Meenemen	Q4 2017
2016	000	072200163	Rioolvervanging Oosterduinweg	212.055,00	179.012,80	33.042,20	Meenemen	Q1 2017
2015	000	072200164	Rioolvervanging Schulpweg	64.549,00	64.060,89	488,11	Afsluiten	
2015	000	072200165	Rioolvervanging Spechtlaan	91.828,00	62.328,72	-0,72		
2016	012	072200165	Rioolvervanging Spechtlaan	-29.500,00				
				62.328,00	62.328,72	-0,72	Afsluiten	
2015	000	072200166	Hoofdgemalen mech.elektr.	47.582,00	0,00	47.582,00	Vervallen	
2015	000	072200167	Minigemalen mech.elektr.	49.964,00	11.196,11	38.767,89	Afsluiten	
2016	005	072200176	Rioolvervanging Ernst Casimirlaan	163.000,00	163.000,00	0,00	Afsluiten	
2016	005	072200776	Bijdrage Hallvard riool E.Casimirlaan	-43.000,00	-43.000,00	0,00	Afsluiten	
2014	000	073000003	Regenwaterriool Brederodelaan	549.909,00	549.382,70	526,30	Afsluiten	
2014	000	073000004	Regenwaterriool Leeuweriklaan	531.480,00	531.480,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	073000007	Regenwaterriool Zonnehof	42.555,00	37.750,00	0,00		
2016	012	073000007	Regenwaterriool Zonnehof	-4.805,00				
				37.750,00	37.750,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	073000008	Regenwaterriool Dennenweg	106.953,00	106.953,00	0,00	Afsluiten	
2016	000	073000009	Regenwaterriool Kinheimweg	113.808,00	0,00	113.808,00	Meenemen	Q4 2017
2015	000	073000010	Regenwaterriool Schulpweg	45.888,00	45.888,00	0,00	Afsluiten	
2015	000	073000011	Regenwaterriool Spechtlaan	69.567,00	47.218,96	0,04		
2016	012	073000011	Regenwaterriool Spechtlaan	-22.348,00				
				47.219,00	47.218,96	0,04	Afsluiten	
2013	003	073100002	Pompen diepdrainage (2013)	57.228,00	4.285,06	52.942,94	Afsluiten	
2014	000	073100003	Pompen diepdrainage (2014)	57.228,00	0,00	57.228,00	Vervallen	
2014	000	073100004	Drainage Bennebroek (2014)	486.795,00	0,00	0,00		
2016	012	073100004	Drainage Bennebroek (2014)	-486.795,00				
				0,00	0,00	0,00	Vervallen	
2014	000	073100005	Duiker Iepenlaan-Delftlaan	231.105,00	0,00	231.105,00	Meenemen	
2014	000	073100007	Verbet.watersyst.Zomerz/Donkereln/	404.288,00	404.288,00	0,00		
2014	008	073100007	Caprera/Brederodelaan/Wildhoef	315.000,00	337.348,24	-22.348,24		
				719.288,00	741.636,24	-22.348,24	Afsluiten	
2014	008	073100707	Bijdr.provincie/HHR Zomerz/Donkereln	-315.000,00	-395.530,75	80.530,75	Afsluiten	
2016	000	073100009	Drainage Kinheimweg	26.555,00	0,00	26.555,00	Meenemen	Q4 2017
2015	000	073100010	Pompen diepdrainage (2015)	57.228,00	0,00	57.228,00	Vervallen	
2015	000	073100011	Drainage Bennebroek (2015)	486.795,00	0,00	0,00		
2016	012	073100011	Drainage Bennebroek (2015)	-486.795,00				
				0,00	0,00	0,00	Vervallen	

	7.685.533,00	6.299.675,32	1.385.857,68	
--	--------------	--------------	--------------	--

			11.50 - Vervoermiddelen				
2015	000	000270214	WPL pick-up	60.000,00	0,00	60.000,00	Meenemen 2017
2014	000	000270219	Begraafplaats. Grafdelver BOKI	95.000,00	36.564,00	58.436,00	
2016	007	000270219	Begraafplaats. Grafdelver BOKI	-58.436,00		-58.436,00	
				36.564,00	36.564,00	0,00	Afsluiten
2016	000	000270221	1 opzichterauto Kangoo	31.500,00	0,00	31.500,00	Meenemen Q2 2017
2016	000	000270227	WPL Ford transit	31.500,00	0,00	31.500,00	Meenemen Q2 2017
2016	000	000270228	Aanschaf 2e hands heftruck	25.000,00	25.000,00	0,00	Afsluiten
				184.564,00	61.564,00	123.000,00	
			11.60 - Computers				
2009	000	000220071	Appl. publiekszaken / dig.loket	50.000,00	10.313,37	39.686,63	Meenemen Q4 2017
2015	001	000220090	Zaakgericht werken	100.000,00	99.404,74	595,26	Afsluiten
				150.000,00	109.718,11	40.281,89	
			11.70 - Overige machines/apparaten/installaties				
2015	010	000270225	Vervangen tankinstallatie	40.000,00	37.612,64	2.387,36	Afsluiten
2016	000	000270226	Vervangen hakselaar	55.000,00	0,00	55.000,00	
2016	007	000270226	Vervangen hakselaar	-55.000,00	0,00	-55.000,00	
				0,00	0,00	0,00	Ingetrokken
2016	000	014000006	Aanschaf mobiele apparatuur BOA's	28.665,00	28.390,00	275,00	Afsluiten
2016	000	021060037	Verkeersregelininstallaties 2016	100.000,00	104.192,48	-4.192,48	Afsluiten
2016	000	072100010	Verv. ondergr. glas-/papierbakken	50.000,00	0,00	50.000,00	Meenemen 2017
				218.665,00	170.195,12	48.469,88	
			11.60 - Computers				
				0,00	0,00	0,00	

11.30 BEDRIJFSGEBOUWEN

Centraal Servicepunt Bennebroek			
Krediet	1.007.400	Krediet	-73.000
Uitgaven	1.007.187	Inkomsten	-72.631
Het project is afgerond. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is het oorspronkelijk krediet van € 973.000 verhoogd met € 34.400 tot een totaal van € 1.007.400. De werkelijke uitgaven zijn uitgekomen op € 1.007.187. De provinciale bijdrage bedraagt € 72.631 (raming € 73.000).			
<u>Status:</u> Project is gereed. Kredieten worden bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Aanpassen raads-en burgerzaal			
Krediet	67.000		
Uitgaven	0		
Aanpassing van de raadszaal in combinatie met de burgerzaal wordt eind februari 2017 gerealiseerd. <u>Status:</u> Project loopt nog door. Krediet open houden.			

Bos en Duinschool: nieuwbouw school en realisatie gymlokaal			
Krediet	4.538.000	Krediet	-2.978.154
Uitgaven	4.131.452	Inkomsten	-2.936.362
In de vergadering van april 2015 heeft de gemeenteraad een krediet van afgerond € 4,5 mln. beschikbaar gesteld ten behoeve van vervangende nieuwbouw van de (door brand verloren gegane) Bos en Duinschool. Een ondergronds gymlokaal, mede te gebruiken door de Hartenlustschool gedurende drie dagen per week, maakt onderdeel uit van de nieuwe school. De nieuwbouw is in de 2^e helft van 2016 in gebruik genomen. Het volledige krediet is op basis van voorschotbetalingen aan het bestuur uitbetaald. De definitieve afrekening van de nieuwbouw is in 2016 ontvangen. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 4.131.451,73. De afwikkeling met de verzekering is ook definitief afgewikkeld. <u>Status:</u> Project is gereed. Kredieten worden bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Sparrenboschool: nieuwbouw			
Krediet	409.785		
Uitgaven	409.785		
De werkzaamheden (uitbreiding en renovatie/interne aanpassing) zijn medio 2014 afgerond. Het schoolbestuur heeft begin 2016 de financiële afrekening toegezonden. Naar aanleiding hiervan is ten laste van de exploitatie 2016 bij de vaststelling van de Najaarsnota 2016 een aanvullend budget van € 75.000 beschikbaar gesteld. Dit betrof een achterstallige bijdrage over de periode 2012-2014 voor onderwijskundige vernieuwingen. Het bedrag is in 2016 uitgekeerd en verantwoord in de gewone dienst bij product 11. <u>Status:</u> Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Theresiaschool: uitbreiding gymnastieklokaal			
Krediet	50.000		
Uitgaven	0		
Ten behoeve van uitbreiding/vergroting van het gymlokaal is een voorbereidingskrediet van			

€ 50.000 beschikbaar gesteld. Naar de mening van het schoolbestuur kan de uitbreiding alleen door algehele vervangende nieuwbouw worden gerealiseerd. De voorziening kan zowel bovengronds (het schoolterrein dient dan te worden uitgebreid) als ondergronds worden gerealiseerd. Het is de bedoeling dat een eventueel nieuw (groter) gymlokaal gedurende twee dagen per week door leerlingen van de Hartenlustschool (mede)gebruikt gaat worden. Naar verwachting is met de aanpassingen een bedrag van tussen de € 1,6 en € 2,0 mln. gemoeid. Een krediet ten behoeve van de realisatie van de nieuwe gymnastiekvoorziening c.q. aanpassingen van klaslokalen is nog niet beschikbaar gesteld. In het kader van het in 2017 op te stellen Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) wordt inhoudelijk op de kwestie ingegaan.

Status: Project is nog in voorbereidend stadium. Krediet open houden.

Vondelschool: inpassing aanpassing

Krediet	422.000		
Uitgaven	421.900		

De interne aanpassing is afgerond. De ruimtes zijn in gebruik genomen en de noodlokalen verwijderd. De uitgaven voor het project zijn met een totaal van € 421.900 binnen het krediet gebleven.

Status: Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Koningin Wilhelminaschool: uitbreiding

Krediet	400.000		
Uitgaven	0		

Ten behoeve van een permanente uitbreiding van de Kon. Wilhelminaschool te Overveen (met ca. 200 m²) is een krediet van € 400.000 beschikbaar gesteld. De omgevingsvergunning is verleend. De uitbreiding zou bij aanvang van het schooljaar 2017/2018 in gebruik moeten kunnen worden genomen. Het bestuur heeft in de loop van 2016 laten weten dat het beschikbare bedrag volstrekt ontoereikend is. Volgens het schoolbestuur hangt dit samen met:

1. Discrepancie tussen van gemeentewege beschikbaar gestelde normbedrag(en) en het bouwkostenbesluit;
2. Bestaande architectuur;
3. Specifieke locatie van de uitbreiding, welke moeilijk bereikbaar is.

Door het bestuur is gevraagd om een aanvullend bedrag van afgerond € 150.000,--. Op elk van de 3 hiervoor genoemde punten is aan het schoolbestuur om een inhoudelijke toelichting gevraagd. Na ontvangst hiervan wordt een en ander ter advisering aan een extern bureau voorgelegd. In de loop van 2017 wordt op het verzoek van het schoolbestuur teruggekomen. Waarschijnlijk in het kader van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Het schoolbestuur heeft aangegeven te overwegen,

vooruitlopend op een besluit van de gemeente met betrekking tot het verzoek om aanvullende bekostiging, zo spoedig mogelijk met de uitbreiding te starten (en het verschil uit eigen middelen bij te passen).

Het schoolbestuur is nog niet met de uitbreiding gestart. Dit houdt in dat langer dan voorzien gebruik dient te worden gemaakt van bij de school geplaatste noodlokalen. In het kader van de Voorjaarsnota 2017 wordt met betrekking tot de (aanvullende) bekostiging van de tijdelijke huisvesting een voorstel gedaan.

Status: Project is nog in voorbereidend stadium. Krediet open houden.

11.40 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Renovatie asfalt voetpaden

Krediet	239.000		
Uitgaven	238.999		

De herinrichting is in 2016 afgerond. Het krediet kan worden afgesloten. De uitgaven voor het project zijn met een totaal van € 238.199 binnen het krediet gebleven.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Wegreconstructie Leeuwerik- en Nachtegaallaan

Krediet	490.150	Krediet	-95.150
Uitgaven	366.401	Inkomsten	-95.150

Het project is in juni 2016 afgerond. De kosten zijn ruim binnen het beschikbare krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 366.401. Bij de provincie is een verzoek tot definitieve vaststelling van het subsidiebedrag ingediend. Uitbetaling van het berekende resterend subsidiebedrag ad € 19.030 wordt verwacht in 2017 en is als nog te ontvangen bijdrage in de administratie 2016 opgenomen.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Herinrichting Brederodelaan 2013/2014/2015

Krediet	1.648.500	Krediet	-750.000
Uitgaven	1.649.202	Inkomsten	-750.000

Project is in oktober 2016 afgerond. De kosten zijn nagenoeg binnen het krediet gebleven en worden met een minimale overschrijding vastgesteld op een totaal van € 1.649.202. Uitbetaling van het berekende resterend subsidiebedrag ad. € 150.000 door de provincie wordt verwacht in 2017 en is als nog te ontvangen budget in de administratie 2016 opgenomen.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Renovatie voetpaden Spechtlaan

Krediet	34.617		
Uitgaven	34.617		
Project is in het voorjaar 2016 afgerond in combinatie met de vervanging van de riolering. Inmiddels is het ook afgerekend. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is het krediet definitief verlaagd naar € 34.617.			

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Renovatie voetpaden Dennenweg

Krediet	100.000		
Uitgaven	100.000		
De herinrichting is in 2016 afgerond. Het krediet kan worden afgesloten. De uitgaven voor het project zijn met een totaal van € 100.000 binnen het krediet gebleven.			

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Renovatie voetpaden Oosterduinweg

Krediet	81.000		
Uitgaven	0		
Project is uitgevoerd in de periode oktober-december 2016. De financiële afronding hiervan vindt plaats in het eerste kwartaal 2017.			

Status: Het project wordt in 2017 financieel afgewikkeld. Krediet open houden.

Voorbereiding reconstructie Vogelenzangseweg

Krediet	100.000		
Uitgaven	15.604		
Betreft externe kosten in verband met de voorbereiding van de rioolvervanging en wegreconstructie van de Vogelenzangseweg (dorp), o.a. milieukundige en verkeerstechnische onderzoeken en bestekvoorbereiding. Participatietraject is gestart in november 2016. Ontwerp en bestekvoorbereiding vinden plaats in 2017. Naar verwachting wordt het werk in 2018 uitgevoerd.			

Status: Project is in voorbereidende fase. Krediet open houden.

Herinrichting Ernst Casimirlaan

Krediet	158.000		
Uitgaven	138.120		

De herinrichting is in 2016 afgerond. Project kan worden afgesloten. De kosten zijn met een totaal van € 138.120 ruim binnen het krediet gebleven.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Aanleg ligplaatsen

Krediet	140.000		
Uitgaven	239		

De raad heeft ingestemd met de vaststelling van de Ligplaatsenverordening. Daarbij is verzocht om een zorgvuldige invoering. Vervolgens is er voor gekozen om deze invoering interactief te doen. Dit houdt in dat wij aan alle aanwonenden de gelegenheid hebben geboden aan te geven waar men de ligplaatsen wil. Met gebruikmaking van alle reacties zal het college een aanwijzingsbesluit nemen. Vervolgens wordt alles gepubliceerd en zal het systeem daadwerkelijk in werking treden. Gezien de ingekomen reacties is mogelijk nog een aanpassing van de verordening noodzakelijk. Deze zal dan aan uw raad worden aangeboden. Momenteel wordt het systeem voor de administratieve verwerking van de vergunningen ontworpen en de aanleg van de plaatsen voorbereid. Hierdoor heeft het project vertraging opgelopen.

De invoeringsdatum is nu naar verwachting het voorjaar 2017. De verwachting is dat het project in het 4^e kwartaal van 2017 kan worden afgesloten.

Status: Het project loopt tot in 2017. Krediet nog open houden.

Aanleg ondergrond kunstgrasvelden

Krediet	400.000		
Uitgaven	327.911		

In 2015 zijn subsidieaanvragen voor de ondergrond in verband met de aanleg van kunstgras van de voetbalvereniging BVC en de hockeyclub Bloemendaal toegewezen. Deze projecten zijn afgerond. In 2016 is geen beroep meer gedaan op dit krediet. De kosten zijn met een totaal van € 327.911 ruim binnen het krediet gebleven. Nieuwe aanvragen voor een bijdrage worden binnen de gestelde criteria beoordeeld en zo nodig opgenomen in het jaarlijks vast te stellen Investeringsprogramma. Voorgesteld wordt het krediet per 31 december 2016 af te sluiten en definitief vast te stellen op de werkelijke uitgaven van € 327.911. In 2017 start het eerste jaar van afschrijving.

Status: Projecten zijn gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening afgesloten.

Renovatie veld 2 SV Vogelenzang

Krediet	80.592		
Uitgaven	79.869		

De renovatie van het tweede veld van de vereniging is afgerond. De totale uitgaven voor het project komen uit op een totaal van € 79.869. Dit was hoger dan het oorspronkelijke krediet van € 64.130. De reden hiervan is dat tijdens de uitvoering van het project werd geconstateerd dat de hoofdaansluiting van de drainage vervangen moest worden. Hierover is uw raad bij brief van 3 mei 2016 geïnformeerd. Bij de vaststelling van de Najaarsnota 2016 is hiervoor een aanvullend krediet van € 16.462 beschikbaar gesteld.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervangng Brederodelaan (incl. Sterreboslaan € 94.928)

Krediet	1.041.596		
Uitgaven	1.041.240		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Herinrichting Brederodelaan (021040115) plaatsgevonden en is in oktober 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 1.041.240.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervangng Leeuwerikenlaan

Krediet	743.320		
Uitgaven	743.320		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Wegreconstructie Leeuwerik- en Nachtegaallaan (021040113) plaatsgevonden en is in juni 2016 afgerond. De kosten zijn nagenoeg binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 743.320.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervangng Mollaan

Krediet	0		
Uitgaven	0		

Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is besloten het krediet voor dit project in te trekken, omdat bij nader onderzoek is geconstateerd dat de vervanging op korte termijn nog niet noodzakelijk was. Vervanging wordt in toekomst opnieuw in het gemeentelijk rioleringsplan opgenomen.

Status: Het project en het daaraan gekoppelde krediet zijn vervallen.

Rioolvervangng Zonnehof

Krediet	56.173		
Uitgaven	55.645		

Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 55.645.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Hoofdgemalen mechanisch elektrisch (2014)

Krediet	61.943		
Uitgaven	48.414		

Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn ruim binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 48.414. Resterend kredietbudget verval. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor hoofdgemalen opgenomen.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Minigemalen mechanisch elektrisch (2014)

Krediet	49.964		
Uitgaven	49.964		

Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 49.964. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor minigemalen opgenomen.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervang Dennenweg

Krediet	141.498		
Uitgaven	141.498		

Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 141.498.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervang Kinheimweg

Krediet	141.213		
Uitgaven	7.920		

Met de voorbereiding van het project is in 2016 een aanvang gemaakt. De verdere uitvoering voor het vervangen van de riolering en drainage is voorzien in het voorjaar 2017.

Status: Het project wordt volgens planning in 2017 afgerond. Krediet open houden.

Rioolvervang Oosterduinweg

Krediet	212.055		
Uitgaven	179.013		
Het project is combinatie met project Renovatie voetpaden Oosterduinweg (021040118) in oktober-december 2016 afgerond. De financiële afwikkeling vindt plaats in het eerste kwartaal van 2017 plaats. <u>Status:</u> Het project is afgerond, maar nog niet financieel afgewikkeld. Krediet open houden.			

Rioolvervang Schulpweg			
Krediet	64.549		
Uitgaven	64.061		
Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 64.061. <u>Status:</u> Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Rioolvervang Spechtlaan			
Krediet	62.328		
Uitgaven	62.328		
Het project is in het voorjaar 2016 afgerond in combinatie met het project Renovatie voetpaden Spechtlaan. Inmiddels is het ook afgerekend en zijn de kosten vastgesteld € 62.328. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is het krediet verlaagd tot € 62.328. <u>Status:</u> Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Hoofdgemalen mechanisch elektrisch (2015)			
Krediet	47.582		
Uitgaven	0		
Ten laste van dit krediet zijn in 2016 geen lasten geboekt. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor hoofdgemalen opgenomen. Om die reden worden ten laste van dit krediet geen kosten meer geboekt en kan het vervallen. <u>Status:</u> De investering wordt ingetrokken. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Minigemalen mechanisch elektrisch (2015)			
Krediet	49.964		
Uitgaven	11.196		

Het project is in 2016 afgerond. De kosten zijn ruim binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 11.196. Resterend investering vervalt. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor minigemalen opgenomen.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Rioolvervanging Ernst Casimirlaan

Krediet	163.000	Krediet	-43.000
Uitgaven	163.000	Inkomsten	-43.000

De vervanging van de riolering is in combinatie met het project Wegreconstructie Ernst Casimirlaan (021040122) in 2016 uitgevoerd en afgerond. De kosten en geraamde inkomsten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van respectievelijk van €163.000 en -€43.000.

Status: Het project is gereed. Kredieten worden bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Brederodelaan (incl. Sterreboslaan € 69.486)

Krediet	549.909		
Uitgaven	549.383		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Herinrichting Brederodelaan (021040115) plaatsgevonden en is in oktober 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 549.383.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Leeuwerikenlaan

Krediet	531.480		
Uitgaven	531.480		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Wegreconstructie Leeuwerik- en Nachtegaallaan (021040113) plaatsgevonden en is in juni 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 531.480.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Zonnehof

Krediet	37.750		
Uitgaven	37.750		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Rioolvervanging Zonnehof (072200154) plaatsgevonden en is in 2016 afgerond. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is het oorspronkelijk

krediet van € 42.555 verlaagd met € 4.805 tot het totaal van de werkelijke projectkosten van € 37.750.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Dennenweg

Krediet	106.953		
Uitgaven	106.953		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Rioolvervanging Dennenweg (072200160) plaatsgevonden en is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 106.953.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Kinheimweg

Krediet	113.808		
Uitgaven	0		

Met de voorbereiding van het project is in 2016 een aanvang gemaakt. De verdere uitvoering dit project vindt plaats in combinatie met het project Rioolvervanging Kinheimweg (072200162) en is voorzien in het voorjaar 2017.

Status: Het project wordt volgens planning in 2017 afgerond. Krediet open houden.

Regenwaterriool Schulpweg

Krediet	45.888		
Uitgaven	45.888		

MUitvoering van het project heeft in combinatie met het project Rioolvervanging Schulpweg (072200164) plaatsgevonden en is in 2016 afgerond. De kosten zijn binnen het krediet gebleven en worden vastgesteld op een totaal van € 45.888.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Regenwaterriool Spechtlaan

Krediet	47.219		
Uitgaven	47.219		

Uitvoering van het project heeft in combinatie met het project Rioolvervanging Spechtlaan (072200165) plaatsgevonden en is in 2016 afgerond. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is het oorspronkelijk krediet van € 69.567 verlaagd met € 22.348 tot het totaal van de werkelijke projectkosten van € 47.219.

Status: Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

Pompen diepdrainage (2013)

Krediet	57.228		
Uitgaven	4.285		
Geplande (jaar)activiteiten binnen het project zijn in 2016 deels afgerond. De kosten hiervan blijven ruim binnen het krediet en worden vastgesteld op een totaal van € 4.285. Restant investering vervalt. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor Pompen diepdrainage opgenomen.			
<u>Status:</u> Het project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Pompen diepdrainage (2014)

Krediet	57.228		
Uitgaven	0		
Geplande (jaar)activiteiten zijn en worden binnen dit project niet meer uitgevoerd. Er zijn en komen ook geen uitgaven ten laste van het krediet. Dit krediet komt te vervallen. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor Pompen diepdrainage opgenomen.			
<u>Status:</u> Het project vervalt. Bij vaststelling van de jaarrekening 2016 wordt krediet afgesloten.			

Drainage Bennebroek (2014)

Krediet	0		
Uitgaven	0		
De aanleg/vervanging van drainage in Meerwijk deel 1 wordt in het nieuwe vGRP 2017-2021 met een geactualiseerd krediet opgenomen. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is besloten het onderhavige krediet te laten vervallen.			
<u>Status:</u> Project is ingetrokken. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Duiker Iepenlaan-Delftlaan

Krediet	231.105		
Uitgaven	0		
Betreft aanleg nieuwe verbinding tussen spoorloot Iepenlaan en de Delft ter hoogte van de Kleverlaan. Planning voor uitvoering wordt in overleg met Hoogheemraadschap van Rijnland vastgesteld. Deze is nog niet bekend. Krediet openhouden voor uitvoering.			
<u>Status:</u> Uitvoering van het project is nog niet bekend. Krediet open houden.			

Verbetering watersysteem Zomerzorgelaan/Donkerelaan (incl. Caprera/Brederodelaan € 39.288 en Caprera/Wildhoef € 50.000)

Krediet	719.288	Krediet	-315.000
Uitgaven	741.636	Inkomsten	-395.531

Het project is uitgevoerd in 2015-2016 in combinatie met andere rioleringsprojecten in de Brederodelaan en in 2016 afgerond. De kosten hebben het krediet beperkt overschreden en worden vastgesteld op een totaal van € 741.636. De berekende nog te ontvangen bijdrage van het Hoogheemraadschap van Rijnland is gedeclareerd en als nog te ontvangen op geboekt. Deze wordt in de eerste helft van 2017 door Rijnland vastgesteld en betaald.

Status: Projecten zijn gereed. Kredieten worden bij vaststelling van jaarrekening 2016 afgesloten.

Drainage Kinheimweg

Krediet	26.555		
Uitgaven	0		

Met de voorbereiding van het project is in 2016 een aanvang gemaakt. Er zijn in 2016 nog geen kosten geboekt. De uitvoering dit project vindt plaats in combinatie met de projecten Rioolvervanging en Regenwaterriool Kinheimweg (072200162 en 073000009) is voorzien in het voorjaar 2017.

Status: Het project wordt volgens planning in 2017 uitgevoerd. Krediet open houden.

Pompen diepdrainage (2015)

Krediet	57.228		
Uitgaven	0		

Geplande (jaar)activiteiten zijn en worden binnen dit project niet meer uitgevoerd. Er zijn en komen ook geen uitgaven ten laste van het krediet. Dit krediet komt te vervallen. In het vGRP 2017-2021 wordt een geactualiseerde planning en kredietraming voor Pompen diepdrainage opgenomen.

Status: Het project vervalt. Bij vaststelling van de jaarrekening 2016 wordt krediet afgesloten.

Drainage Bennebroek (2015)

Krediet	0		
Uitgaven	0		

De aanleg/vervanging van drainage in Meerwijk deel 2 wordt in het nieuwe vGRP 2017-2021 met een geactualiseerd krediet opgenomen. Bij vaststelling van de Najaarsnota 2016 is besloten het onderhavige krediet te laten vervallen.

Status: Project is ingetrokken. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.

11.50 VERVOERMIDDELEN

WPL pick-up			
Krediet	60.000		
Uitgaven	0		
De vervangingsaanschaf is al meerdere jaren uitgesteld en blijft afhankelijk van ontwikkelingen binnen de personele formatie. Voornemen is de investering uit te voeren in 2017. <u>Status:</u> Uitvoering is gepland voor 2017. Krediet open houden.			

WPL pick-up			
Krediet	36.564		
Uitgaven	36.564		
Vervangende machine is 16 februari 2016 afgeleverd en in gebruik genomen. Bij de vaststelling van de Voorjaarsnota 2016 is het oorspronkelijk krediet van € 95.000 op basis van de werkelijke kosten verlaagd naar € 36.564. <u>Status:</u> Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

1 opzichtersauto Kangoo			
Krediet	31.500		
Uitgaven	0		
Betreft vervanging van de opzichtersauto. De voorkeur gaat uit naar volledig elektrisch en de enige optie op dit moment is de Renault Kangoo ZE. Hierop wordt ingezet als de toestemming voor de wijze van aanbesteding is goedgekeurd. Ook is vertraging ontstaan door spoedvervanging van een ander voertuig. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vervanging in het eerste kwartaal 2017. <u>Status:</u> Aanschaf in 1 ^e kwartaal 2017. Krediet open houden.			

WPL Ford transit			
Krediet	31.500		
Uitgaven	0		
Betreft vervanging van een pick-up. Wordt een bestelauto met brandstofmotor voor gecombineerd gebruik samen met het team Weg en Water. Er is vertraging ontstaan door spoedvervanging van een ander voertuig. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vervanging in het eerste kwartaal 2017. <u>Status:</u> Aanschaf in 1 ^e kwartaal 2017. Krediet open houden.			

Aanschaf 2 ^e hands heftruck			
--	--	--	--

Krediet	25.000		
Uitgaven	25.000		
In 2016 heeft de aanschaf plaatsgevonden en is het beschikbare krediet op basis van de werkelijke kosten volledig benut. <u>Status:</u> Aanschaf is afgerond. Krediet wordt bij vaststelling van jaarrekening 2016 afgesloten.			

11.60 COMPUTERS

Applicatie publiekszaken/digitaal loket			
Krediet	50.000		
Uitgaven	10.313		
Er is een update voor de burgerzakenapplicatie van Pink Roccade aangeschaft voor een periode van 3 jaar. Deze update faciliteert efficiëntere werkprocessen en maakt uitbreiding van de online dienstverlening mogelijk. Het doel is door middel van de update te komen tot een modernisering van de burgerzakenapplicatie. Deze innovatieve applicatie sluit aan op de mogelijkheden van E-dienstverlening en is tevens BRP-proof op het moment dat de landelijke voorzieningen worden ingevoerd. <u>Status:</u> Installatie/implementatie vindt plaats in 2017. Investering wordt in 2017 afgesloten.			

Applicatie publiekszaken/digitaal loket			
Krediet	100.000		
Uitgaven	99.405		
Het zaakgericht werken met behulp van het programma Mozard is een belangrijke randvoorwaarde voor de verbetering van de dienstverlening. Met de implementatie hiervan is gestart en met de start van de nieuwe afdeling Dienstverlening in juni 2015 is de eerste fase afgerond. De kosten van het afgeronde project zijn met een totaal van € 99.405 binnen het krediet gebleven. In 2016 en 2017 wordt het zaakstelsel gemeente breed uitgerold. Eerste doel is het uitfasen van het DMS Corsa. Daarna wordt de online dienstverlening verder uitgebreid en ingezet op het verbeteren van de efficiency en kwaliteit van de werkprocessen. Er blijft de komende jaren veel capaciteit nodig voor de inrichting en het beheer van het zaakstelsel Mozard. <u>Status:</u> Het project is afgerond. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

11.70 OVERIGE MACHINES/APPARATEN/INSTALLATIES

Vervangen tankinstallatie			
Krediet	40.000		
Uitgaven	37.612		
De tankinstallatie is geleverd en in 2016 geplaatst. Er dienen nog enkele kleine aanpassingen te gebeuren, maar deze zijn weersafhankelijk en worden nog uitgevoerd. Het project kan worden afgesloten. De kosten van het project blijven met een totaal van € 37.613 binnen het krediet. <u>Status:</u> Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Aanschaf mobiele apparatuur BOA's			
Krediet	28.665		
Uitgaven	28.390		
Begin 2016 is voor de BOA's nieuwe mobiele apparatuur aangeschaft. Deze is gekoppeld aan nieuwe programmatuur van Sigmax City Control 6. De aanbesteding hiervan is in 2015 samen met de gemeente Heemstede uitgevoerd, zodat vanaf 2016 in beide gemeenten met dezelfde programmatuur en handhelds wordt gewerkt. Het project is in 2016 definitief afgerond. De kosten van het project zijn met een totaal van € 28.390 binnen het krediet gebleven. <u>Status:</u> Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Verkeersregelinstallaties 2016			
Krediet	100.000		
Uitgaven	104.192		
De vervanging van de hele verkeersregelinstallatie (masten, lantaarns, detectielussen en regelautomaat) op de kruising Rijksstraatweg-Zwarteweg-Bennebroekerlaan te Bennebroek is in 2016 afgerond. De kosten van het project komen uit op een totaal van € 104.192 en leiden tot een lichte overschrijding van het krediet. <u>Status:</u> Project is gereed. Krediet wordt bij vaststelling van de jaarrekening 2016 afgesloten.			

Vervangen ondergrondse glas-/papierbakken			
Krediet	50.000		
Uitgaven	0		
De uitvoering van dit project was gepland voor 2016. Dit heeft echter vertraging opgelopen. Offertes zijn ontvangen en opdrachtverstrekking staat in planning voor 2017. <u>Status:</u> Project loopt door in 2017. Krediet open houden.			

11.90 OVERIG

KENGETALLEN KAPITAALGOEDEREN

Kengetal	2016
Wegen	
Lengte wegen en paden	128 km
Oppervlakte wegen en paden	137,6 ha
Lichtmasten t.b.v. openbare verlichting	4.658
Verkeersregelininstallaties	7
Bruggen	43
Waarvan bruggen autoverkeer	17
Waarvan fiets/voetgangersbruggen	26
Rioleringen	
Vrijvalriolering (gemengd)	110 km
Persleiding	6 km
Gescheiden leiding (DWA)	3 km
Regenwaterriool (HWA)	8,5 km
Infiltratieriool (HWA)	5 km
Bergbezinkvoorzieningen	5
Rioolgemalen	14
Pompen	25
Drukriolering	
Drukrioleringsunits	181
Drukleidingen	25 km
IBA-II systemen	12
Water/grondwater	
Drainageleidingen	18 km
Diepdrainagesystemen	9
Pompen (deepwells)	31
Drainageafvoerleiding	5 km
Persleiding	8 km
Duiker	3,3 km
Duinrel	1 km
Beschoeiingen	11,5 km
Wegmeubilair (getallen bij benadering)	
Verkeersborden	3.600
Straatnaamborden	1.500
Wegwijzerborden	250
Informatieborden	175
Verkeerszuilen	185
Palen	3.700
ABRI's	25
Drinkfontein	5
Zitbanken	270
Prullenbakken (excl. Strand)	475
Openbaar groen	

Laan- en parkbomen (bij benadering)	15.000
Boomspiegels	2.700
Stamlot (bij benadering)	5.000 stuks
Bosplantsoen	13,7 ha
Heesters / rozen	8,5 ha
Bodembedekkers	0,9 ha
Vaste planten	1.850 m2
Hagen	9.220 m2
Wisselperken / bloembakken	50 m2
Gazon	17 ha
Extensieve bermen 5x maaien	21,5 ha
Bloemrijk gras / kruidenrijk gras	18,1 ha
Ruiterpaden / hoefslagen	11,2 km
Bos/duin	62,5 ha
Algemene begraafplaatsen	2
Aantal graven	3.300
Sportvelden	
Grasvelden Donkerelaan	18.000 m2
Grasvelden Rottegat	23.534 m2
Kunstgras Rottegat	9.012 m2
Speelplaatsen met toestellen	33 / 200
Bennebroek	12 / 53
Vogelenzang	6 / 36
Aerdenhout	4 / 31
Overveen	4 / 25
Bloemendaal	7 / 47
Tractie (excl. begraafplaats)	
Bestelauto's	6
Personenauto	1
Pick-ups	10
Tractoren	3
Aanhangers	4
Snorscooters	3
Heftruck	1
Grafdelver	1
Diverse groot materieel	6
Diversen klein materieel	PM
Onroerend goed	
Woningen	30
Overige objecten	54

PRODUCTREALISATIE

	LASTEN REKENING 2016	BATEN REKENING 2016	SALDO REKENING 2016
PRODUCTEN EN PROGRAMMA'S			
Openbare orde en veiligheid (9)	-2.642.194	33.133	-2.609.061
Algemeen bestuur (18)	-3.447.222	235.324	-3.211.899
Burgerzaken en receptie (19)	-1.760.948	551.316	-1.209.632
Communicatie (20)	-532.556		-532.556
PROGRAMMA 1: BESTUUR, ORGANISATIE/DIENSTVERLENING	-8.382.921	819.773	-7.563.148
Onderwijs (11)	-2.321.588	92.490	-2.229.098
Jeugd (12)	-3.192.216	104.930	-3.087.286
Sport (15)	-834.331	331.774	-502.558
Kunst en cultuur (16)	-1.298.603	247.865	-1.050.738
PROGRAMMA 2: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	-7.646.738	777.059	-6.869.680
Overige zorg en welzijn (14)	-5.363.961	457.121	-4.906.839
PROGRAMMA 3: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-5.363.961	457.121	-4.906.839
Overige zorg en welzijn (14)	-620.017	286.546	-333.471
Sociale zaken (25)	-4.631.862	2.485.888	-2.145.974
PROGRAMMA 4: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	-5.251.880	2.772.434	-2.479.446
Bouwzaken (6)	-843.328	988.495	145.167
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting (7)	-7.855.423	7.218.192	-637.231
PROGRAMMA 5: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	-8.698.751	8.206.687	-492.064
Verkeer/wegbeheer (1)	-3.221.040	2.022.642	-1.198.397
Water en rioleringen (2)	-234.790	708	-234.081
Reiniging (3)	-645.241	24	-645.218
Natuur (4)	-2.696.172	175.521	-2.520.650
Milieu (8)	-587.768	13.856	-573.912
Strand en recreatie (10)	-545.714	352.343	-193.371
PROGRAMMA 6: BUITENRUIMTE	-7.930.724	2.565.095	-5.365.629
Beheer eigendommen (5)	-607.528	286.507	-321.022
Financiën (22)	-7.214.667	36.406.305	29.191.637
PROGRAMMA 7: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-7.822.196	36.692.811	28.870.615
Riolering (2.1)	-3.169.086	3.585.056	415.970
Afvalverwijdering (3.1)	-2.474.003	2.885.827	411.824
Begraafplaats (4.3)	-418.329	414.293	-4.036
PROGRAMMA 8: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES	-6.061.418	6.885.176	823.758
TOTAAL-GENERAAL	-57.158.588	59.176.156	2.017.567

SUBSIDIES

Naam	Raming 2016	Werkelijk 2016
P1: bestuur, organisatie en dienstverlening	58.572	59.820
Product 9: openbare orde en veiligheid		
Stichting Meerwaarde	9.720	9.720
Stichting Beheer Dierentehuizen Kennemerl	7.089	6.612
Vrijwillige Bloemendaalse Reddingsbrigade	41.763	43.488
P2: onderwijs, jeugd, sport en cultuur	1.606.605	1.606.611
Product 11: onderwijs		
Kosten vakonderwijs	176.827	166.629
Product 12: jeugd		
Straatspeelavonden	0	3.500
Stichting Welzijn Bloemendaal: jongerenwerk	124.769	124.769
Jeugdhonken	9.573	8.070
Peuterspeelzalen, totaal	129.803	110.335
Product 15: sport		
Subsidie OZB	27.584	56.970
Subsidie jeugd sportverenigingen	58.450	66.860
Stichting Paardrijden Gehandicapten K' land	1.017	1.016
Sportsupport Kennemerland	2.317	2.316
Kennemer Keien, Stichting Rolstoelhockey	1.337	1.000
Subsidie huur sportverenigingen	129.409	126.027
Kennemer Sportcenter	920	1.720
Product 16: kunst en cultuur		
Stichting Muzenforum	4.131	3.412
Fiore Kunst Kring Bloemendaal	2.083	2.083
Uitgaven kunst	4.084	5.203
H'art	4.239	4.114
H'art	18.526	18.618
Bibliotheek Duinrand	499.475	516.364
Achter de Zuilen	6.448	1.125
Comité Nationale Herdenking	4.493	4.000
Stichting Ons Bloemendaal	440	439
Muziekvereniging Kunst na Arbeid	2.083	1.989
Stichting Creatief Centrum Bennebroek	1.438	1.437
Oratoriumkoor Bennebroek	1.815	1.815
Gemeentelijke muziekschool (geen subsidie)	395.344	376.800
P3: maatschappelijke ondersteuning	1.104.825	1.065.872
Product 14: overige zorg en welzijn		
Mee NoordWest, cliëntondersteuning	98.000	98.000
Centraal Bureau Roads	24.597	24.597
RIBW	3.421	3.421
Stichting Ecosol Leerbedrijven	13.182	13.182

Restant subsidie Inloop GGZ	11.098	0
Overige uitgaven vrijwilligersbeleid	28.422	26.220
Mantelzorgondersteuning	62.758	61.752
Bureau Discriminatiezaken Kennemerland	8.336	8.148
Kontext	111.292	109.788
Slachtofferhulp Nederland, regio Noordwest	4.541	4.538
Informatie Steun Punt (ISP) 1ste lijn GGZ	485	0
Stichting Vrijwilligerscentrale Haarlem	47.730	47.730
Prezens, GGZ InGeest	8.906	9.181
Stichting Thuiszorg Gehandicapten	6.198	6.198
Stichting De Baan	23.746	23.746
Draagnet / Zorgbalans	17.100	17.100
Overige regionale subsidies	10.863	0
WMO psychosociale hulp GGZ InGeest	22.000	22.774
Stichting Welzijn Bloemendaal: buurtbus	21.689	22.500
Vogelenzangse vereniging voor senioren	2.015	1.445
Subsidie Meer Bewegen voor Ouderen	8.579	312
Nationale vereniging De Zonnebloem	799	1.000
Stichting Welzijn Bloemendaal: algemeen	389.712	389.712
Stichting Welzijn Bloemendaal: WMO loket	172.028	172.028
Incidentele subsidies	4.924	2.500
Incidentele subsidies ontwikk.	814	0
Fonds waardering en aanmoedigingssubsidies	1.590	0
P5: ruimtelijke ordening en wonen	54.337	37.758
Winkeliersvereniging Overveen	2.000	2.000
Winkeliersvereniging Bloemendaal	7.228	7.225
Subsidie monumenten	45.109	28.533
P6: buitenruimte	92.114	86.169
Product 4: natuur		
Stichting Vrienden van de Hertenkamp	11.857	10.937
Product 10: strand en recreatie		
Subsidie huur strandverenigingen	18.578	20.397
Subsidie Oranje comité 's	7.137	7.095
Theater Caprera	47.327	47.327
AB Radio	6.802	0
Sint Nicolaas Comité Bennebroek	413	413
Totaal alle programma's	2.916.453	2.856.230

VERANTWOORDINGSINFORMATIE IBT

Per 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht (Wet RGT) van kracht geworden. Dit betekent een grote verandering voor het interbestuurlijk toezicht (IBT) in Nederland.

Er is sprake van horizontaal toezicht (dus in het geval van gemeenten, toezicht door de gemeenteraad), waarbij er alleen over risicovolle zaken aan het de provincie gerapporteerd dient te worden.

De informatie voor de provincie-Noord Holland wordt gepubliceerd op het internet van de gemeente Bloemendaal op onderstaande link.

<http://www.bloemendaal.nl/IBT>

DOWNLOADS